

ZAŁOŻENIA BILANSU PALIOWO-ENERGETYCZNEGO • PROGRAM ROZWOJU ENERGETYKI • 15 MAJA — DZIEŃ CZYNU PARTYJNEGO

Posiedzenie Biura Politycznego KC PZPR

Biuro Polityczne KC PZPR, na posiedzeniu w dniu 10 maja br., rozpatrzyło przedłożone przez rząd założenia bilansu paliowo-energetycznego oraz program rozwoju energetyki do 1980 roku i w dalszej perspektywie.

Oceniono pracę energetyki w szczytowo-zimowym 1976/77. Jednocześnie zwrócono uwagę na potrzebę dalszych działań w roku 1978 i w latach następnych na rzecz oszczędności energii elektrycznej i ciepłej drogą lepszego wykorzystania istniejących rezerw.

Uwzględniając przewidywane zapotrzebowanie na ener-

gię elektryczną i ciepłą w bieżącym pięcioleciu i w latach osiemdziesiątych, przedyskutowano problemy dotyczące rozwoju systemu elektroenergetycznego PRL w latach 1980—1990.

W kolejnym punkcie porządku obrad Biuro Polityczne zaopiniowało informacje o przewidywanym wykonaniu robót budowlanych i montażowych w roku bieżącym.

W toku dyskusji stwierdzono potrzebę dalszej koncentracji potencjału wykonawczego, zgodnie z ustalonymi priorytetami, w dziedzinach związanych z realizacją strate-

gicznych celów społeczno-gospodarczych. Należą do nich budownictwo mieszkaniowe wraz z obiektami towarzyszącymi i uzbrojeniem terenów, inwestycje w rolnictwie i przemyśle, w tym także niektóre inwestycje w energię i przemysł wydobywczy oraz na kolei, w gospodarce komunalnej i w przemyśle terenowym.

Biuro Polityczne wysłuchało również informacji w sprawie dalszego rozwoju przemysłu maszyn budowlanych.

Biuro Polityczne postanowiło niedzielę 15 maja br. ogłosić Dniem Czynu Partyjnego.

Przegląd zakładów służby zdrowia

10 bm. rozpoczął się w całym kraju powszechny przegląd zakładów służby zdrowia i pomocy społecznej. Jego celem jest pełniejsze wykorzystanie bazy materialnej i kadr medycznych dla dalszej poprawy opieki zdrowotnej nad ludnością.

Ta gospodarska inwentaryzacja środków służby zdrowia jest pierwszym tego typu przedsięwzięciem, podjętym od czasu wprowadzenia zintegrowanej organizacji placówek służby zdrowia. Chodzi o wykrycie wszelkich, nie w pełni jeszcze wykorzystanych możliwości, tkwiących w nowej organizacji lecznictwa. W poszczególnych zakładach występują bowiem jeszcze, nieuzasadnione obiektywnymi warunkami, różnice dotyczące np. liczby porad przypadających na jednego lekarza, okresu wykonywania świadczeń, czasu hospitalizacji chorego itp. (PAP)

Światowe Zgromadzenie Budowniczych Pokoju

II Apel Sztokholmski tematem dyskusji plenarnej

Wczoraj w godzinach porannych wznowiły obrady Światowego Zgromadzenia Budowniczych Pokoju. Podjęto dyskusję plenarną.

Zebrani uczcili minutą milczenia pamięć zmarłych w ostatnim okresie wybitnych działaczy ruchu pokoju — wśród nich zamordowanych przez siły wrogie postępowi: Kamala Dzumblatta — przywódcę postępowych sił libańskich i Marię Ngouabi — prezydenta Ludowej Republiki Konga.

Delegaci przystąpili do debaty poświęconej wynikom ogólnoświatowej kampanii na rzecz pokoju, ogłoszonej w 1975 r., II Apelu Sztokholmskiego w sprawie powstrzymania wyścigu zbrojeń.

Wskazano, że II Apel Sztokholmski dotyczy problemów, o najwyższej doniosłości dla wszystkich mieszkańców kuli ziemskiej. Powstrzymanie wyścigu zbrojeń, tego niepokojącego zjawiska XX wieku, pozwoliłoby rozwiązać wiele żywot-

nych problemów ludzkości. Wyrazem powszechnego poparcia i aprobaty dla celów zawartych w II Apelu Sztokholmskim jest 400 milionów podpisów zebranych pod tym doniosłym dokumentem.

W dalszym ciągu debaty związanej z dotychczasowymi wynikami wciąż trwającej ogólnoświatowej kampanii na rzecz pokoju, II Apelu Sztokholmskiego — o warunkach w jakich działa ten potężny ruch poparcia dla sprawy powstrzymania wyścigu zbrojeń mówili działacze ze Stanów Zjednoczonych, Finlandii, Pakistanu. Akcentowali oni m. in., że zbieranie podpisów pod apelem stało się masową manifestacją sił pokoju i postępu na całym świecie.

W imieniu i z upoważnienia delegacji państw socjalistycznych na zgromadzenie o przebiegu akcji poparcia II Apelu Sztokholmskiego w tych krajach poinformował prof. Bolesław Iwaszkiewicz.

Dokończenie na str. 2)

CO O TYM SĄDZICIE

Uprawnienia i umiar

Spotykamy często ludzi, którzy z tytułu różnych zawodów i powodów legitymują się rozmaitymi uprawnieniami. Nikogo nie dziwi, że górniczy — w ramach swoich uprawnień — otrzymuje deputat węglowy, że pracownicy PKP mogą podróżować za darmo lub ze znaczną zniżką, że np. dziennikarze otrzymują, również bezpłatnie, produkt swojej pracy — dzienniki lub czasopisma (niektóre tytuły).

Bywają też uprawnienia innego rodzaju. Oto inwalida może dokonywać zakupów poza kolejką. Ten sam przywilej obejmuje kobiety w odmiennym stanie bądź — tu już raczej z racji, uprzejmości innych — osoby w podeszłym wieku.

Jak napisałem — bywa różnie w różnych zawodach i przypadkach. I na ogół nikt do nikogo, ani za nic nie wyraża pretensji. Wszakże bywają sytuacje drażliwe, wynikające z braku umiaru w korzystaniu — przez niektóre osoby — z przysługujących im uprawnień.

Nikt nie rości pretensji z racji tego, że tu czy ówdzie zamierza dostać się przed wyciekającą kolejką (na przykład do okienka na pocztę) i być szybciej obsłużony — inwalida pozbawiony nagi, postępujący się kulami. Chyba nikt nie protestuje, gdy podobny manewr dotyczy kobiety w ciąży, u której stan ten jest widoczny.

Inaczej — gdy chce wyprzedzić innych osoba posiadająca wprowadzić uprawnienia z tytułu inwalidztwa lub ciąży, jednakże o wyraźnych oznakach możliwości poczekania razem z innymi. W takich przypadkach demonstracyjne przepychanie się budzi chyba uzasadnione uwagi.

Powiedzmy, że każda osoba z tzw. uprawnieniami zostanie przepuszczona poza kolejkę, że załatwi taką bądź inną sprawę szybciej. Lecz obserwujemy dość często przypadki, że na przykład kobieta w odmiennym stanie, która wyszła ze sklepu po szybkim i poza kolejnością jej obsłużeniu, zatrzymuje się przed tymże sklepem ze znajomą i... dalejze ma stojąca, rozprawiać o różnych przypadkach, sprawach, sprawkach. W nieskończoność. Widzą to wychodzący, po dokonaniu zakupów klienci, którzy zapamiętali owa szybciej od nich obsłużoną osobę. Co sobie mogą lub mają o niej pomyśleć? Nic innego jak tylko tyle, że skorzystała szkodliwie ze swoich uprawnień, tylko dziwnie szybko zapomniała o swoim stanie. Takie sytuacje zdarzają się często.

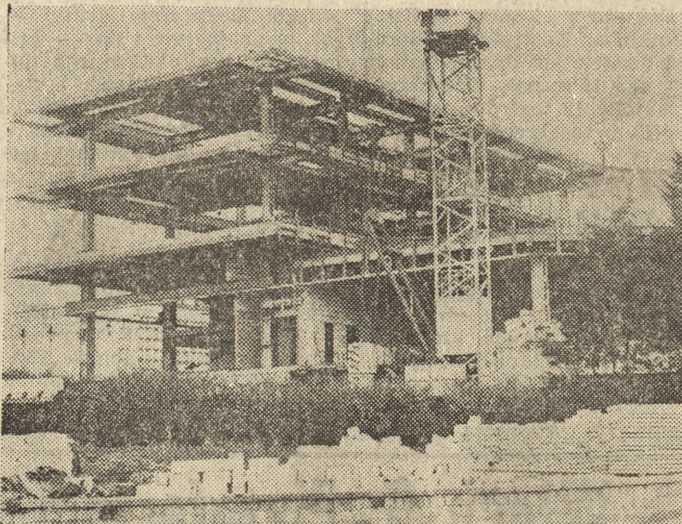
Znane są i inne sposoby wykorzystywania uprawnień, przykłady zaniżania umiaru, co innych przyprawia nierzadko do chęci gwałtownej interwencji, choćby słownej. Oto babcia, której może nikt by poza kolejką nigdy nie przepuścił, bierze na rękę małego wnuczka i tak udaje się do sklepu czy jakiegokolwiek biura. Mogłaby śmiało pozostawić dziecko w domu, ale tu zadziałał spryt synowej czy córki: „niech no mama weźmie ze sobą Piotrusia, to nie będzie musiała stać tak jak inni”.

Wiadomo — nikt nie lubi czekać. Ani w sklepie, ani przed kasą kina, ani w urzędzie, na dworcu czy na poczcie. Ale też nikt nie może potrzebować życiowym okiem na takich, którzy zapominają o zachowaniu umiaru w korzystaniu z przysługujących im uprawnień. Pozornie chodzi o drobniaki, lecz często obserwujemy, iż postępowanie takie zaczyna być nagminne. A to już źle z rozumieniem pewnych — słusznie należnych — uprawnień, jak i społecznym podejściem do sprawy. Trzeba wiedzieć kiedy, gdzie, w jakich okolicznościach wypada korzystać z uprawnień. Sprawa to taktyki? Wyczucia? Kultury postępowania? A może obywatelskiego wyrobień-

EUGENIUSZ COFTA

CO O TYM SĄDZICIE? Na Wasze listy czekamy do najbliższego poniedziałku. Nasz adres: „Głos Wielkopolski” — skrytka pocztowa 1074 — 60-959 Poznań.

Dwie nowe hale na MTP

Tradycyjna wiecha zawisła na najwyższym segmencie konstrukcji stalowej hali „Budimexu” na terenie MTP, która użytkowana będzie również przez „Polimex — Cekop”. Wykonawcą: Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego „Budostal-2” z Krakowa, zakończył tym samym roboty montażowe przekazując obiekt, w stanie surowym, specjalistom, którzy przystąpią do urządzania wnętrza.

W nowej hali przedstawiona będzie polska oferta z zakresu budowy kompletnych obiektów przemysłowych. Do tej prezentacji posłuży m. in. specjalna sala wyposażona we wszystkie urządzenia potrzebne do wyświetlania filmów, przeźroczy itp.

Zakończono również całko-

Na zdjęciu: hala „Budimexu”. Fot. — H. Kamza

wie budowę trzykondygnacyjnej hali „D” o powierzchni wystawowej 7500 metrów kwadratowych, zlokalizowanej od strony ul. Śniadeckich. Na tegorocznych MTP wystawić tu będzie „Ciech” oraz wystawcy szwajcarscy. Nową halę połączono z pawilonem amerykańskim. Służyć on ma również wystawcom z USA. W łączniku zlokalizowano zaplecze techniczne, restaurację, kawiarnię oraz bar szybkiej obsługi.

Tak więc, w tym roku, tereny targowe, obok hali angielskiej wzbogacą się o dwa dalsze, nowoczesne obiekty wystawowe. (za)

Problemy ochrony środowiska

W poniedziałek, 9 bm. rozpoczęła się w stolicy Kenii — Nairobi 5 sesja rady zarządczej Programu ONZ Ochrony Środowiska (UNEP). Przewodniczącym sesji wybrano dr. Ludwika Ochockiego, podsekretarza stanu w Ministerstwie Administracji, Gospodarki Terenowej i Środowiska.

W toku obrad zwrócono uwagę na rozwój współpracy międzynarodowej w dziedzinie ochrony środowiska w ciągu ostatnich 5 lat, które upłynęły od konferencji sztokholmskiej i powołania do życia przez ONZ programu ochrony środowiska naturalnego.

krótko + krótko + krótko + krótko + krótko + krótko

Obrady komisji RWPG

W Hawanie rozpoczęło się posiedzenie stałej komisji RWPG ds. przemysłu naftowego i gazowego. Uczestniczą w nim przedstawiciele Bułgarii, Czechosłowacji, Kuby, NRD, Polski, Rumunii, Węgier, ZSRR, a także Jugosławii i Socjalistycznej Republiki Wietnamu.

Protest chłopów z Coruny

W hiszpańskiej prowincji Coruna (region Galicja) doszło do najpoważniejszych w ostatnim dziesięcioleciu starć między chłopami i siłami porządkowymi. Mieszkańcy tego rejonu zaprząstęwali przeciwko wywłaszczaniu ich z ziemi i zażądali jej dla tych, którzy ją uprawiają.

Wybory w Maroku

W Rabacie podano oficjalnie do wiadomości, że 3 czerwca br. odbędą się w Maroku wybory parlamentarne. Poprzedni parlament został rozwiązany w 1972 roku, a od tego czasu władzę ustawodawczą sprawował król Hasan II.

Nowe ministerstwo

Senacka komisja ds. rządowych jednomyślnie zaaprobowała wniosek prezydenta USA J. Cartera w sprawie utworzenia Ministerstwa Energetyki.

Raport UNCTAD

Z danych opublikowanych przez biuletyn UNCTAD wynika, że w pierwszym kwartale br. ceny surowców wzrosły na świecie przeciętnie o 22 procent w porównaniu z ostatnim kwartałem ubiegłego

roku. Odnotowano zwłaszcza wzrost ceny kawy, kakao i cukru.

Dekret prezydenta Indii
Pełniący obowiązki prezydenta Indii B. D. Jatti na wniosek rządu wydał dekret o zmianie ustawy w sprawie zamrożenia premii robotników i urzędników od 1974 roku. Na mocy tej ustawy premie robotników i urzędników były obniżone o 50 procent.

Wyniki referendum
Ogłoszone oficjalne wyniki przeprowadzonego w niedzielę referendum w sprawie niepodległości francuskiego terytorium Afarów i Issów, położonego w Afryce północno-wschodniej. 98,7 proc. głosujących mieszkańców tego terytorium wypowiedziało się za oddzieleniem od Francji i utworzeniem samodzielnego państwa.

Włoch O. Pizzoferrato bohaterem III etapu

III etap Wyścigu Pokoju Łódź — Toruń (160 km) rozegrany został w ładnej słonecznej pogodzie, i choć nie przy-

niósł zasadniczych zmian w klasyfikacjach charakteryzował, się ciekawym przebiegiem. Pierwszą letnią premię w Łęczycy wygrał Bułgar Ta new przed Schmeisserem (NRD) i Galikiem (CSRS). Za Dokończenie na str. 2

Urząd Miejski w Poznaniu zwraca się z gorącym apelem do społeczeństwa miasta o dekorację witrzyn wystawowych oraz flagowanie domów, urzędów i instytucji, by w ten sposób przyjąć uczestników XXX Międzynarodowego Kolarskiego Wyścigu Pokoju, którego trasa w dniach 11—13 maja 1977 r. przebiega przez Poznań.

Drugi raz w Szamotułach

Ogólnopolski plener rzeźby ludowej

Głównym akcentem majowych Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy w Szamotułach (woj. poznańskie) będzie impreza, którą przygotowuje tamtejszy Ośrodek Kultury wspólnie z Urzędem Miasta i Gminy oraz Wydziałem Kultury i Sztuki Urzędu Wojewódzkiego. Po raz drugi — w dniach 17—24 maja — podejmowani tam będą rzeźbiarze ludowi — uczeni ogólnopolskiego pleneru.

O ile jednak w ubiegłorocznym swoje umiejętności zaprezentowało 10 twórców, o tyle w zbliżającym się zapowiedziano udział 48. Z różnych zakątków Polski — m. in. Częstochowy, Głucholaz, Kościerzyny, Koźlenia, Rakki, Węgorzewa i z Wielkopolski.

Wszyscy oni wykonają jedną rzeźbę ludową dużych rozmiarów z pnia lipy. Prace te Dokończenie na str. 2

od GŁOSU

Nikt nie kwestionuje roli samorządu wiejskiego. Przedstawiciele wsi w radach narodowych, radach nadzorczych spółdzielni, w kółkach rolniczych, komisjach społecznych i komitetach kontroli działają z wielkim pożytkiem.

Ale czy rola ta jest w praktyce taka jak być powinna?

— W naszej spółdzielni Kółek Rolniczych jesteśmy przeważnie potrzebni do występowania sprawozdania dyrekcji na walnym zebraniu przedstawicieli, na którym chwali się na różne sposoby inicjatywę kierownictwa. Wszyscy potakują, żeby się nie narazić. Gospodarzem zebrania jest dyrekcja SKR, a my czujemy się jak goście — uskarżać się niewiele można.

Sytuacja to osobliwość. Powołani do kontroli działacze wiejscy występują w roli słuchaczy, za których się wszystko załatwia i decyduje, a oni jedynie akceptują. Czy nie dzieje się tak jeszcze na niejednym zebraniu zintegrowanej spółdzielni części rolniczej? Może się zdarzyć zebranie, na którym nikt nie wniesie sprzeciwu. Wszyscy głoszą za wnioskami przewodniczącego, bo są one oczywiste. Nie powinno to jednak mieć miejsca tylko dlatego, że pracownicy administracji spółdzielczej zaniechali obowiązku konsultacji z przedstawicielami samorządu. Stąd na takich zebraniach, a i nawet niektórych sesjach gminnych rad narodowych, słaba dyskusja.

Wielkie uprawnienia dla naczelników, dla dyrektorów instytucji rolniczych nie mogą pomniejszać znaczenia samorządu. Przypomnijmy o tym na krajowej naradzie samorządu rolniczego. Jest to też zaleta do aktywniejszego działania. Rzecz w tym, żeby i działacze samorządu w tym, co dzieje się w środowisku wiejskim — powinno odbywać się z ich czynnym, obywatelskim udziałem.

MP

Pogoda sprzyja wegetacji zbóż i rzepaku

W większości gospodarstw zakończono wiosenne prace uprawowe

Majowe ocieplenie pozwoliło w szybszym tempie nadrobić zaległości w pracach wiosennych spowodowane opadami i chłodami, jakie występowały w poprzednim miesiącu. Przy obfitych zasobach wilgoci w glebie, które miejscami są nawet nadmierne, stosunkowo wysokie temperatury korzystnie wpłynęły na wegetację ozimin i roślin na trwałych użytkach zielonych. Stan wegetacji zbóż i rzepaku ocenia się jako dobry.

Wykorzystując sprzyjające warunki pogodowe większość gospodarstw zakończyła już najpilniejsze prace uprawowe. Zbożami jarymi obsiano w zasadzie całą planowaną powierzchnię. Szacuje się, że łącznie pod roślinami zbożowymi, jarymi i ozimymi znajduje się ponad 8 mln ha. Cenne jest zwłaszcza to, że w wielu gospodarstwach znacznie rozszerzono w porównaniu z rokiem minionym areal uprawy zbóż.

W najbliższych dniach na ostatnich hektarach zasiane zostaną buraki cukrowe, których obszar ma być w br. zwiększony o około 10 procent. Do 7 bm. — jak wynika

z informacji Ministerstwa Rolnictwa — roślinę tę zasiano na około 90 procentach planowanej powierzchni. Siewy buraków potrwają jeszcze głównie w woj. północno-wschodnich.

Sadzenie ziemniaków — które, podobnie jak inne roboty uprawowe, trzeba jak najszybciej zakończyć — zaawansowane jest w trzech czwartych planowanych zadań. Rolnicy otrzymali już ponad 500 000 ton wysokiej wartości sadzonek, a przedsiębiorstwa nasienne mają możliwość do starczenia dalszych ich ilości.

Na znacznych powierzchniach przeprowadzone zostały też zabiegi chemicznej ochrony roślin. Gospodarstwom indywidualnym z dużą pomocą w tych robotach przychodzi kółka rolnicze, które zamierzają w br. wykonać usługi przy zwalczaniu chwastów i szkodników na obszarze o około 1,3 mln ha większym, niż w roku poprzednim.

Trwa zbiór poplonów ozimych, których uprawa dostarcza gospodarstwom pasz własnych w okresie wiosennym najczęściej przed rozpoczęciem

wypasu, a więc wówczas, kiedy zasoby karmy są na wyczerpaniu. Ważne jest jednak, by wszędzie żyto uprawiane na zielonkę zostało zebrane w tzw. fазie kłoszenia, które się rozpoczęło. Jest to bowiem okres wegetacji gwarantujący uzyskanie najwyższej paszy. Po drugie szybkie sprzątnięcie poplonu daje gwarancję uzyskania dobrego plonu rośliny następnej. Stąd też w gospodarstwach uposażonych nie zwalniali po zbiorze poplonów przystępują się do ponownej uprawy i obsiewania pól głównie kukurydzą i mieszkami pastewnymi.

Sprawni finisz prac wiosennych to w dużej mierze załuga mechaników, którzy dobrze i na czas przygotowali maszyny i ciągniki. Obecnie w warsztatach technicznej obsługi rolnictwa dokłada się starań dla jak najstaranniejszego wyremontowania maszyn, które potrzebne będą przy sprząć traw łąkowych. Zakłada się, że do zbioru pierwszego ich pokosu w wielu rejonach będzie można przystąpić na początku drugiej połowy maja. (PAP)

W Mieścisku — dla kraju

Wzorcowe osiedle domków jednorodzinnych

Budownictwo jednorodzinne na wsi rozwija się coraz dynamiczniej, będąc w niej dominującą formą zaspakajania potrzeb mieszkaniowych. Powstawanie we wioskach całych osiedli domków indywidualnych, dyktuje określone wymagania co do wykorzystania terenów, przygotowania projektów budynków, zabudowy osiedla, itp. Ciągłe jednak nie ma jeszcze wzorowego rozwiązania tych spraw.

Za wzór — nie tylko w województwie poznańskim — służyć będzie wkrótce osiedle w gminie wsi Mieścisko. Przy ul. Pocztowej geodeci wyznaczyli granice działek i jeszcze w tym roku stawiane mają być pierwsze domki, których do celowo przewidziano 80. Nowością będzie przede wszystkim ułatwienie uzyskania przez zamierzającego wybudować się wszystkich dokumentów — łącznie z projektem — które znajdują się w posiadaniu Urzędu Gminy. W Mieścisku będą wznoszone budynki tylko trzech przyjętych wcześniej typów, bo dotychczas panuje za duże ich zróżnicowanie na osiedlach.

W przedsięwzięciu tym pomaga tamtejszym władzom Biuro Planowania Przestrzennego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu. (bop)

II Apel Sztokholmski tematem dyskusji plenarnej

Dokończenie ze str. 1

Świat nie ma innego wyjścia jak tylko zatrzymać szaleńcy wyścig zbrojeń, w tym zwłaszcza atomowych — oświadczył francuski delegat — Roger Mayer, który przez 10 lat był sekretarzem F. Joliot-Curie. Ta właśnie świadomość

przyswiece rozszerzającej się kampanii na rzecz pokoju prowadzonej we Francji. Znajduje to m. in. wyraz w inicjatywach pokojowych kierowanych pod adresem radu i w licznych manifestacjach publicznych. Uczestnicy Światowego Zgromadzenia Budowniczych Pokoju — delegaci z ponad 100 krajów całego świata i kilkudziesięciu organizacji międzynarodowych, długotrwałymi, gorącymi oklaskami powitali gościa warszawskiego zgromadzenia — sekretarza generalnego Komitetu Centralnego Komunistycznej Partii Chile Luisa Corvalana, bojownika o wolność i demokrację narodu chilijskiego.

Zabrał następnie głos sekretarz generalny SRP Romesh Chandra. Przypominając działalność polityczną Luisa Corvalana poinformował on o przyznaniu mu w uznaniu wybitnych zasług w walce o pokój, postępowy społeczny i sprawiedliwy — najwyższego od znaczenia Światowej Rady Pokoju — Złotego Medalu im. Fryderyka Joliot - Curie.

Romesh Chandra dokonał aktu dekoracji Luisa Corvalana Złotym Medalem im. Fryderyka Joliot - Curie. Gratulacje Luisowi Corvalanowi, złożyli z trybuny zgromadzenia przedstawiciele ruchu pokoju z całego świata. Jako pierwszy głos zabrał Edmund Osmańczyk — przewodniczący Polskiego Komitetu Solidarności z Narodem Chile. W imieniu społeczeństwa naszego kraju wyraził on pełną solidarność z bohaterką walką narodu chilijskiego przeciwko faszystowskiemu junco i amerykańskiemu monopolom.

Sekretarz generalny KC KP Chile, Luis Corvalan serdecznie podziękował za niezwykle gorące przyjęcie i przyznane mu najwyższe od znaczenia Światowej Rady Pokoju — Złoty Medal im. Fryderyka Joliot-Curie. Wyróżnienie nie to przyznano — stwierdził — jako dowód uznania dla niezłomnej walki narodu chilijskiego o wolność, demokrację i postęp.

PAP

Wystawa morska w Oslo

W stolicy Norwegii otwarto międzynarodową wystawę morską „Nor-Shipping 77”, jedną z największych imprez w dziedzinie żegluga i przemysłu stoczniowego na świecie. W imprezie uczestniczy ponad 300 wystawców z 22 krajów, w tym również Polska, która prezentuje m. in. pełną ofertę przemysłu stoczniowego.

Na licznych spotkaniach i sympozjach z udziałem najwybitniejszych specjalistów gospodarki morskiej, jakie odbywają się w tych dniach w Oslo, omawia się sposoby poprawy sytuacji w żegludze światowej i przemysłu stoczniowym. (PAP)

XVII Kaliskie Spotkania Teatralne

W dziewiątym dniu „Kartoteka” T. Różewicza

Dobiegają końca Kaliskie Spotkania Teatralne. Wtorek był dziewiątym dniem festiwalu nad Prosną. Dotychczas wystąpiło 10 teatrów prezentując 13 przedstawień.

Jutro ogłoszone będą werdykty jury, w skład którego wchodzi znani krytycy teatralni; przewodniczy Jerzy Koenig.

Wczorajszy festiwalowy dzień należał do Teatru Polskiego z Wrocławia, który zaprezentował znaną sztukę Tadeusza Różewicza „Kartoteka” w reżyserii Tadeusza Minca i scenografii Andrzeja Sadow-

skiego. Bohaterem sztuki — jak wyznaje sam autor — jest człowiek bez określonego dokładnego wieku, zajęcia i wyglądu. Jego rolę w przedstawieniu grał Zdzisław Kozien. Miał on trudne zadanie bowiem jest to postać — w założeniu autora dramatu i reżysera — bez twarzy.

Dzisiaj wystąpi przedostatnia z pięciu scen stołecznych uczestniczących w XVII KST — Teatr Nowy z Warszawy w sztuce Grigorija Gorina „Zapomnienie o Herostratesie” w reżyserii Mariusza Dmochowskiego. (par)

Włoch O. Pizzoferrato bohaterem

Dokończenie ze str. 1

Łączący zaczęły się pierwsze ucieczki, lecz wszystkie były likwidowane przez szybko jadący peleton.

Najważniejsza na tym etapie akcja rozpoczęła się przed lotną premią we Włocławku. Do przodu uciekło trzech kolarzy Wasilew (Bułgaria) Romascanu (Rumunia) i Pizzoferrato (Włochy). Zawodnicy ci w takiej kolejności przejechali linię lotnej premii.

Wasilew, Romascanu i Pizzoferrato kontynuowali ucieczkę i mieli już nawet 1,5 minuty przewagi. Peleton jechał jednak coraz szybciej i dystans między uciekinierami a zasadniczą grupą kolarzy systematycznie się zmniejszał. Na 8 km przed metą kolarz włoski odłączył się od Bułgara i Rumuna i rozpoczął samotny finisz. Odważny atak Włocha nie przyniósł jednak powodzenia. Na kilometr

przed metą peleton dogonił samotnego kolarza. Ambitny Włoch zasłużył jednak na słowo uznania.

Na bieżnię stadionu w Toruniu wpadła cała grupa. Na jej czele znajdował się lider wyścigu Pikkuus (ZSRR) oraz reprezentanci Czechosłowacji. Pikkuus i Klasa (CSRS) za szybko jechali na wirażu prze wrócili się. Wykorzystał to Moravec (CSRS) i pierwszy przejechał linię mety. Dwa następne miejsca zajęli zawodnicy radzieccy Zajac i Czapiygin. (wił)

WYNIKI INDYWIDUALNE III ETAPU

1. V. Moravec (CSRS)	3.36.24
2. J. Zajac (ZSRR) (straty) 10 sek.	
3. V. Czapiygin (ZSRR)	20 sek.
4. V. Osokin (ZSRR)	30 sek.
5. J. BRZEŻNY	"
6. M. Marinkovic (Jugosławia)	"
7. A. JAGŁA	"
8. J. Szilpsevics (Węgry)	"
9. G. Lauke (NRD)	"
10. B. Drogan (NRD)	"

Piłkarze Lecha coraz bliżej II ligi

Piłkarze Lecha przegrali w Warszawie z Legią 0:2 (0:0). Bramki dla zespołu warszawskiego zdobyli: Deyna i Dąbrowski. Ponieważ w meczu dwóch drużyn zagrożonych spadkiem GKS Tychy pokonał ROW Rybnik 2:0, sytuacja

poznańskiego zespołu jest krytyczna. Lech ma 4 pkt. straty do GKS-u Tychy i praktycznie nie ma już szans na utrzymanie się w I lidze. (wił)

POZOSTAŁE WYNIKI:

Ruch — Wisła 0:1 Pogoń — Arka

WYNIKI DRUŻYNOWE III ETAPU

1. ZSRR	10:50.12
2. CSRS	50:50.12
3. NRD	(straty) 30 sek.
4. Jugosławia	"
5. Węgry	"
6. RFN	"
7. POLSKA	"

KLASYFIKACJA INDYWIDUALNA PO III ETAPACH

1. A. Pikkuus (ZSRR)	7:01.37
2. T. MYTNIK (straty do lidera)	0.37 min.
3. W. Osokin (ZSRR)	0.46 min.
4. A. Petermann (NRD)	1.21 min.
5. B. Drogan (NRD)	1.38 min.
6. S. Schmeisser (NRD)	1.46 min.
7. G. Lauke (NRD)	1.50 min.
8. H. J. Hartnick (NRD)	1.56 min.
9. T. Filiusson (Szwecja)	1.59 min.
10. C. LANG	2.12 min.

KLASYFIKACJA DRUŻYNOWA PO III ETAPACH

1. ZSRR	21:07.14
2. NRD (straty do lid.)	2.26 min.
3. POLSKA	3.16 min.
4. CSRS	4.42 min.
5. Szwecja	6.09 min.
6. Bułgaria	6.29 min.

Ogólnopolski plener

Dokończenie ze str. 1

powiększą galerię rzeźb w parku otaczającym zabytkowy zamek w Szamotułach (zapoczątkował ją plan zeszłorocznego spotkania) oraz staną w innych punktach miasta.

Plenerowi towarzyszyć będą również atrakcyjne zapowiadające się imprezy Przygotowuje się m. in. kiermasz sztuki ludowej, pokaz dorobku artystycznego szamotulskich szkół i amatorskiego ruchu twórczego tego rejonu. Czynne też będą podczas pleneru stoiska z wyrobami pamiątkarskimi. (bop)

POGODA

Poznańskie Biuro Prognoz Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej przewiduje na dziś w Wielkopolsce: zachmurzenie małe, okresami umiarkowane i duże, opady deszczu.

Temperatura minimalna 8 stopni, maksymalna 18 stopni. Wiatry słabe i umiarkowane z kierunków południowych.

Wczoraj o godz. 17 notowano na stacjach meteorologicznych w Poznaniu 16 stopni, w Kaliszu 18 stopni, w Lesznie 18 stopni, w Pile 15 stopni; ciśnienie 753,4 mm.

Dzisiejszy serwis informacyjny opracował Andrzej Piechocki

KRONIKA DNIA

UCZENI O PROBLEMACH REUMATOLOGII

10 bm. w Instytucie Reumatologicznym w Warszawie odbyła się inauguracja radziecko-polskiego tygodnia medycyny poświęconego zagadnieniom reumatologicznym. W obradach uczestniczyły grupy wybitnych uczonych radzieckich z licznych ośrodków naukowo-klinicznych Kraju Rad, z dyrektorem Wszzechziątkowego Instytutu Reumatologii w Moskwie — prof. dr. Walentyną Nasonową. (PAP)

EXLIBRISY DLA MUZEUM LENINA

Z okazji 65 rocznicy przyjazdu Lenina do Polski, Muzeum Lenina wspólnie z ZPAP, ogłosiło ogólnopolski konkurs na exlibrisy dla Muzeum Lenina w Warszawie. Plan konkursu okazał się bardzo interesujący. Nadesłano 83 prace. Pierwszą nagrodę otrzymał projekt Jerzego Rybarezyka z Poznania. (PAP)

NOWOCZESNE ŁADOWARKI Z WROCŁAWIA

10 bm. z taśm montażowych we Wrocławskiej Fabryce Maszyn Budowlanych „Fadroma” zjechała 4-tysięczna ładowarka typu „L-2”. Seryjną produkcję nowoczesnych ładowarek „L-2” zalogą wrocławskiej „Fadromy” rozpoczęła w roku 1968. Te uniwersalne maszyny budowlane dzięki dodatkowemu wyposażeniu znalazły zastosowanie także w leśnictwie i w cukrowniach. Wrocławskie ładowarki stały się dobrą wizytówką polskiego przemysłu maszynowego — na wielu wystawach zagranicznych zdobywały liczne medale. (PAP)

Telefony

W Słupie w woj. kaliskim wykołeli się we wtorek wieczorem wagon pociągu towarowego. W związku z tym doszło do uszkodzenia torów na odcinku około 400 m i 4-godzinnej przerwy w kursowaniu pociągów na trasie do Ostrowa.

W Sobieszkach w woj. kaliskim spłonął budynek mieszkalny kryty słomą. Przyczyną pożaru było wypadnięcie rozżarzonego węgla na drewnianą podłogę. Straty szacuje się na około 50 000 zł. (b)

„Koziołki” płacą

W 1044 grze WGL „Koziołki” w dniu 8 bm. w której odbyły się dwa losowania, wpłynęło 71.442 zakładów wartości 214.326,— zł. Fundusz nagród wynosi 117.879,— zł.

W losowaniu I stwierdzono: „czwórki” po 4.661,— zł; „trójki” po 179,— zł; „dwójki” po 79,— zł; „dwójki” premiiowane po 26,— zł; „dwójki” po 6,— zł.

W losowaniu II stwierdzono: „trójki” po 185,— zł; „dwójki” po 85,— zł; „dwójki” premiiowane po 28,— zł; „dwójki” po 8,— zł.

Kolejne podwójne losowanie gry odbędzie się w dniu 15 bm. na tarasie M.K.P.I.K. przy ul. Świerczewskiego w Pile.

„GŁOS WIELKOPOLSKI” — DZIENNIK ROBOTNICZEJ SPÓŁDZIELNI WYDAWNICZEJ „PRASA — KSIĄŻKA — RUCH” — POZNAŃ, UL. GRUNWALDZKA 19

Adres pocztowy: skrytka nr 1074, 60-959 Poznań

Redaguje kolegium:

Wiesław Porzycki (red. naczelny), Marian Flejslerowicz i Kazimierz Marcinkowski (zastępcy red. naczelnego), Tadeusz Kaczmarek (sekretarz redakcji), Eugeniusz Cofa, Zbigniew Szmowski.

Wydawca: Poznańskie Wydawnictwo Prasowe RSW. Telefony: 600-41 łączą

wszystkie działy. Dział łączności z czytelnikami 665-718. Sekretariat red. naczelnego 454-09. Zastępca red. naczelnego 665-718. Sekretarz redakcji 648-85. Dział informacji 665-939. Dział sportowy 648-45. Redakcja nocna 430-73 i 453-31. Biuro Ogłoszeń: Grunwaldzka 19 60-782 Poznań, tel. 665-916. Za treść i termin druku ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Druk: PZG im. M. Kasprzaka—Poznań.

Prenumerata: wpłaty przyjmują oddziały RSW

„Prasa-Książka-Ruch” oraz urzędy pocztowe i doręczyciele do dnia 10 każdego miesiąca (z wyjątkiem grudnia) poprzedzającego okres prenumeraty: na miesiąc (17,50 zł), kwartał (52 zł), półrocze (104 zł).

Indeks nr 35029.

U-17

Kto się zapali do zgrzewarek?

Porównywanie nowoczesnego centrum obliczeniowego do fabryki domów wydaje się zabiegiem chybionym. Spróbujmy jednak... Czy możliwe byłoby wykonywanie ogromnej liczby operacji matematycznych w przysłowiowym „nigieniu oka”, gdyby karty informacyjne perforowano ręcznie? A fabryki domów mają właśnie takie swoje „waskie gardła”: przy całej złożoności procesu technologicznego, którego automatyzacja pozwala produkować elementy potrzebne do zbudowania tysięcy mieszkań w okresie roku, praca jednego działu przewodzi na myśl wyimaginowane dziurkowanie szpikulcem kart z informacjami dla komputera. Ten dział w budownictwie to zbrojenia.

Wiadomo, że budynki mieszkaniowe wykonywane są ze zbrojonych elementów wielkopłytowych, a tylko dla poznańskich Rataj rocznie wykonano trzeba 65 000 siatek. W wielkości krajowych fabryk domów produkuje się w sposób tradycyjny: ręcznie układając pręty zbrojenia, a następnie łącząc je za pomocą wiązań drutem wiązarkowym. Taką technologią jest, oczywiście, bardzo pracochłonna, nie gwarantuje też pełnego zaspokojenia potrzeb. W krajach wysoko uprzemysłowionych od dawna stosowane są tzw. zgrzewarki wieloelektrodowe. Produkowane przez nie siatki są tańsze i lepsze od tradycyjnych, a czas ich wykonania — krótszy. Z powodu braku takich urządzeń (dewizy!) polskie wytwórnie prefabrykatów do niedawna nie miały możliwości zmechanizowania wyrobu siatek, które w wielu z nich nadal łączą się ręcznie lub przy użyciu zgrzewarek jednoelektrodowych.

Próby wyprodukowania pierwszej polskiej zgrzewarki wieloelektrodowej podjęto w pierwszej połowie lat sześćdziesiątych, ale urządzenie zaprojektowane w Warszawskim Biurze Projektów Przemysłu Betonów „Biprodex” okazało się zbyt skomplikowane i kosztowne, a ponadto zbyt często się psuło. W roku 1965 Poznańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego nr 2 zleciło Politechnikę Poznańską wykonanie zgrzewarki dla potrzeb osiedla

Rataje. Urządzenie powstało w obecnym Zakładzie Spawalnictwa pod kierunkiem doc. dr. inż. Henryka Grzybowskiego, sprawdziło się, wzbudzając na konferencji problemowej w 1970 roku zainteresowanie producentów siatek zbrojeniowych dla budownictwa mieszkaniowego, przemysłowego i inwentarskiego. Umożliwia ono mechanizację trudnej ręcznej pracy, jest tańsze od produkowanego za granicą, gdyż zastosowano w nim doświadczenia produkcyjne krajowej.

Poznańską zgrzewarkę zainteresowały się Łódzkie Zakłady Mechanizacji Budownictwa „Zremb”, włączając ją do programu węzłowego w latach 1970—75. Wyprodukowano tu około pięćdziesięciu egzemplarzy poszukiwanego urządzenia, zaś próby przeprowadzone na terenie całego kraju przyniosły bardzo korzystne rezultaty. W Zakładzie Spawalnictwa Politechniki Poznańskiej wykonano dotychczas dwadzieścia cztery doskonalonych prototypów zgrzewarek, przy czym najnowsze dostosowane są do pracy w układzie linii technologicznej pracującej w cyklu automatycznym.

Opinie użytkowników, przekazane poznańskimi uczelniami, są wyjątkowo pozytywne. W pruszkowskiej wytwórni płyt zastosowanie zgrzewarki wieloelektrodowej pozwala rocznie zaoszczędzić około 150 ton stali. Opinia kierownictwa Wytwórni Prefabrykanów dla Budownictwa Rolniczego w Obornikach: zgrzewarka pracuje niezawodnie, jest łatwa w obsłudze, części zamienne kupuje się za złotówki. Ponadto „wielkowymiarowe siatki zgrzewane charakteryzują się dużą trwałością punktów zgrzewanych, co daje dużą sztywność i nieodkształcalność podczas transportu międzyoperacyjnego”. Wszyscy użytkownicy zwracają uwagę na możliwość przeniesienia do innej pracy niemałej liczby zbrojarszy, znaczną poprawę warunków pracy i usprawnienie transportu. Pochlebne opinie wystawiają także prof. dr hab. inż. Stanisław Piwowar oraz Instytut Spawalnictwa w Gliwicach, a wrocławski oddział „Posteoru” — Przed-

siębiorstwa Wdrażania i Upowszechniania Postępu Technicznego i Organizacyjnego został poinformowany przez Mazowieckie Przedsiębiorstwo Budownictwa Uprzemysłowionego w Pruszkowie, że poznańskie zgrzewarki są dwu i trzykrotnie tańsze od produkowanych za granicą.

Wszystko to wcale nie oznacza, że znalazło się wreszcie przedsiębiorstwo, które zdecydowałoby się rozpocząć seryjną produkcję. Owszem, Łódzki „Zremb” nadal produkuje niewielkie ilości tych urządzeń, nie więc dziwnego, że zamówienia nadchodzą także do Zakładu Spawalnictwa Politechniki Poznańskiej. Jest to oczywiście nieporozumienie, jako że „moce przerobowe” tej placówki stanowią w zasadzie pracownicy naukowcy i technicy oraz studenci. To prawda, że zamówienia realizuje się tu szybko, co z kolei do końca przyszłego roku nie można już przyjąć zlecenia. Negatywną więc odpowiedź wysłano także do Zjednoczenia „Fabex-Zremb” (zamówiło ono pięć zgrzewarek dla wytwórni płyt w Koninie, która wkrótce zostanie uruchomiona).

Aby przerwać krąg nieporozumień, w Zakładzie Spawalnictwa opracowano ofertę nawiązania ścisłej współpracy z dowolnym przedsiębiorstwem, które podjęłoby się produkować zaprojektowane w Poznaniu zgrzewarki. W listopadzie i grudniu ubiegłego roku wysłano tę ofertę do ośmiu adresatów, później do następnych pięciu, m. in. do Ministerstwa Budownictwa i Przemysłu Materiałów Budowlanych, które niedawno poinformowało Ministerstwo Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki, że współpraca Politechniki Poznańskiej z gospodarką narodową umożliwi przyspieszenie realizacji zadań stawianych przed budownictwem, zaś zgrzewarki wieloelektrodowe umożliwiłyby dokonanie przełomu w tradycyjnym wykonawstwie. Odpowiedzi nadeszły ze Zjed-

Dokończenie na str. 6

ZYGMUNT ROLA

Polskie badania zmieniają historię dinozaurów

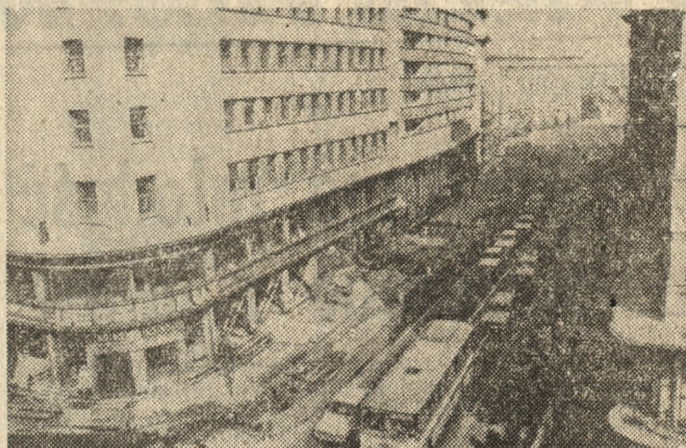
W Zakładzie Paleozoologii PAN dobiega końca pierwszy etap badań anatomicznych szczątków dinozaurów przywiezionych przed kilku laty z Mongolii przez polskie ekspedycje paleontologiczne. Dokładne badania zachowanych czaszek i licznych, prawie kompletnych szkieletów przyniosły wiele interesujących odkryć. Odtworzono budowę anatomiczną poszczególnych gatunków dinozaurów, ustalono ich miejsce w systematyce oraz odtworzono przebieg ewolucji poszczególnych grup wielkich gadów.

Opracowano już okaz dwu nożnego, szybko biegającego dinozaura — zwanego gallimimusem. Miał on długą, giętą szyję i wydłużone szczęki zakończone rogowym dziobem. Prawdopodobnie gallimimus brodził po bagnach i płytkich wodach żywiąc się drobnymi, wodnymi lub ziemnowodnymi zwierzętami. Duże zainteresowanie naukowców wzbudza owiraptor — dinozaur, którego nie można zaliczyć do jakiegokolwiek ze znanych rodzin. Odnacza się on czaszką zbudowaną z kości pneumatycznych, podobnie jak u ptaków. Brak zębów i budowa szczęk wskazuje, że zwierzę to było przystosowane do zgniatacia małych lub twardych owoców.

Ostatnie badania pozwoliły na odtworzenie rozwoju prymitywnych gadów rogatych, które pojawiły się w Azji w połowie okresu kredowego, to jest około 100 mln lat temu. Były to najpierw prymitywne protoceratopsy, które przeniosły się także do Ameryki Płn. W Ameryce rozwinęły się szybko, tworząc wiele różnych form, natomiast ich rozwój w Azji uległ zahamowaniu.

Dalsze badania, m. in. przy współpracy naukowców radzieckich, pozwolą na odtworzenie całego zespołu kręgowców żyjących w okresie kredowym około 100 mln lat temu w Azji centralnej. Oprócz dinozaurów są to także jaszczurki, żółwie, krokodyle i pierwsze prymitywne ssaki. Przewiduje się badania anatomiczne oraz prace nad odtworzeniem dawnego klimatu i środowiska. (PAP)

Bukareszt wraca do życia

Mieszkańcy Bukaresztu otrzymają w tym roku 40 000 nowych mieszkań. Prowodzi się równocześnie intensywne prace remontowe domów, które uległy częściowemu zniszczeniu podczas niedawnego trzęsienia ziemi. Na zdjęciu: aleja Victorii w stolicy Rumunii, która również dotknięta została kataklizmem, szybko wraca do poprzedniej świetności. Fot. — CAF

Taniec z częściami (zamiennymi)

Polish drogi powinno jeździć około 425 000 samochodów ciężarowych. Powinno, gdyż taki jest stan parku samochodowego. Faktycznie jednak każdego dnia nie wyjeżdża za bramę zajeżdźni 100 000 ciężarówek. Nie wyjeżdża głównie dlatego, że brakuje części zamiennych. Ze wszystkich baz samochodowych napływają sygnały, że nie można dokonywać normalnej obsługi technicznej pojazdów, gdyż stale czegoś brakuje. Dzieje się tak w okresie gwałtownego wzrostu potrzeb przewozowych, kiedy transport samochodowy powinien w większym niż dotychczas stopniu wspierać przeciążoną koleją. Niewymierne są więc straty, które ponosi gospodarka wskutek braku części zamiennych.

Jest to jednak bolączka nie tylko tej jednej dziedziny gospodarki. Części zamiennych brakuje często do skomplikowanych maszyn i urządzeń, i do bardzo prostego sprzętu używanego w gospodarstwach domowych. Trzeba mieć np. dużo szczęścia, by kupić w wyspecjalizowanym sklepie zajmującym się wyłącznie sprzedażą części zwykły wał do odkurzacza. Wytwarzane w Rzeszowie odkurzacze zdobyły znaki jakości, ale nie można tego powiedzieć o węzłach dostarczanych przez kooperatora. Węzły te pękają, a nowych kupić nie można.

Na świecie, zwłaszcza w krajach wysoko uprzemysłowionych, od wielu dziesięcioleci obserwujemy praktykę całkowitego odmiennego. Tam produkcję elementów i części zamiennych uprawia się nawet chętniej niż wyrobów finalnych, gdyż opłaca się to sówicie. Więcej zarabia się na częściach zapasowych aniżeli na gotowych wyrobach. Bardzo często odpowiednio atrakcyjnie dla nabywcy ustala się cenę gotowego produktu, by zarabiał na nawiązkę na dostawach potrzebnych do wymiany części zapasowych. U nas bardzo często eksporterzy tracą szansę korzystnych zamówień na różnego rodzaju dostawy zużywających się elementów lub zespołów urządzeń w kompletnych obiektach sprzedanych przed kilku laty. Nabywcy zwracają się więc do naszych konkurentów.

Dopiero ostatnio zaczyna się zwracać uwagę na właściwe kryteria i mierniki pracy, na zaliczanie do planów produkcyjnych, a także do planów eksportowych zakładów dostawy części zamiennych. Z pewnością właściwe programowanie produkcji tych części ma znaczenie zasadnicze. Niektóre zakłady ograniczają liczbę gotowych wyrobów, po to, by więcej wyprodukować różnego rodzaju poszukiwanych elementów zapasowych.

Jest to jednak tylko część działania. Powstaje bowiem pytanie, w jakim stopniu należy zwiększać produkcję części zapasowych, by zlikwidować ich niedobór. Znamienne, że w niektórych przypadkach nawet bardzo znaczne zwiększenie dostaw różnego rodzaju części i podzespołów nie poprawia sytuacji. Charakterystyczne, że średniorocznie w ubiegłym pięcioleciu zwiększono produkcję części zamiennych do taboru samochodowego o 19 procent, a w ubiegłym roku nawet o 44 procent, a mimo to utrzymywały się dotkliwie braki w zaopatrzeniu. Chyba więc należałoby zwrócić uwagę również na gospodarkę częściami zamiennymi, na ich dystrybucję i wykorzystywanie. W kraju istnieje kilkadziesiąt tysięcy baz samochodowych. Jeśli więc w każdej takiej bazie ktoś zgromadzi pewien zapas, to z pewnością inni nie będą mogli akurat tych elementów dostać, a akurat mogą mieć coś innego w nadmiarze.

Dojrzała już więc sytuacja do generalnej zmiany systemu dystrybucji, a przede wszystkim zorganizowania w każdym regionie gospodarczym wyspecjalizowanych składnic części zamiennych, aby uniknąć chomikowania. Jednocześnie trzeba gruntownie zbadać, jaki jest system napraw. Dlatego bardzo często zamiast wymiany jakiegoś drobnego elementu wymieniana się od razu cały zespół, choć kosztuje to drożej. Rzecz polega nie tylko na łatwości wymiany, lecz przede wszystkim na zainteresowaniu personelu. Im większe bowiem koszty materiałowe, tym większy próżni, a tym samym wydajność pracy, z czym wiąże się cały system wynagrodzeń w placówkach usługowych. Nieprzypadkowo tak niechętnie wykonuje się usługi z materiałów powierzonych przez klientów placówek uspołeczniowanych. Znaczenie chętniej wykonują takie naprawy warsztaty rzemieślnicze. Tam jednak nikt nie liczy materiałów do przerobu i do wydajności.

Być może z tego względu nie rozwinięto w kraju zorganizowanego systemu regeneracji części zamiennych. W NRD wiele wytwórni, w tym także samochodowych, ma wyspecjalizowane działy zajmujące się regeneracją. W dobie coraz droższych surowców opłaca się w skali całej gospodarki dokonywać w sposób wielkoprzemysłowy regeneracji. Powinno się również opłacać dokonanie takiego zabiegu placówkom usługowym.

Rozwiązania sytuacji szukać więc trzeba nie tylko w odpowiednim programowaniu produkcji części zamiennych, ale również w całym systemie organizacji i ekonomii napraw oraz całego serwisu. Udoskonalenia wymaga sposób dystrybucji — słowem bez kierowania się zasadami ekonomii we wszystkich ogniwach, które w tym procesie uczestniczą, nie będzie zasadniczej poprawy. Części będzie się produkować coraz więcej, ale i coraz dotkliwsze będą braki.

MARCIN RYBAK

Nie zawsze na linii

O czym pisać na tablicy

Banał. Najdrobniejszy drobiazg. O czym pisać na tablicy? W szkole sprawa jest jasna: Ala ma kota, a kot ma ogon. W szkole tablica służy do bardzo wyraźnego sprecyzowania celów: do naukania, do informowania o tym wszystkim, co trzeba koniecznie wiedzieć pod karą „lufy”. Toteż w szkole nie było, nie ma i nie będzie dyskusji na temat o czym pisać na tablicy. Wszędzie indziej: w fabryce, w biurze — takie dyskusje istnieją, ponieważ w każdym innym miejscu, poza szkołą, oczywiście, tablica służy do wzajemnego informowania się.

U mnie, w administracji, kiedyś na tablicy spotkałem wśród mnóstwa informacji przypiętą karteczkę z zawiadomieniem: okazały się sprzedane tanio trumny... Zaintrygowany, zadzwoniłem, wietrząc w tym jakiś kawał, niedosłowność nieboszczyka. I tu zimny przysniesz. Trumna została zakupiona na pniu, a oferent — jak mi powiedział — otrzymał kilkanaście procentów. Bo w mojej administracji tablica służy wszystkim: administracji, samorządowi i lokatorom. I każdy może na niej coś ogłosić. Bez przyzwolenia kierownika lub innego czynnika, bez urzędowych ceregieli.

Za treść ogłoszeń — jak w gazecie — administracja nie odpowiada i nie chce odpowiadać. W ten sposób tablica jest wspaniałym łącznikiem między lokatorami. Ludzie się ogłaszają, ludzie się pod nią zbierają, czytają. No i same pożytki.

Tu mi się przypomina historia ogłoszenia na tablicy w jednym z instytutów morskich. Kilku pracowników nauki poddało myśl, aby w instytucie płacono naukowcom za wyniki naukowe, a nie za etat. Chwyciło. Najpierw płacono w tym jednym instytucie, potem — po modyfikacjach — w skali zjednoczenia, potem w skali resortu, a potem w skali kraju. Ogłoszenie na tablicy stało się sprawą poważnej reformy.

W naszych fabrykach, biurach, urzędach i wszelkich instytucjach tablica z reguły nie bywa doceniana. Pisz na niej: o zebraniach wszelkiego typu, albo o — w najlepszym wypadku — zarządzeniach kierownictwa. I na tym koniec. Kiedyś w ważnym urzędzie znalazłem na tablicy zarządzenie tej treści: „Niniejszym zarządza się oszczędzanie papieru”. Podpisał szef około półtora roku temu. Zadumałem się nad tą pustką na tablicy i deklaratoryjną zbrodnią przez mu-

chy. Czyś mi tutaj zapachniało. Niedocenianiem tablicy — na pewno. Ale nie tylko. Chyba niedocenianiem informacji z życia wewnętrznego. I niedocenianiem ludzi. Zagadnięciem potem w rozmowie tegoż szefa, na co usłyszałem taki obszerny wywód, jakbym siedział na wykładzie profesorskim o technikach zarządzania. Na koniec powiedział: — Mnie do kierowania tablica nie jest potrzebna. W innej instytucji ogłoszenia na tablicy czytalem prawie przez godzinę. Dowiedziałem się z niej wszystko, kto dostał ucząsy nad morzem, kto w górach i dlaczego; kto dostał kolonię dla dzieci; kto dostał działki, kto nie, i dlaczego; kto otrzymał premię. A nawet rada zakładowa informowała że jeden z chorych pracowników leży w szpitalu, dodając do tej informacji godziny odwiedzin i połączenia komunikacji miejskiej ze szpitalem. Zagadnięty szef oświadczył: — Bez tej tablicy nie mógłbym kierować ludźmi. Dwóch szefów, dwa poglądy. Rzecz można, że każdy Cyryl ma swoje metody.

Jaki z tego morał? Primo, chyba ten, że ludzie tapczyni potrzebują informacji o życiu wewnętrznym przedsiębiorstwa

jak powietrza. Lubią wiedzieć co się dzieje, bo w przeciwnym wypadku zaczynają się domyslać, a od domysłów tylko jeden krok do plotek i ploteczek. Zaczyna wtedy powstawać gieda. Jedna pani mówi drugiej pani. A dziesiąta pani robi już widły z igły. Secundo, że informacja na tablicy kształtuje zaufanie. Pracowników do kierownictwa, pracowników do czynników społecznych. Ogłaszają — więc nie mają nic do ukrycia. Ogłaszają — więc nie boją się konfrontacji z opinią. Tertio, dla ludzi, którzy znajdują się na honorowych listach — powiedzmy premii czy nagród — to dodatkowa satysfakcja. Czasami większa niż sama nagroda.

W naszej polskiej praktyce tablica jest jakby mini-organem na wąskim odcinku, nieraz bardzo wąskim, praktykowanej demokracji. Organem jej najniższego szczebla. Ale w naszej praktyce mamy jeszcze przecież gazety zakładowe, radiowęzły. Trochę większe, ale jakie ważne organy tej demokracji. Stąd też moralizacja: uczmy się z tych organów korzystać. A to nie jest już banał czy drobiazg najdrobniejszy.

TOMASZ JERKO

Z PIĘCIU WOJEWÓDZTW • Z PIĘCIU WOJEWÓDZTW

KALISKIE

Współczesna młodość najstarszego z miast

Nie było chyba w dziejach najstarszego w Polsce miasta okresu tak pomyślnego dla jego wszechstronnego rozwoju społeczno-gospodarczego, rozbudowy, rekonstrukcji i modernizacji obiektów, ulic, infrastruktury. Cieszą oko świeżymi, kolorowymi tynkami ciągi ulic 23 Stycznia, Poznańskiej i Łódzkiej, Świerczewskiego i Śródmiejskiej. Te wszystkie, dokonane już „zabiegi kosmetyczne” najłatwiej spostrzegają przyjezdni. Kaliszanie bowiem są codziennymi świadkami przestawiania rusztowań z jednej kamienicy do następnej i oswajają się z ich nowym wyglądem, zanim jeszcze remont zostanie ukończony. Niektórzy tak już przywykli do tego tempa zabiegów renowacyjnych, że przechodząc uliczką, na której wszystko zostało jeszcze po starym, wyrażają głośno zdziwienie i niecierpliwość: Dlaczego nie odnowią tych tynków? Przecież to „łysiny” szpecą miasto... Trzeba napisać, żeby wyremontowali ściany domów „Przy Złotym Rogu i na Pułaskiego”.

Inna sprawa, że najczęściej reagują w taki sposób tylko ci, którzy nie przyłączyli się jeszcze do społecznych prac porządkowo-modernizacyjnych i nie potrafią ocenić wysiłku budowlanych i tynkarzy oraz kosztów, którełoży się na „kurację odmładzającą” starego Kalisza. W ubiegłym roku tylko, samo Przedsiębiorstwo Gospodarki Mieszkaniowej wydało na remonty bieżące i zabiegi modernizacyjne ponad 50 mln zł. Prace społeczne mieszkańców na rzecz miasta oszacowano na drugie tyle. Kaliszanie pomagają chętnie. Podczas „niedziel czynów” przychodzą upiększać i porządkować swoje miasto załogi zakładów pracy. Wiele zrobiły organizacje młodzieżowe w czasie trwającej obecnie „Wiosny czynów”. Ogólnie wartość wykonanych już przez społeczeństwo prac w minionym kwartale i zaplanowanych do końca bieżącego roku szacuje się na około 60 mln zł. Dzięki temu łatwiej utrzymać przyjęte kilkanaście miesięcy temu tempo tych robót, zmian i ulepszeń.

Funkcje stolicy województwa mobilizują — to jeden fakt. A drugi — równie mobilizujący władze miasta i jego społeczeństwo — to zaniechania i zniszczenia, których nie skąpiły Kaliszowi dziejowe losy dwóch ostatnich wojen, a szczególnie tej pierwszej, gdy spłonęła większość zabytków. Przestarzała infrastruktura również nie jest w stanie zaspokoić potrzeb stu tysięcy mieszkańców miasta o aspiracjach i ambicjach sięgających wyżej niż odnowiona ostatnio wieża Ratusza. Dlatego potrzebny był ten duży rozmach i to kompleksowe załatwianie nabrzmiałych problemów.

Rok bieżący, a właściwie każdy jego nowy dzień, przynosi dalsze udoskonalenia i zmiany na lepsze. W dobrym tempie odbywa się rozbudowa miejskiej sieci wodociągowej i kanalizacyjnej. Jeszcze szybciej przebiega konserwacja starej substancji mieszkaniowej odpowiednio do dzisiejszych wymagań lokatorów. Świadectwem tego są świeżo odnowione elewacje budynków wokół Ratusza, w całych ciągach ulic i przy placu Bohaterów Stalingradu. Przy remontach podwyższa się równocześnie standard mieszkań przez urządzenie pomieszczeń sanitarnych, zakładanie centralnego ogrzewania, kanalizacji.

Rosnie kolejne nowe osiedle — im. Adama Asnyka — w rejonie ulic Konopnickiej i Buczka, gdzie do końca roku zaplanowano oddać 740 mieszkań spółdzielczych. Niebawem rozpoczyna się prace związane z uzbrojeniem terenu pod największe osiedle mieszkaniowe w Kaliszu — „Dobrzec-Południe”. Tam zamieszka w przyszłości 25 000 osób. Gdzie tylko można wznosić się także budynki mieszkalne w rejonie dawno zabudowanym. Tzw. „plomby” stoją już przy ul. Cieszkowskiej, kolejne wystają przy Pułaskiego, Zgodnej i Buczka. Problemy mieszkaniowe złagodzone zostaną w znacznym stopniu po ukończeniu budowy „fabryki domów”. Czyni się starania, aby jeszcze w tym roku ruszyła. Ma wytwarzać elementy dla 8000 izb rocznie.

Przybywa coraz więcej domów, mieszkańców, samochodów, a to zwiększa nasilenie ruchu, zmusza do przebudowy układów komunikacyjnych miasta. O tym zresztą pomyślano dużo wcześniej i dobiega już końca modernizacja głównej arterii — al. Wojska Polskiego. Przez most na kanale zostanie ona połączona z ul. 23 Stycznia, natomiast z przeciwnych stron — od ronda — z ul. Wrocławską. Otworzy to drogę dla ruchu tranzytowego z kierunku Wrocławia na Konin, a następnie trasy na Łódź i Warszawę. Uciąłże dla kierowców objazdy śródmieścia, po wyłączeniu z ruchu kołowego Starówki, złagodzone zostaną przez wprowadzenie dwukierunkowego ruchu pojazdów na ul. Sukienniczej. Oprócz tego większość ciągów ulicznych zostanie przebudowana.

To stare miasto przeżywa drugą młodość, pięknieje i staje się nowoczesniejsze. Wygodniej żyje się mieszkańcom, gościnniej można przyjąć turystów. Otwarty niedawno orbisowski hotel „Proсна” posiada standard I kategorii i może przyjąć na nocleg 220 osób. W jego pobliżu wyrasta Dom Usług, a naprzeciwko powstanie nowoczesny Dom Towarowy „Centrum”. W śródmieściu działa już sklep pamiątkarski, a niebawem powstanie placówka Desy, Dom Mody, antykwariat i księgarnia muzyczna. Stylowa herbaciarnia „Pod samowarem” w pierwszym miesiącu działalności zdobyła już stałych bywalców, kolejna powstanie przy ul. Kościuszki. Również letnia placówka gastronomiczna znajduje się przy ul. Nowotki pod starym murem obronnym.

Lista zaplanowanych tylko na ten rok podobnych przedsięwzięć jest długa. Gospodarze miasta pomyśleli o wszystkim. I o posiadaczach własnych „czterech kółek”, których ucieszy wzniesiona obecnie stacja obsługi „Fiata” z punktem sprzedaży samochodów, o abonentach telefonicznych, którym ułatwi łączność już w III kwartale br. nowa centrala na 1600 numerów, a następnie nowa automatyczna centrala o pojemności około 10000 numerów. Pomyślano również o nowożeńcach, dla których adaptuje się zabytkową willę z przeznaczaniem na pałac ślubów i o ich przyszłych pociechach, które umiejętność pływania będą zdobywały w zaprojektowanym nowym kąpielisku letnim i krytym basenie.

Wszystkie wcześniejsze zamierzenia i projekty konsekwentnie przybierają kształt rzeczywistości. Nawet te, nie pozabawione fantazji, jak na przykład niedawny pomysł zorganizowania w Kaliszu kapeli podwórkowej. Dziś już „Józefiak” znad Prosnę” są laureatami Przeglądu Amatorskiego Ruchu Artystycznego. Niedawno dziwno się, że Kalisz bez wyższej szkoły muzycznej stać było na orkiestrę symfoniczną; od miesiąca wtóruje jej założony ostatnio chór chłopięcy.

Te wszystkie drobne i duże osiągnięcia dopełniają się wzajemnie, tworząc wspólny sukces.

BOGDAN PARDUS

PILSKIE

Różne drogi do mieszkania

W Pile i województwie bloków mieszkalnych i wierzchołków przybywa jak przysłowiowych grzybów po deszczu, a mimo to — jak wynika z programu rozwoju społeczno-gospodarczego Pilskiego — 27 000 osób potrzebuje własnego mieszkania.

A przecież budownictwo mieszkaniowe rozwija się nieustannie w całym kraju. Przeznaczają się na nie w bieżącej pięcioletce około 20 procent ogółu środków inwestycyjnych. Zapewni to prawie 40 procent więcej mieszkań niż w ubiegłym pięcioletcu i znacznie złagodzi dotkliwy głód mieszkaniowy. W województwie pilskim zakłada się oddanie do użytku w latach 1976—1980 14 595 mieszkań o łącznej powierzchni użytkowej 846 500 m. kw., tj. o 3 156 mieszkań więcej niż w latach 1970—1975.

Te nowe izby, metry kwadratowe, przeznaczone są do 1980 roku przede wszystkim dla ludności nierolniczej. Planuje się oddanie jej do użytku 8 575 mieszkań, w tym około 6 000 spółdzielczych, a pozostałe 2 500 mieszkań zapewnią zakłady pracy. Uzupełnieniem będzie uspołecznione budownictwo mieszkaniowe na wsi — 2 520 mieszkań, a także jednorodzinne indywidualne — 2 200 w mieście oraz 1 300 — na wsi.

Pomyślne wykonanie, a nawet przekroczenie tych zadań rozwiąże w tej pięcioletce problemy mieszkaniowe tylko połowicznie, gdyż zaledwie część oczekujących na mieszkanie otrzyma je, a przecież powstają nowe potrzeby.

Największe notuje spółdzielczość mieszkaniowa, która dysponuje prawie w 75 procentach zasobami mieszkaniowymi województwa. W ubiegłym roku wydała ona klucze do 1 254 mieszkań. Cóż z tego, kiedy nadal oczekuje na nie 14 721 członków i kandydatów. I tyle też się mieszkań zbuduje w Pile w ciągu pięcioletnia, ale jest to dopiero połowa potrzeb występujących we wszystkich formach budownictwa.

Obecne jego rozmiary ograniczają możliwości wykonawcze przedsiębiorstw, a praktycznie jednego, które buduje domy — Pilskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego. Poza

tym są trudności zaopatrzenia oraz kłopoty z uzbrajaniem terenu, bo nie ma tego kto wykonywać. Powstaje więc konieczność powołania w Pile samodzielnego przedsiębiorstwa robót inżynierskich, które by pracowało na rzecz całego województwa. Działające tu obecnie Koszalińskie Przedsiębiorstwo Robót Inżynierskich nie jest w stanie przygotować terenów pod nowe domy, pracuje przecież nie tylko w Pile.

Oczekujący w kolejce na mieszkanie liczą na szybką produkcję z trzech fabryk domów w Pile, Wałcu i Trzciance. Wytwórnia Elementów Wielkopłytowych OWT — 67 w Wałcu jeszcze w tym roku da pierwsze płyty. Jej zdolność produkcyjna wyniesie 4 500 izb rocznie, natomiast fabryk domów w Pile — 6 000 i w Trzciance — 4 500 izb. Te kosztowne inwestycje zaowocują w końcu pięcioletki przyspieszeniem tempa budowy mieszkań i skróceniem czasu oczekiwania wielu rodzin na nowy własny dach nad głową.

Spółdzielczość mieszkaniowa rozwijać będzie budownictwo w osiedlach rozpoczętych. Z nowych — przygotowuje osiedle Górne i Leśne w Pile, które wznoszone będą w kilku etapach i zagospodarowywane kompleksowo. Przewiduje się także osiedle w Rogoźnie przy ul. Przemysłowej, Borek — we Wronkach i Dolne Miasto — w Wałcu. Ogółem budownictwem mieszkaniowym spółdzielczym objętych zostanie 19 miast województwa.

Są w Pilem również inne możliwości szybszego otrzymania mieszkania. Np. młodzież — dla siebie — po godzinach pracy, buduje domy systemem gospodarczym. Coraz bardziej rozwija się też budownictwo zakładowe — w ubiegłym roku oddano do użytku 605 mieszkań. Na wsi z kolei w roku ubiegłym przybyło 500 mieszkań z budownictwa zakładowego, a co roku będzie jesz-

Na zdjęciu: nowe budynki mieszkalne przy ul. XXX-lecia LWP w Pile.

Fot. — B. Kościelna

cze więcej, po uruchomieniu fabryki domów dla wsi w Trzciance. Rozbudują się w ten sposób m. in. Wysocka, Nowa Wieś Ujska, Tuczo, Lipka i Zakrzewo.

Godnym uwagi jest inicjatywa spółdzielczości, która rozpoczęła budować domki jednorodzinne. Pierwszy z nich stanął w Złotowie. Krótki stosunkowo okres budowy, duża funkcjonalność domków (budowanych w systemie szeregowym), spowodowały szerokie zainteresowanie. Powstanie ich w tej pięcioletce około 300 — w Pile, Złotowie, Wągrowcu, Czarnkowie, Trzciance i Chodzieży.

Jednym ze sposobów zaradzenia kłopotom mieszkaniowym jest budowa własnych domków. Ta forma budownictwa napotyka jednak na duże trudności materiałowe. Dla amatorów tego systemu przy-

gotowano w województwie 4 590 działek budowlanych.

Wysokie tempo budownictwa mieszkaniowego ma również swoje ujemne strony. Chodzi tu przede wszystkim o jakość oddawanych do użytku mieszkań. Tem kłopot zna każdy, kto otrzymał nowe mieszkanie. Dziury w ścianach, sypanie się sufit, przecieki — to tylko niektóre przykłady braków i błędów i pośpiechu. Cenę za to płaci najczęściej lokator. Mało kiedy nadążają też budowlani w nowych osiedlach z elewacją, siecią handlową, małą architekturą, terenami zielonymi. Zwykłe na to potrzeba kilku lat i dużego społecznego zaangażowania mieszkańców. Społecznym wysiłkiem wzbogacają więc pracę budowlanych, aby domy powstawały szybciej i mieszkało się w nich lepiej.

WŁADYSŁAW WRZASK

LESZCZYŃSKIE

Poselskim okiem i uchem

Czarne „Wołgi” przedzierają się przez błotne rozlewiska wiejskiej drogi. W krajobrazie pól, wierzb przydrożnych i ubogich zagrod ukazuje się nagle rozległy plac budowy, z mnóstwem stalowych i betonowych konstrukcji, z masami przerzuconej ziemi i gromadką zmagających się z tym wszystkim ludzi. Oto budowa fermy dla 640 krów w Jezewie, gospodarstwie należącym do Kombinatu PGR Karolew w województwie leszczyńskim. Pasażerowie samochodów skaczą między kałuzami w kierunku baraku kierownictwa. To trzy posłowie z sejmowej komisji do spraw rolnictwa i przemysłu rolnego — spożywczego w towarzystwie wojewody leszczyńskiego oraz dyrektorów poznańskiego zjednoczenia i centralnego zarządu budownictwa wiejskiego. Ktoś życzliwy przynosi im karton pełen gumiaków. Wizytujący udają się na plac budowy. Cztery, pięć długich budynków z prefabrykowanych elementów — to przyszłe obory. Jedno z nich jest przeznaczony w poprzek wszystkie obory tzw. łącznik; krowy na odpowiedni sygnał będą nim przechodzić do swoich stanowisk do centralnej hali udojowej. Robotnicy już ją wykładają płytami, instalują rurociągi wodne i mleczne, system ogrzewania pomieszczeń i chłodzenia mleka. Ferma jest duża i dużo kosztuje — prawie 80 milionów złotych. Rozpoczęto jej budowę w listopadzie 1975 roku, przewidziany termin zakończenia — listopad 1977. Buduje ją załoga gostyńskiego Przedsiębiorstwa Budownictwa Rolniczego.

— Jakże macie trudności, czego wam brakuje? — pytają posłowie.

— Nie mamy kamienia budowlanego — odpowiada dyrektor PBRol — na 11 000 ton zamówionych otrzymaliśmy tylko 1000. Brakuje śrub M24 L90 do łączenia prefabrykatów fermy. Produkuje je Fabryka Śrub w Żywcu; na jedną fermę potrzeba 4500 kilogramów.

— Z braku owych śrub „leży” w Polsce około 50 podobnych ferm — rysuje

skalę problemu dyrektor centralnego zarządu.

— Niedostateczne jest nasze wyposa-
żenie w środki transportu — kontynuuje dyrektor PBRol. — Rocznie musimy przewieźć 250 000 ton ładunków, a mamy wszystkiego 109 ton inwentaryzowanych ciężarówek. Nie mamy czym dowozić codziennie 150 ludzi na budowę.

— Będą budynki fermy, będą w nich krowy, a nie będzie ludzi do ich obsługi — złośliwie dyrektor kombinatu PGR Karolew.

Według planu mają w Jezewie powstać 3 domy, każdy na 18 mieszkań. Ale wykonawca twierdzi, że nie ma mocy przerobowych i domy wykona „z poślizgiem”. Wprawdzie chce w tym roku rozpocząć budowę fundamentów wszystkich trzech budynków naraz, ale żadnego nie ukończy.

— Niechby chociaż jeden oddali do użytku — apeluje szef PGR.

— Tak nie możemy — ripostują ludzie z PBRol — dla jednego domu nie opłacałoby się nam sprowadzać dźwigu, co kosztuje 230 000 i montować go za dalsze 300 000 złotych.

Jeszcze krótka skarga PBRol, że PGR-y kaperują najlepszych fachowców budownictwa do swoich grup remontowo-budowlanych, że brakuje spychaczy, koparek, dźwigów. Już jest obraz budowy i przedsiębiorstwa, które inwestycję realizuje, poselskie notatniki bogatsze są o obserwacje i wnioski. Odjeżdżają „Wołgi” — do Zakładów Mięsnych w Kościanie.

W ciasných, starych pomieszczeniach straszno od buchających oparów krwi z otwartych brzuchów zabitych wieprzków. Ludzie w ceratowych fartuchach, z nożami. Tylko dzięki przywiązaniu do swojej firmy i wykształconej od paru pokoleń dyscyplinie radzą sobie z tą ciężką robotą, nie rzucają jej, nie szukają innej. W rzeźni krótki wykład: o potrzebach i dzisiejszych słabościach przemysłu mięsnego w Leszczyńskim,

gdzie skupi się w tym roku 86 000 ton żywcia, a tylko 30 000 można bić i robić z niego przetwory mięsne w pobliskich rzeźniach, resztę trzeba wywozić, często na dystans kilkuset kilometrów, co kłóci się z zasadami gospodarności. Potrzebny jest w województwie leszczyńskim nowy, wielki zakład mięsny. Z tym przekonaniem wyjeżdża poselska ekipa do Pawłowic, koło Leszna.

Tam trwa budowa Ośrodka Hybrydyzacji Trzody Chlewniej. Naukowcy chcą wyhodować takie świnię, które by szybciej przyrastała, dawała mięso najlepszej jakości. Jeśli uda im się ustalić na to receptę, wtedy będą mogli udzielać wskazówek każdemu hodowcy trzody w Polsce, co ma robić, jak krzyżować i karmić świnię, aby dawały jak najwięcej dobrego mięsa. Zanim to jednak nastąpi, trzeba wybudować fermę trzody chlewniej, oczyszczalnie ścieków i mieszalnię pasz, małą rzeźnię i laboratorium mięsne, osiedle mieszkaniowe z przedszkolem, sklepami, placami gier i zabaw. Za przeszło pół miliarda złotych. Na tej budowie też są kłopoty, na które być może właśnie posłowie znajdują lekarstwo. Przygotowano dla nich „wykaz materiałów trudno osiągalnych”. Są to przede wszystkim materiały hutnicze.

Trudno zapoznać się z problemami inwestycji rolniczych w jednym województwie w ciągu jednego dnia. Jednakże nawet te skromne obserwacje, jakie dane było zebrać w Leszczyńskim członkom Sejmowej Komisji Rolnictwa i Przemysłu Rolniczego w połowie kwietnia br., w połączeniu z informacjami uzyskanymi od gospodarzy tego województwa — na pewno okażą się bardzo pomocne przy sporządzaniu raportu o stanie przemysłu rolnospożywczego w tym regionie Polski oraz o przebiegu inwestycji rolniczych i inwestycyjnych potrzebach leszczyńskim.

TOMASZ TALARCZYK

Z PIĘCIU WOJEWÓDZTW

POZNAŃSKIE

Mistrzowskie działanie

Z mistrzami jest trochę tak, jak z lekarzami. Ci ostatni więcej czasu mogliby poświęcić pacjentom, gdyby zostali częściej odesłani od sporządzania dokumentacji. Mistrzowie przebywaliby zaś stale wśród załogi — w hał produkcyjnej, gdyby nie musieli wykonywać licznych czynności kancelaryjno-organizacyjnych. Nie jest to dla mnie dyshonor, że załatwiam na przykład sprawę przydziału mydła. Traktuję natomiast taki fakt jako marnotrawstwo moich kwalifikacji technicznych. One powinny służyć temu, by produkować więcej i lepiej. To jest ważniejsze niż przesłanie i krzątanie organizacyjną, która mogłaby być bardzo dobrze załatwiana przez referentów zapewniających obsługę administracyjną mistrzów. Gdyby na kilku spośród nich przypadł jeden przydzielony im pracownik biurowy, to nie byłoby sprawy...

Wypowiedź starszego mistrza, Stefana Olejnika z Wydziału Produkcji Łańcuchów, Zakładów Rowerowych „Predom-Romet” w Poznaniu świadczy, że ważne problemy nurtują członków zakładowego klubu mistrzów. Klub taki powstał w „Romecie” już w latach 60. Mało kto pamięta dokładnie datę i potrafi przedstawić jego działalność. Pewnie dlatego, że była niska. Reaktywowany z początkiem bieżącego roku klub mistrzów wystartował więc bez doświadczeń, ale w znacznie bardziej sprzyjającej atmosferze niż jego poprzednik.

Nowy klub skupia 38 mistrzów, w tym 7 starszych. O

dorobku i zamiarach mówią dziennikarzowi st. mistrz Stefan Olejnik — przewodniczący klubu i mistrz Zenon Joks — członek zarządu klubu:

— Braliśmy udział w organizacji plebiscytu na mistrza — wychowawcę młodzieży, oceniając kwalifikacje zawodowe kandydatów. Wspólnie z zakładową organizacją ZSMP klub nasz dąży do rozwoju ruchu racjonalizatorskiego. Mistrzowie zachęcają, by niedoświadczeni w technice i bhp usuwać przy pomocy inżynierów, pomagają sprzątać koncepcję i wykonać rysunek techniczny, interweniują, jeśli przeciąga się wdrożenie projektu do produkcji. Wyniki tegorocznego turnieju młodych mistrzów techniki w „Romecie” wskazują, że inspirowanie i pomoc mistrzów są owocne.

Sporo czasu i energii członkowie klubu poświęcili na podniesienie swoich kwalifikacji zawodowych. Dyskutowali, wymieniali lektury, dzielili się uwagami na temat metod uczenia się — wszystko po to, by ukończyć studium organizacyjne i zarządzenia i zdobyć tytuł mistrza dyplomowanego. To półroczne szkolenie, organizowane przez Towarzystwo Naukowe Organizacji i Kierownictwa, miało nieco przydługą nazwę: „Wybrane zagadnienia organizacji technicznej przygotowania produkcji w przedsiębiorstwie...”.

Dziennikarza zaniepokoiło wynikające z tej rozmowy od-

humanizowanie szkolenia, ale rozmówcy wyjaśnili:

— Mamy również wykłady z fizjologii, socjologii i psychologii. Jest to ciekawe i przydatne w praktyce. Szczerze mówiąc, dopiero teraz, dzięki poznaniu niektórych tajników psychologii, zdaliśmy sobie w pełni sprawę z tego, jak wszechstronne i korzystne znaczenie mają właściwe stosunki międzyludzkie. Warunkiem ich ukształtowania jest m. in. styl działania przełożonego: sprawiedliwość, poszanowanie godności podwładnych, stosowanie wobec nich zróżnicowanych metod wychowawczych...

Do najważniejszych zadań członkowie klubu mistrzów załączają działania na rzecz adaptacji społeczno-zawodowej młodych i nowych pracowników. Im jest ona lepsza tym mniejsza fluktuacja kadr, którą zresztą mistrzowie starają się hamować w inny sposób. Przeprowadzają z każdym, kto wypowiada pracę, rozmowę ujawniając przyczyny odchodzenia z „Rometu”. Mistrzowie nie tylko apelują do takiego pracownika, by ponownie przemyślał swoją decyzję, ale dążą również do usuwania przyczyn fluktuacji. Drugie ważne zadanie to rozwój współzawodnictwa pracy ze względu na jego walory ekonomiczne i wychowawcze. Argumentów dostarcza praktyka: w Wydziale Produkcji Łańcuchów jest kilka Brygad Pracy Socjalistycz-

nej — są to zgrane grupy koleżeńskie, wykonujące zwykle po 130 procent normy.

Klub będzie też dalej starał się o umocnienie pozycji mistrza i brygadzysty. Wymaga to m. in. zmodyfikowanie obecnego funduszu nagród mistrza. Wstępne oceny wykazują niedoskonałość tego systemu. Teraz pora na szczegółową analizę i takie same projekty usprawnień.

Brygadzysta nie jest jeszcze w pełni docenianym kierownikiem produkcji. Wynika to jasno z zakresu jego praw i obowiązków. Za sprawą m. in. klubu mistrzów widać jednak zaчатки korzystnych zmian. Brygadziści kierujący pracą niektórych „gniazd” uzyskują bowiem większą niż dotychczas samodzielność. Mogą oni sami podejmować decyzje dotyczące usuwania usterek i zmian w obsadzie stanowisk oraz brać udział w planowaniu urlopów i zadań produkcyjnych.

Klub mistrzów w „Romecie” jest uważany za jeden z najlepszych w województwie poznańskim. Myślę, że jest to opinia uzasadniona. Zapowiedź dalszej dobrej pracy klubu stanowi zaś to, co powiedzieli na zakończenie rozmowy mistrzowie Zenon Joks i Stefan Olejnik:

— Wiele rozwiązań organizacyjnych — technicznych wydaje się na pierwszy rzut oka właściwych. Kiedy jednak fachowiec dokładnie się im przyjrzy, okazuje się, że są to rozwiązania tylko niezłe i należałoby je udoskonalić. Najważniejszą zasadą działania klubu powinna więc być rzeczowość i krytyczna ocena tego, co jest.

MICHAŁ ŁUCZAK

KONIŃSKIE

Hutnicza ballada

Pierwsze wrażenie jest mocne. W zadymionej hali, wśród kikutów wystających z wanień, co jakiś czas pojawiają się języki ognia. Od czasu do czasu wibrujący łoskot maszyn rozrywa zpieczoną masę przykrywającą płaszczem szarego popiołu obrzeża naczyń, w którym bezzwłocznie, w wysokiej temperaturze powstaje srebrzysta ciecz aluminiowa.

Jeszcze kilka lat temu mrok w halach elektrolizy był znacznie większy. Wydzielany zespół gazów fluorowych przy niskich ciśnieniach atmosferycznych uniemożliwiał pracę. Rozeszły się wokół groźne pogłoski, że konińska Huta zabija wokół wszystko, co żywe. To prawda, że proces technologiczny a ściślej urządzenia wykorzystujące gazy nie były najwyższej jakości, ale też prawdą jest, że ludzie wprost z półrodzielskich przyszli do wanień wyczarowywać biały metal. Trzeba było lat, by poznali wszystkie tajniki procesu elektrolizy, dodajmy — wielkiej elektrolizy. Technologia przewidywała odzyskanie soli fluorowych z gazów. Miało to służyć na dwa sposoby: odciążanie gazów anodowych spod wanny i odciąganie gazów halogenowych z pomocą zespołów wentylacyjno-myjących.

Do procesu elektrolizy potrzebny jest elektrolit. W jego skład wchodzi masa anodowa i kriolit. Właśnie z gazów wydzielanych regeneracji soli fluorowych miał otrzymywać kriolit regenerowany, by na powrót użyć go do procesu produkcyjnego. Dziś kriolitu syntetycznego używa się tylko do rozpalania wanień po kapitalnych remontach. Do stałego procesu używa się wyłącznie kriolitu regenerowanego. Nie ma sensu pytanie czy to jest taniej, czy drożej. Ważne jest, że zostały wreszcie spełnione wymogi zagospodarowania gazów wydobywających się spod wanień, zatrzymujących atmosferę, ludzi i zdrowie. Jasne, że dziś nie jest jeszcze idealnie, ale nikt już nie narzeka na nadmierne zapylenie, nikt nie woła dramatycznym głosem o pomoc.

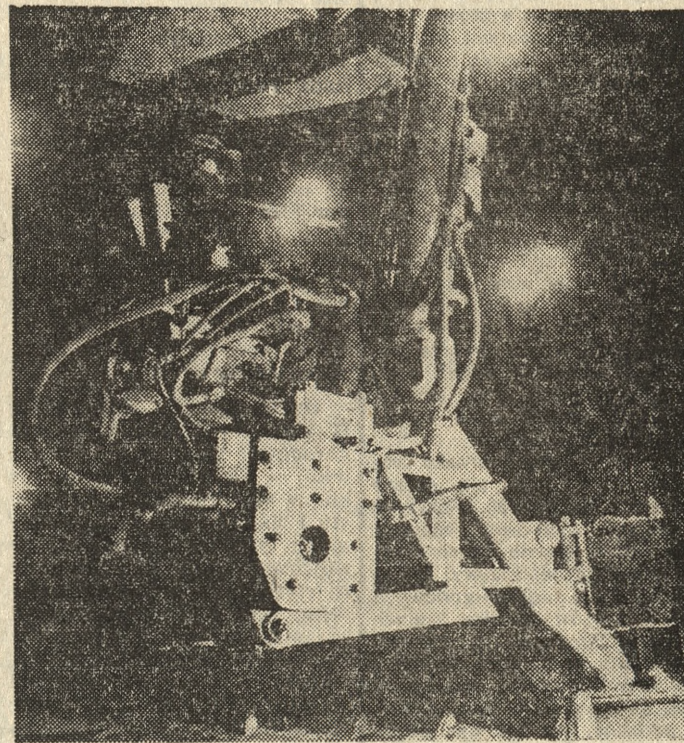
Czas i ludzie

Zacząłem od technologicznego fragmentu działania Zakła-

du Hutniczego Huty Aluminium „Konin”. Nie dlatego, by popisać się znajomością rzeczy, bo pewnie do niej fachowcy będą mieli zastrzeżenia, ale po to, by unaocznić ogromny postęp, jaki dokonał się w sposobie pracy hutniczej załogi, która lat temu jedenaście, kiedy rozpalono pierwsze wanny, nie zawsze wiedziała na czym ów cały proces polega. Dzieś się lat to bardzo mało, ale też bardzo dużo — mówi kierownik Zakładu Hutniczego mgr inż. Stanisław Wierzbowski. — Nie zdążyły się jeszcze wytworzyć zbyt wielkie tradycje hutnicze, ale możemy się już pochwalić dużym zastępem fachowców najwyższej klasy. Dla tych, którzy z elektrolizą mają do czynienia od początku, dla odlewaczy, ludzi z utrzymania ruchu — skomplikowany proces chemiczny i hutniczy ma coraz mniej tajemnic. Można śmiało powiedzieć, że obłaskawione zostały maszyny, przełamane bariery technologiczne.

Wiele się mówi o bardzo trudnych warunkach panujących w elektrolizie. Rozmawiałem z Leszkiem Stefaniakiem z oddziału regeneracji soli fluorowych, który mówił, że na prawdę tu trudno, nawet... brzydko. Jednak przed Dniem Hutnika widziałem długą listę nazwisk ludzi, którzy staną do odnawiania za pracę w Hucie od jej początku. Zostali więc, związali z mroczną halą swoje zawodowe życie. Zrobili to dlatego, że tak ciężko? Chyba nie. Mówią bez przesady, że lubią tę swoją robotę. Każdego dnia oczekują czegoś nowego. Wciąż jeszcze nie wiedzą dlaczego czasem powstaje efekt ciepłoty w wannie (nadmierne napięcie powoduje rozgrzanie wanny niezgodne z technologią). Może jutro stanie się to jasne?

Na liście, o której wspominałem, widzę nazwiska wymienionego Leszka Stefaniaka — aparatury oddziału regeneracji soli fluorowych, jego kolegów: Józefa Baka — aparatury brygadzystę, Stefana Dudziaka — ślusarza utrzymania ruchu, Eugeniusza Sroczyńskiego — ślusarza brygadzystę utrzymania ruchu, Jana Kruciego — także ślusarza utrzymania ruchu. Z „elektrolizy”: Eugeniusz Gorzelańczyk — bry-

W hali elektrolizy pracą ma coś z wielkiej alchemii.
Fot. — J. Cieślak

gadziście elektrolizerowy. Bogdan Gronostaj — brygadziście elektrolizerowy, Jerzy Knapkiewicz — brygadziście wylewaczy, Mieczysław Piotrowski — elektryk, Kazimierz Musielski — ślusarz, Kazimierz Sikorski — mistrz gospodarki anodowej, Jerzy Szudlarek — ślusarz brygadziście utrzymania ruchu. W oddziale znane postacie: Witold Jagiełło — odlewacz brygadziście, Kazimierz Skitek — brygadziście odlewaczy, Wacław Pokrant — ślusarz utrzymania ruchu, Stanisław Derziński — odlewacz wlewków. To tylko niektórzy z licznej grupy fachowców pracujących tu od początku.

Czasem żartobliwie mówi się, że w Zakładzie Hutniczym pracują „starzy” a w walcowni — sami młodzi. Czy jednak 31-letni Jagiełło, tyle samo mający lat Skitek, czy 37-letni Wierzbowski, to są starzy ludzie? Pracują tutaj po 10 i więcej lat. To wszystko. Produkują aluminium w różnych gatunkach. Od najczystszych po bardziej użytkowe. W odlewni przygotowuje się wadła dla walcowni w postaci wlewków — około połowy produkcji hutniczej przeznaczają się na wyroby walcowane — oraz odlewa się tradycyjne gąski, które wysyłane są na zewnątrz. Opanowali produkcję nie tyl-

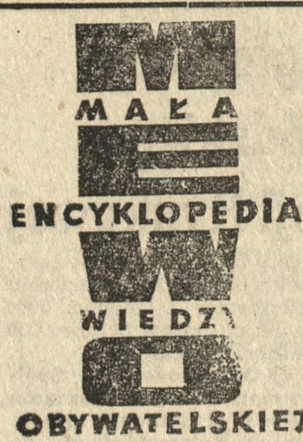
ko aluminium hutniczego, ale również trudne stopy z dodatkami magnezu i manganu. To już wyższa szkoła jazdy.

Komputer i rutyna

Inżynier Wierzbowski powiedział mi, że owszem, zdarzają się przypadki rutyny i błędów z niej wynikających. Generalnie jednak rutyna jest czynnikiem mobilizującym, twórczym. Dla uniknięcia jednak jej ujemnych skutków liczą tu na komputer, który właśnie jest instalowany i będzie rejestrował wszystkie nieprawidłowości procesów, wskazując niejako palcem na uchybienia tych, którym wydaje się, że wszystko wiedzą, umieją najlepiej.

Słyszałem w Hucie anegdotę. Młody inżynier zwrócił uwagę, że starszy pracownik wykonuje swoje czynności nad wanną bez okularów. W odpowiedzi wysłuchał, że wystarczy szeroko otwierać oczy a metal jak prysnie w oko odbije się od gałki ocznej, nie czyniąc jej nic złego. Gdyby zaś oczy były przymrużone, to rzeczywiście skutki mogłyby być fatalne. Ile w tym prawdy, nie wiadomo. Anegdota jednak potwierdza, że rutyna ma swoje ujemne strony, ale też świadczy o poczuciu humoru hutników.

JÓZEF NADWARCIŃSKI

Anatomia i mechanizm polityki

widoczne, czasami jest celowo kamuflowane i znajduje mniej lub bardziej widoczny wyraz w praktyce życia politycznego. Najpełniej, niejako w chemiz nie czystej formie, klasowy charakter polityki występuje wówczas, gdy są rozstrzygane podstawowe problemy ustrojowe — gdy dochodzi do rewolucyjnych, dogłębnych przemian politycznych społecznych i ekonomicznych w państwie.

Mechanizm polityki określa klasowa zasada organizacji i walki politycznych. Określa ona proces instytucjonalizacji i przekształcania dażeń społecznych w treść działania władzy państwowej, bądź w walkę o jej sprawowanie.

Najprościej ten mechanizm moglibyśmy wyrazić w postaci schematu, składającego się z następujących członów: klasa — interes klasowy — ideologia klasowa — partia polityczna — państwo.

Klasa jest obiektywnym zjawiskiem struktury społecznej. Wyrazem uświadomienia sobie przez klasę jej odrębności od reszty społeczeństwa i stać o odrębności jej interesów, które pragnie zrealizować, jest interes klasowy. Jak to podkreślał Lenin — wyrazem uświadomienia sobie przez klasę jej interesu jest świadomość typu trade-unijnistycznego, to jest świadomości typu zawodowego, związkowego. Jest to więc świadomość żywiołowo rozwijająca się w toku walki klasowej, nie wychodząca jednak poza problematykę doraźnych interesów bytowych, inspirowana działaniem o ograniczonych celach. Jest ona jednocześnie podstawa kształtowania się ideologii klasowej, czyli uogólnionej z klasowego punktu widzenia, przez prymat interesów klasowych szerokiej wizji ludzkiego świata.

Kolejnym członem procesu „stawiania się” polityki są partie polityczne, jako konkretny wyraz i instytucjonalizowany przejaw ideologii klasowej. Partie bowiem, jako polityczne reprezentacje klas, a ściślej rzecz biorąc ich ideologii, formułują już praktyczne problemy polityczne, biorąc udział w walce o władzę w państwie, bądź w jej sprawowaniu i w konstytuowaniu ośrodków władzy państwowej.

Ostatnim członem mechanizmu polityki jest państwo, które jako naczelną organizację polityczną społeczeństwa — realizuje w swej działalności wnioski wypływające z klasowego oraz narodowego wartościowania rzeczywistości społecznej i międzynarodowej.

Realistyczny i racjonalny pogląd na istotę polityki oraz na funkcjonowanie jej podstawowego mechanizmu nie jest i dziś powszechny. Tym bardziej zaś nie był powszechnym niegdyś. Dostrzegli to twórcy naukowego socjalizmu, dążąc do wyjaśnienia sił napędowych rozwoju społecznego, do uświadomienia ludzkości istoty jej dziejów oraz wyciągnięcia stąd praktycznych wniosków.

Rzecz jasna, polityka nie ogranicza się tylko do sprawy świadomości — od niej się jednak zaczyna, gdyż „filozofowie rozmaicie tylko interpretowali świat; idzie o to, aby go zmieniła”. Socjalizm jest właśnie naukowym, realistycznym programem przekształcania świata.

Program socjalizmu jest zespołem praktycznych, politycznych wniosków, wypływających z badań naukowych jego twórców — jest zespołem stwierdzeń i postulatów, tłumaczących całą ludzkość drogi jej rozwoju i kierunku niezbędnych przemian społeczno-ekonomicznych. Został on przy swoim przez klasę robotniczą, gdyż w pełni realizuje jej najgłębsze klasowe dążenia — zniesienie wyzysku pracy. Tak więc, ogólnoludzkie walory ideologii socjalizmu zostały w praktyce politycznej utożsamione z ideologią klasy robotniczej, stwarzając ideową podstawę integracji ogólnonarodowej i całego świata pracy.

Doc. dr MICHAŁ SADOWSKI

Pierwsze zgłoszenia do Wojewódzkiego Banku Produkcji Rynkowej

Przemysł województwa poznańskiego dysponuje nowoczesnym potencjałem wytwórczym, kadrą o wysokich kwalifikacjach. Jej społeczne zaangażowanie przekonuje, że ambicją załóg jest uzyskanie dodatkowej produkcji dla poprawy zaopatrzenia rynku.

Władze Poznańskiego wykonały z inicjatywą utworzenia Wojewódzkiego Banku Produkcji Rynkowej. Regulamin i deklaracje członkowskie otrzymały 162 przedsiębiorstwa, zakłady, spółdzielnie pracy, instytucje i placówki naukowo-badawcze. Napłynęły już pierwsze zgłoszenia.

Spółdzielnia Pracy „Kartodruk” w Poznaniu zadeklarowała dodatkowe dostawy dla handlu, m. in. etykiet samoprzylepnych, klaserów i notesów za 2 miliony złotych.

Zakłady Metalowe Przemysłu Gumowego „Stomil” w Środzie proponują poza planem 1000 sztuk bagażników samochodowych

typu BS-4, 5000 sztuk lamp przeciwko oślepieniu kierowców i również 5000 sztuk okularów ochronnych w nowej wersji.

Motoryzacyjna Spółdzielnia Pracy w Poznaniu zgłosiła dodatkowo 1000 sztuk sterek zewnętrznych do „Fiata” 126p, 6000 wstecznych lusterek rowerowych i motorowerowych, a także 5000 lusterek wstecznych do nowej wersji „Fiata” 125p. Równocześnie spółdzielnia zobowiązała się otworzyć do 1 października br. stację szybkiej naprawy samochodowych na ul. Jackowskiej, posiadającą 3 stanowiska i punkt diagnostyczny, natomiast w najbliższych dniach — otworzyć dodatkową stanowisko konserwacji nadwozi.

W deklaracji swego udziału w Banku Spółdzielni Pracy „Półk” w Poznaniu wpisała 15000 par ocieplaczy uniwersalnych, które zaproponowaliśmy niedawno na łamach „Głosu”.

Wojewódzki Bank Pro-

dukcji Rynkowej ma zrealizować przedsiębiorstwa, instytucje oraz organizacje i stowarzyszenia, zajmujące się problemami produkcji rynkowej. Warunkiem członkostwa jest złożenie deklaracji, w której zgłaszający podejmuje się dodatkowej lub nowej produkcji poszukiwanych towarów, a także spraw związanych z zaopatrzeniem materiałowym.

Wyniki oceniać będzie każdego roku specjalny zespół; dla wyróżniających się członków Banku mogą być przyznane nagrody oraz dyplomy honorowe.

Deklaracje członkowskie należy przesłać do 31 maja br. do Wojewódzkiej Komisji Planowania: al. Stalin-gradzka 16/18, 61-713 Poznań. Tamże uzyskać można wszelkie informacje, również telefonicznie: 696-446. (pik)

Rządy USA i Panamy wznawiają rokowania

Delegacje rządów USA i Panamy wznawiają w Waszyngtonie rokowania w sprawie rewizji traktatu o Kanału Panamskim. Datujący się z 1903 r. traktat został przez Stany Zjednoczone narzucony Panamie. Dokument zapewnia USA kontrolę po wsze czasy nad tym szlakiem wodnym i 16-kilometrową strefą Kanału Panamskiego. Obecnie w 14 bazach w strefie Kanału Panamskiego stacjonuje 9000 żołnierzy amerykańskich oraz przebywa ponad 40 000 cywilów. Rokowania trwają już 13 lat, jednakże z winy amerykańskiej nie osiągnięto dotychczas żadnego postępu. Stany Zjednoczone kierując się interesami amerykańskich monopolów i Pentagonu, który przekształcił strefę Kanału Panamskiego w swój wojskowy przyczółek, usiłują narzucić Panamie w nowym traktacie takie warunki, które pozwoliłyby im na nieokreślony czas zachować kontrolę nad tym szlakiem wodnym i usytuowanymi w jego strefie bazami wojskowymi.

Nowa administracja amerykańska podjęła rokowania w trzy tygodnie po inauguracji prezydenta Cartera, jednakże z uwagi na rozbieżne stanowiska rozmowy zawieszono na jakiś czas. (PAP)

Większe dostawy, lepsza jakość

Metalurgia dla górnictwa i energetyki jądrowej

Z poglądem, że stal jest filarem nowoczesnej gospodarki, nikt już dzisiaj nie dyskutuje. Wraz z rozwojem ekonomicznym kraju i postępem techniki rosną wymagania odbiorców dotyczące jakości hutniczej produkcji, mnożą się za mówienia na nowe, trudne gatunki stali wytrzymałościowej, stopowej oraz na niewytwarzane dotychczas rodzaje wyrobów hutniczych. Coraz częściej więc w rozmowach z fachowcami od „czarnej” metalurgii mówi się nie o ilości, ale o jakości produkcji.

Choć w dalszym ciągu problem rytmicznej dostawy wsiada dla walcowni daje się jeszcze hutnikom we znaki, powoli jednak, dzięki przystosowaniu produkcji stali z Huty „Katowice” oraz z nowo uruchomionych elektrowni hut „Zawiercie” i „Nowotko”, schodzi on z centrum zainteresowania. Główne zadanie roku dla metalurgów — to optymalizacja pracy walcowni finalnych, by o połowę, tj. około 700 000 tys. ton zmniejszyć już w br. niezwykle kosztowny import jakościowych wy-

robów hutniczych z krajów kapitalistycznych.

„Program jakości”, obowiązujący w hutach Zjednoczenia Hutnictwa Żelaza i Stali, kładzie więc m. in. nacisk na zdecydowaną poprawę jakości wyrobów dla produkcji śrub, wyrobów dla okrętownictwa i górnictwa. Podejmuje się więc w kraju produkcję kształtowników na stalową obudowę kopalnianą typu „V” dla przemyłu wydobywczego i produkcji walców na łańcuchy górnicze. Na skalę przemysłową uruchamia Huta „Batory” wyrobów specjalnych na zbiorniki do przewożenia gazów i blach kadłubowych. Rozpocznie się także w br. produkcję hutniczą dla potrzeb energetyki jądrowej.

Nasze huty podejmą również w 1977 r. wytwarzanie ponad 70 nowych asortymentów wyrobów walcowanych, ciągniętych i kutych. M. in. Huta „Baildon” produkować będzie pręty ze stali elektroślusowej dla turbin 360 MW; Huta „Cedler” — walcówkę na siatki zbrojeniowe dla budownictwa. PAP

MUZYKA

Przed i za progiem kariery

Nie można oczekiwać od żadnej filharmonii, by każda organizowana przez nią impreza stała na najwyższym poziomie i stanowiła prawdziwe wydarzenie artystyczne. Musimy pogodzić się z tym, że będziemy mieli również do czynienia ze zjawiskami przeciętnymi oraz z takimi, które umiejscowimy poniżej i powyżej przeciętności. Całokształt działalności filharmonii zaś oceniamy według proporcji, w jakich występują znakomite koncerty obok przeciętnych i zdecydowanie słabych.

Filharmonia Poznańska ma na swoim koncie stosunkowo niewiele artystycznych niepowodzeń. Kończący się sezon i kilka poprzednich, obfitowały w bardzo dobre i wybitne dokonania, w których cieniu skryły się nieliczne momenty wyraźnego obniżenia lotu. Jeśli nie zdarzają się często, dość prędko się o nich zapomina.

Przypuszczam, że nie za długo pozostanie nam w pamięci koncert symfoniczny, który się odbył w ubiegły piątek, 6 maja. Wykonano na nim Uwerturę „Egmont” i Koncert fortepianowy C-dur Beethovena oraz II Symfonię B-dur Schuberta. Dla dzisiejszego, osłuchanego z wieloma wykonaniami żywymi i nagraniami odbiorcy, są to pozycje mogące zainteresować jedynie atrakcyjną, świeżą, oryginalną interpretację odzwierciedla. Zadanie to okazało się ponad siły i możliwości zarówno młodego dyrygenta polskiego Wojciecha Michniewskiego jak i pianisty z Rumunii Dana Grigore.

Wojciech Michniewski stoi dopiero u progu dyrygenckiej kariery. Posiada on już pewne atuty: temperament, dobrą pamięć i niezłe podstawy dyrygenckiej techniki. Potrafił zatem dokonać nie pokazując wszystkie wejścia poszczególnych grup instrumentów, a także prowadzić orkiestrę w miarę zgodzie z niezbyt zdyscyplinowaną grą solistów w Koncercie Beethovena. Oczywiście, nie są to wystarczające podstawy do prognozowania rozwoju młodego dyrygenta. Obecnie jego sztuka odzwierciedla ma jeszcze wyraźne cechy niedojrzałości. Wykonanym na omawianym koncercie dziełom zabrakło nie tylko ekspresyjnej mocy, lecz także interesującego, absorbującego uwagę sposobu operowania dynamiką i barwą brzmienia. W tym zakresie panowała raczej monotonia. Dyrygent zbyt rzadko rezygnował z gry forte, nie doceniając widocznie wyrazowego znaczenia piana i różnych pośrednich stopni siły dźwięku.

Ponadto samą przyjemność słuchania (choćby i pasywnego) obniżało konsekwentne skracanie pauz, niedostrzymanie dłuższych wartości, brak tzw. oddechów między poszczególnymi frazami, a przede wszystkim wyjątkowo szorstka i nieczyta intonacyjnie gra naszej orkiestry, co — jak wiemy — w dużym stopniu zależy także od dyrygenta.

Być może, iż częsty kontakt Michniewskiego z publiczną estradą przyczyni się do pogłębienia jego osobowości; że uwrażliwi się on na te wszystkie elementy, na które na razie, jak się wydaje, jest obojętny. To samo odnosi się do jego techniki, wymagającej znacznego elastyczności gestów, by dyrygent mógł nimi nie tylko wyznaczać muzykom momenty wejść i przybliżoną dynamikę gry, lecz także precyzyjnie przekazywać sugestie dotyczące wszechstronnie pojętej jakości brzmienia. W rezultacie chodzi o to, by słuchacz wynieśli z koncertu jakieś przeżycia, lub przynajmniej uświadomili sobie zaproponowaną przez odzwierciedlenie koncepcję.

W przypadku stawiającego swoje pierwsze kroki Michniewskiego, wszystko może się jeszcze spełnić. Trudniej natomiast oczekiwać większych niespodzianek po solistej piątkowej imprezie. Dan Grigore bowiem dość dawno temu przekroczył próg swojej pianistycznej kariery. Ma w dorobku nagrody zdobyte na międzynarodowych festiwalach i szereg występów w kilku krajach Europy i w Kanadzie. W Poznaniu zaś wykonał Koncert C-dur Beethovena w sposób podający w wątpliwość jego dotychczasowe, opisane w nocie biograficznej, sukcesy. Grał wprawdzie bez technicznych potknięć, ale też bez oznak większego szacunku dla stylu tej po mozortowsku prostej muzyki. Częste, niczym nie uzasadnione zmiany tempa i dynamiki łączyły się tu z wykorzystywaniem każdej okazji do wirtuozowskiego popisu. Koncert ten nie dostarczał takich okazji zbyt wiele, więc pianista zaprezentował swoje możliwości w nieznanej mi dotąd, bardzo rozbudowanej i dziwnie niegustownej kadencji do I części dzieła. Ale również w tej kadencji nie zauważyłem aż tak skomplikowanych problemów technicznych, by ich pokonanie wymagało nieprzeciętnych umiejętności, błyskotliwej wirtuozerii. A zresztą w Koncercie C-dur op. 13 nie o to przecież chodzi.

ANDRZEJ SATURNA

Uchwała Rady Państwa

Orderzy za walkę z najeźdźcą i umacnianie władzy ludowej

W 32 rocznicę zwycięstwa nad faszystami hitlerowskim Rada Państwa podjęła następującą uchwałę:

W uznaniu patriotycznej postawy mieszkańców, za czynny udział w walkach z hitlerowskim najeźdźcą oraz w walce o umocnienie władzy ludowej Rada Państwa, na wniosek Biura Politycznego Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej, nadała orderzy następującym zbiorowościom:

Order Krzyża Grunwaldu II klasy — rejonowi pamięci narodowej Cedynia — Gozdowice — Siekierki; miastu Dukla w woj. krośnieńskim; miastu Hrubieszów w woj. zamojskim; gminie Magnuszew w woj. radomskim; Modlinowi w stołecznym woj. warszawskim; wsi Pętkowice w woj. radomskim; wsi Stobierna w woj. rzeszowskim; miastu Tomaszów w woj. zamojskim; wsi Trzydnik Duży w woj. tarnobrzskim; wsi Wiktorzyn w woj. tarnobrzskim; wsi Wina w woj. łódzkiej.

Trzeci strzał — śmiertelny

W wywiadzie dla pisma „Baltimore Sunday Sun” właściciel sklepu rusznikarskiego w Baltimore, Howard Donahue oświadczył, że kula, która uśmierciła prezydenta Kennedy’ego podczas zamachu na jego życie w Dallas 22 listopada 1963 r. pochodziła z broni pewnego agenta tajnej policji, a nie z broni Lee Harveya Oswalda, uznanego przez

brzeskim; wsi Wiktorzyn w woj. tarnobrzskim; wsi Wina w woj. łódzkiej.

Order Krzyża Grunwaldu III klasy — wsi Baranów w woj. lubelskim; wsi Białka w woj. białopodlaskim; wsi Budziszew w woj. rzeszowskim; miastu i gminie Cielmów w woj. tarnobrzskim; wsi Górno w woj. rzeszowskim; gminie Gródek w woj. białostockim; wsi Harkłowa w woj. krośnieńskim; miastu i gminie Iłża w woj. radomskim; miastu i gminie Leśnica w woj. opolskim; wsi Michnów w woj. kieleckim; wsi Mniszew w woj. radomskim; wsi Osuchy w woj. zamojskim; wsi Siedliska w woj. rzeszowskim; wsi Skalka Polska w woj. kieleckim; wsi Skłoby w woj. radomskim; wsi Stanisławskie w woj. rzeszowskim; miastu Sulkowice w woj. miejskim krakowskim; wsi Wola Zarczycka w woj. rzeszowskim; gminie Zwierzyniec w woj. zamojskim. (PAP)

komisję Warren’a za jednego zabójcę prezydenta.

Donahue szczegółowo studiował sprawę zamachu od 1969 roku, a dwa lata wcześniej jako ekspert odrzucił wnioski komisji Warren’a, która uznała, że wszystkie trzy kule pochodziły z broni Oswalda. Ostatnia kula miała kosztować prezydenta życie. (PAP)

Obserwatorium na orbicie

Na początku lat 80-tych amerykańska Agencja Aeronautyki i Badania Przestrzeni Kosmicznej (NASA) zamierza umieścić na orbicie okołoziemskiej teleskop w celu prowadzenia badań nad pochodzeniem Wszechświata. Kosztować on będzie 1,4 mld dolarów. NASA, która wydała już na projekt 14 mln dolarów, chciałaby ostatecznie rozpocząć jego realizację w roku 1978.

Teleskop ma mieć trwałość 10 do 15 lat. Będzie to największe i najdoskonalsze z obserwatoriów kosmicznych, skonstruowanych dotychczas przez Amerykanów. (PAP)

Jaka będzie decyzja M. Pollacka

Rzecznicy brytyjskich i francuskich linii lotniczych poinformowali, że w tym tygodniu oczekuje się werdyktu sędziego federalnego Milтона Pollacka w sprawie „Concorde”. Londyn i Paryż wystąpiły na drogę sądową przeciwko administracji lotniczej nowojorskiej, zarzucając jej bezpodstawnie wydanie zakazu lądowania w Nowym Jorku brytyjsko-francuskich samolotów naddźwiękowych typu „Concorde”. Rozpoczęcie procesu było kilkakrotnie odraczane przez brytyjskie i francuskie linie lotnicze w nadziei, że ten pojedynczy gest skłoni stronę amerykańską do zmiany stanowiska. (PAP)

Kto się zapali do zgrzewarek?

Dokończenie ze str. 3

noczenia Przemysłu Maszyn Budowlanych „Bumar”, dla których jednak zagadnienia te nie leżą w profilu produkcji i z „Cebetu” — Centralnego Ośrodka Badawczo-Rozwojowego Przemysłu Betonów. „Cebet” widzi wprawdzie „pilną potrzebę”, ale w sprawie uruchomienia produkcji zgrzewarek proponuje zwrócić się do... Zjednoczenia „Zremb”.

Krąg nieporozumień znów się zamyka. Czy skoro urządzenia te są bardzo potrzebne rosnącemu jak grzyby po deszczu fabrykom domów nie ma sposobu na jego przerwanie? W sytuacji, gdy wszyscy są „za”, lecz brakuje decyzji, może któryś z poznańskich zakładów rozpocząłby produkcję zgrzewarek — zarówno dla potrzeb kraju, jak i na eksport? Wszak Poznań nie raz już dowodził, że to, co gdzie indziej było niemożliwe, w tym mieście szybko przybierało realne kształty.

ZYGMUNT ROLA

Tajemniczy rejs

Agent wywiadu izraelskiego odbywający w Oslo karę więzienia za morderstwo, oświadczył, że uczestniczył w bezprawnym wystąpieniu do Izraela 200 ton uranu w 1968 r.

Jak już informowaliśmy, w listopadzie 1968 r. do portu w Antwerpii zawinął zachodni-niemiecki statek z ładunkiem uranu na pokładzie. Statek płynął z Belgii do Włoch. Jednakże po drodze „zaginął”. Po pewnym czasie pojawił się na morzach pod inną flagą, z inną nazwą i inną załogą, ale bez uranu. Okazało się, że włoska firma, dla której uran miał być przeznaczony, w ogóle nie istniała.

Urzednicy Euratomu, którzy wydali zgodę na transport uranu, nie mogli uzyskać od-

powiedzi od właścicieli statku, dokąd dostarczono uran. Euratom i Europejska Wspólnota Gospodarcza zwróciły się o wyjaśnienie sprawy do wywiadów RFN, Włoch i USA, nie uzyskując jednak odpowiedzi. Co więcej CIA zataiła przed nimi wyniki własnego śledztwa.

Brytyjski tygodnik „Observer” wyraża przekonanie, że „zniknięcie” uranu było dziełem wywiadu izraelskiego i że o całej sprawie wiedziała CIA. Co więcej Amerykańska Agencja Wywiadowcza udzieliła w tej sprawie pomocy wywiadowi izraelskiemu, 200 ton uranu — pisze „Observer” — było przeznaczonych dla izraelskiego reaktora, który może produkować materiały rozszczepialne dla wytwarzania broni atomowej. (PAP)

PSN odrzuca propozycje premiera Bhutto

Jak donoszą z Islamabadu, doszło tu do nowych demonstracji antyrządowych, zorganizowanych przez opozycyjny Pakistański Sojusz Narodowy. W Mirpurhas w prowincji Siad, w odległości ok. 170 km. północny wschód od Karaczi policja otworzyła ogień do demonstrantów. Jedna osoba została zabita, a cztery odniosły rany.

Premier Pakistanu Zulfikar Ali Bhutto ponownie stwierdził, iż jego rząd zamierza uczynić wszystko co w jego mocy w celu uregulowania na drodze rozmów z opozycją kryzysu politycznego, który pow-

stał w Pakistanie po marcowych wyborach powszechnych. Przemawiając na konferencji prasowej w Lahore — Bhutto oświadczył, iż rząd nie pozwoli jednak na szerzenie się w kraju nieporządku, intryg, chaosu, ani też na ingerencję z zewnątrz w sprawy wewnętrzne Pakistanu.

Bhutto poinformował, iż w najbliższych dniach wyśle swoich przedstawicieli na rokowania z przywódcami opozycji, przebywającymi w areszcie. Mają być przedyskutowane żądania stawiane przez opozycję jako warunek nawiązania dialogu z rządem. Premier podkre-

śli, iż istnieje podstawa do odbycia rozmów, jednakże opozycja powinna przejawić bardziej konstruktywne podejście, ograniczając liczbę żądań, gdyż tylko w takim przypadku można myśleć o szybkim uregulowaniu rozbieżności.

Natomiast przedstawiciel PSN określił ostatnie propozycje Bhutto jako nie do przyjęcia dla sojuszu. Jak już podawaliśmy PSN nie chce uznać wyników wyborów do parlamentu, twierdząc, iż były one sfałszowane. PSN żąda również ustąpienia Bhutto.

SPORT • SPORT • SPORT • SPORT

Dzisiaj witamy w Poznaniu uczestników XXX Wyścigu Pokoju

Każdego roku w maju sympatycy sportu najbardziej interesują się Wyścigiem Pokoju. Stadiony w wielu miastach zapelniają się ludźmi chcącymi oglądać etapowe finisze największej na świecie imprezy dla kolarzy amatorów. Po kibicach z Warszawy, Łodzi i Torunia dzisiaj poznaniacy będą mogli przeżywać emocje związane z zakończeniem etapu.

Na Stadionie im. 22 Lipca znajdować się będzie meta IV etapu prowadzącego z Torunia i liczącego 150 km długości. Na trasie usytuowane są dwie lotne premie — w Inowrocławiu i Gnieźnie, gdzie kolarze powinni być około godz. 15.30. Następnie kolumna Wyścigu Pokoju przejedzie przez Lubowo (godz. 15.50), Kostrzyn (16.20), Swarzędz (16.35). W Poznaniu trasa na stadion prowadzi ulicami Warszawska, Podwale, Zamienhofa, Krzywoustego i Bema. Na mecie pierwszy zawodnicy spodziewani są między godz. 16.55 a 17.10.

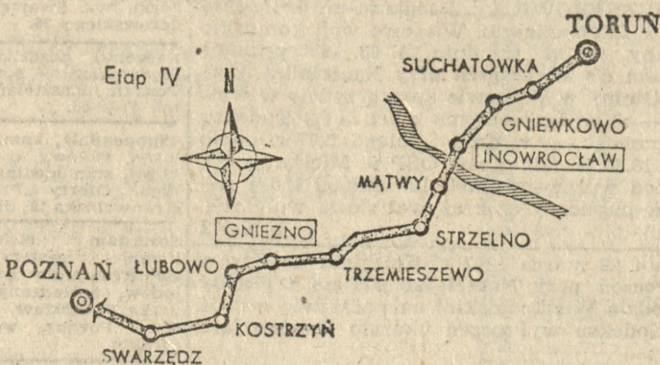
Dla kibiców oczekujących na przyjazd kolarzy przewidziano wiele atrakcji. Na Stadionie im. 22 Lipca już o godz. 13.30 rozpoczyna się impreza sportowa, w tym trzy mecze piłki nożnej. O godz. 13.30 rozegrane zostaną wyścigi kolarzów szosowych, a o godz. 14.05 rozpocznie się pierwszy mecz piłki nożnej, w którym wy-

stąpią zespoły kobiece AWF-u i gorzowskiej filii tej uczelni. Po spotkaniu studentek na płytę boiska wejdą aktorzy i dziennikarze. W przerwie tego meczu odbędzie się pokaz walk karate.

O godz. 15.30 początek meczu piłkarskiego old-boyów Poznań — Śląsk. W obu zespołach wystąpi wielu zna-

dziak, Gogolewski, Komasa. W przerwie spotkania swoje zmagania zakończą kolarze uczestniczący w Małym Wyścigu Pokoju.

Do momentu zakończenia IV etapu Wyścigu Pokoju zgromadzeni na stadionie widzowie oglądać będą jeszcze pokazy skoków na batusie, gimnastyki artystycznej, skoków spa-

WYNIKI • TABELI

Piłka nożna

KLASA MIĘDZYWOJEWÓDZKA

GRUPA VIII — ŁÓDZKA

Zyrardowianka — Włókniarz	0:2
Start Łódź — Victoria Jar.	2:0
Boruta Zgierz — Lech Rypin	4:0
Piotrcovia — Ostrovia	2:0
Stal Ostrow — Włókniarz Łódź	0:2
Pogoń Zd. Wola — Tur Turek	9:0
Wisła Płock — Orzeł Łódź	przełożony na 9. VI.

1. Start Łódź	19	30	33-16
2. Ostrovia	19	25	27-9
3. Boruta Zgierz	19	25	29-18
4. Wisła Płock	19	23	19-12
5. Orzeł Łódź	19	21	26-11
6. Włókniarz Pab.	19	21	25-18
7. Pogoń Zd. W.	19	20	24-16
8. Włókniarz Łódź	19	18	24-22
9. Zyrardowianka	19	17	24-31
10. Piotrcovia	19	16	15-18
11. Victoria Jar.	19	16	8-23
12. Stal Ostrow	19	14	13-17
13. Lech Rypin	19	12	10-23
14. Tur Turek	19	6	5-48

POZNAŃSKA KLASA WOJEWÓDZKA

Przemysław — Stella Luboń	1:2
Posnania — Polonia Środa	2:0
Warta Śrem — Admira-Teletra	0:3
Dyskobolia Gr. — Lech II	0:3
Budowlani P-ń — LZS Gałowo	1:0
Zjednoczeni Wrz. — Olimpia II	1:2
Start Pobiedz. — Polonia N. Tomysł	0:0

1. Lech	20	32	60-16
2. Admira-Teletra	19	31	36-12
3. Olimpia II	20	27	36-27
4. Posnania	20	26	38-23
5. Warta Śrem	20	24	36-20
6. Budowlani	20	23	36-24
7. Stella Luboń	20	19	24-39
8. Przemysław	20	17	31-40
9. Polonia N. Tomysł	20	16	28-23
10. Start Pobiedz.	20	15	22-23
11. Zjednoczeni Wrz.	20	14	22-36
12. Orkan Gałowo	20	13	31-42
13. Polonia Środa	20	12	15-43
14. Dyskobolia Gr.	19	9	21-53

1. Włókniarz	22	41:3	72:7
2. Prosnia	20	30:10	50:19
3. Calisia	21	29:13	46:12
4. Start	22	27:17	51:32
5. LZS Tarchaty W.	21	26:16	44:40
6. Sparta	21	22:20	31:36
7. Pogoń Syców	21	21:21	36:29
8. Stal	21	20:22	33:36
9. MZKS Kepno	22	19:25	35:38
10. Pogoń Skalm.	22	18:26	31:36
11. Ostrovia II	21	18:24	18:26
12. Astra	22	18:26	37:44
13. LZS Świha	21	15:27	24:45
14. LZS Rasków	20	8:32	28:79
15. Orzeł Biały	22	6:38	22:72

nych w przeszłości piłkarzy. Barw Śląska bronić będą m. in.: Wyrobek, Oślizło, Baran, Pala, Liberda, Kowalski, Szuszyk, Majewski, Gałęzka, Faber, Herman, Cieślak, Kempny i Gomolech, a w drużynie gospodarzy wystąpią m. in.: Koniczka, Wróbel, Gojny, Kaczmarek, Błażejowski, Słoma, Anioła, Białas, Czapczyk, Chu-

dochronowych, akrobacji samolotowych oraz msztry w wykonaniu orkiestry DWLot. Wszystkich, którzy nie zdążyli nabyć jeszcze biletów wstępu na stadion informujemy, że przed południem można je kupić w Sport-Tourisie, przy ul. Czerwonej Armii, a w czasie trwania imprezy — w kasach stadionu. (wł)

Przed finałami w Dallas

W najbliższą niedzielę poznamy tenisowego mistrza świata WCT. Z udziałem ośmiu zawodników rozegrany zostanie w Dallas finałowy turniej. W ośmce tej jest także Polak Wojciech Fibak. Prasa amerykańska wiele uwagi poświęca mistrzostwom WCT, pisząc, że nie ustępują one rangą turniejom w Wimbledonie i Forest Hills.

W pierwszym meczu Wojciech Fibak zmierzy się z młodym tenisistą amerykańskim Vitasem Gerulaitisem, o którym mówi się tu, że będzie następcą Connorsa. Gerulaitis ma ostatnio świetną prasę. Dzienniki i magazyny amerykańskie zamieszczają jego sylwetki oraz wywiady. Vitas Gerulaitis stał się ostatnio ulubieńcem amerykańskich kibiców i w meczu z Fibakiem uważany jest za faworyta. Warto przypomnieć, że

przed kilkoma dniami Gerulaitis i Panatta pokonali Fibaka i Okke Ra podczas turnieju debiutowego WCT w Kansas City.

Pojedynkiem nr 1 w Dallas będzie bez wątpienia mecz pierwszej rundy Connors — Panatta.

„Wierzę w swoje zwycięstwo — powiedział Jimmy Connors. Z Panattą spotykałem się wielokrotnie — pierwszy raz, kiedy miałem 18 lat. Znamy się więc doskonale. Ostatnio na korcie ziemnym w Houston przegrałem, ale w Dallas postaram się o rewanż. Na wierzchnia kortowa w Dallas bardzo mi odpowiada i myślę, że zdemonstruję tenis w dobrym wydaniu i wygram turniej”.

A oto zestawienie par: Fibak — Gerulaitis, Connors — Panatta, Nastase — Dibbs, Stockton — Drysdale. (PAP)

Grand Prix Hiszpanii dla M. Andrettiego

Amerikanin Mario Andretti wygrał na torze Jarama wyścig samochodowy formuły 1 o „Grand Prix” Hiszpanii, zaliczany do mistrzostw świata. Drugi był Carlos Reutemann (Argentyna), a trzeci Jody Scheckter. Niki Lauda nie stanął na starcie, a mistrz świata James Hunt z powodu defektu samochodu (McLaren) wycofał się z wyścigu. W punktacji mistrzostw świata prowadzi Jody Scheckter (Wolf-Ford) — 23 pkt., przed Andrettiem (Lotus) — 20 pkt. oraz Lauda (Ferrari) i Reutemannem (Ferrari) — po 19 pkt. (PAP)

Eliminacje piłkarskich MŚ

Jugosławia — Rumunia 0:2

W Zagrzebiu został rozegrany mecz eliminacyjny piłkarskich mistrzostw świata między Jugoslawią i Rumunią. Niespodziewanie zwycięstwo odnieśli Rumuni 2:0 (2:0). Bramki zdobyli Georgescu (38 min.) i Jordanescu (44 min.). Widzów 50 tys. W tabeli grupy VIII prowadzi Rumunia 4 pkt., przed Hiszpanią 2 pkt. i Jugoslawią — 0 pkt. (PAP)

Ruch Chorzów pierwszy w turnieju old-boyów

Bardzo ciekawą imprezę zorganizowali działacze Warty z okazji 65-lecia istnienia tego klubu. Do udziału w turnieju zaproszono ze strony old-boyów Ruchu Chorzów, ŁKS-u Łódź, Lecha i Warty.

W meczach eliminacyjnych Lech przegrał w rzutach karnych 3:4 z Ruchem (w normalnym czasie wynik 0:0), a Warta pokonała ŁKS 1:0 (bramkę po ładnym dośrodkowaniu Komasy uzyskał Błażejowski). W spotkaniu o 3 i 4 miejsce ŁKS zwyciężył Lecha 3:2 (2:1). Bramki dla zwycięzców zdobyli: Mizgier, Klebasik i Gutowski, a dla pokonanych Jakubowski i Gojny.

W finale spotkały się jedenastki Warty i Ruchu. Prowadzenie bardzo szybko zdobyli poznaniacy ze strzału Taszarka, ale w całym meczu drużyna wyraźnie lepszą była chorzowska, w których barwach występował m. in. Cieślak, Szuszyk, Wyrobek; czy z młodszego pokolenia Herman, Gomoluch i Faber. Szczególnie ten ostatni popisywał się udanymi rajdami i strzałami, z jego też zagrań padły bramki uzyskane przez Cieślaka i Gomolucha, zapewniające zwycięstwo 2:1 old-boyom Ruchu. (wł)

H. Wawrowski w kadrze na mecz z Cyprzem

Podczas sobotniego ligowego meczu ŁKS — Widzew kontuzji uległ reprezentacyjny obrońca Marek Dziuba i będzie pauzował około 10 dni. Udział tego utalentowanego zawodnika w niedzielnym meczu eliminacyjnym piłkarskich mistrzostw świata z Cyprzem jest więc wykluczony. Do 18-osobowej kadry na mecz w Lissabonie został powołany Henryk Wawrowski ze szczecińskiej Pogoni. (PAP)

Lista startowa XXX WP

POLSKA

1. W. Bielski
2. J. Brzeźny
3. A. Jagla
4. C. Lang
5. T. Mytnik
6. J. Raczkowski

FINLANDIA

8. J. Uusimäki
9. M. Mansner
10. K. Jussila
11. H. Pelkonen
12. E. Planting

NORWEGIA

13. T. Abrahamson
14. A. Aadnudsen
15. S. Stenseth
16. J. Wilmann
17. P. H. Hansen
18. B. Bilstad

CSRS

19. A. Bartonicek
20. J. Bartolsic
21. P. Galik
22. M. Klasa
23. V. Moravec
24. J. Skoda

BULGARIA

25. W. Welikow
26. M. Tanew
27. I. Wasilew
28. A. Petrow
29. N. Stajkow
30. P. Timczew

SZWECJA

31. B. Nyman
32. L. Fagerlund
33. T. Filipsson
34. K. Giltmark
35. B. Nilsson
36. J. Baeklund

WĘGRY

37. J. Sipos

38. T. Csatho
39. A. Gabor
40. I. Szilpsevics
41. D. Szemethi
42. T. Debrenci

RFN

43. D. Floegel
44. F. J. Assmann
45. A. Vochezer
46. R. Funk
47. R. Poulain
48. H. Stodal

FRANCJA

49. C. Vincendeau
50. J. Gallopin
51. M. Zuccarelli
52. H. Hardy
53. J. R. Bernaudeau
54. A. Patriitti

NRD

55. G. Lauke
56. K. D. Diers
57. B. Drogan
58. H. J. Hartnick
59. A. Petermann
60. S. Schmeisser

WIELKA BRYTANIA

61. J. Fretwell
62. M. Robinson
63. D. Broadbent
64. J. Waugh
65. D. Hayton
66. G. Jones

RUMUNIA

67. T. Vasile
68. M. Romascanu
69. I. Sojocar
70. E. Dulgheru
71. I. Nica
72. C. Bonciu

BELGIA

73. F. Caethoven
74. R. de Cnijf
75. B. Lecocq

76. L. Lowie
77. W. Sprangers
78. A. van Looy

JUGOSŁAWIA

79. M. Marinkovic
80. W. Hukic
81. S. Arsoyski
82. M. Lajzer
83. M. Rakus
84. M. Kraker

SZWAJCARIA

85. U. Dietschi
86. G. Glaus
87. H. Grob
88. T. Huser
89. J. Loetscher
90. A. Haldimann

ZSRR

91. A. Pikkuus
92. V. Czaplugin
93. A. Gusiatnikow
94. V. Osokin
95. A. Awierin
96. J. Zajac

KUBA

97. A. Arencibia
98. C. Cardet
99. J. Gomez
100. R. Vazquez
101. L. Santos
102. E. Rodriguez

WŁOCHY

103. O. Pizzoferrato
104. F. Tosi
105. M. Bastianello
106. M. Gualdi
107. G. Bino
108. M. Mantovani

HOLANDIA

109. C. van der Werdel
110. H. Libregis
111. W. Maessen
112. F. Maessissen
113. H. Baom
114. P. Maas

„Fucha” i praca

Tematem felietonu, opublikowanego pod powyższym tytułem przed tygodniem, był dylemat: czy podejmowanie poza swą syciucją lub przedsiębiorstwem dodatkowej pracy nie wpływa negatywnie na wykonywanie obowiązków, nałożonych przez podstawowego pracodawcę, czy zalem nie jest postępowaniem nieetycznym? Z otrzymanych na ten temat wypowiedzi przedstawiamy poniżej fragmenty, dziękując za listy wszystkim ich autorom.

Autor felietonu poruszył bardzo życiowy problem, o którym rzadko się mówi, nie stawiając zazwyczaj przystawki „kropki nad i”. Nie ma się co czarować, że ktoś kto po swojej normalnej robocie idzie na „fuchę” (czy jak wśród nas się mówi: na „fusze re”), pracę w swoim zakładzie wykonuje na niepełnym obrotach. Nie bez racji się mówi: „żeby na fuchach można pracować, w pracy trzeba zbierać siły”. I tak było. Ponadto kto ma dodatkową robotę, temu już tak nie zależy ani na premii, ani na zwiększeniu wydajności. (2018).

M. R.
Wronki (Piłskie)

Jeśli wszyscy by tak uważali, jak to zostało napisane w felietonie, to państwo powinno zabronić podejmowania jakiegokolwiek dodatkowej roboty. To jest jednak niemożliwe, bo kto by wtedy budował prywatne domki jednorodzinne, wykonywał różne naprawy do mowe (np. gdy się zepsuje kran, czy światło itp.)? Tak samo r.p. mój mąż by nie mógł po godzinach dodatkowo prowadzić autobusów jako kierowca, a inni jako motorniczy tramwajów i wtedy w ogóle komunikacja by szwankowała. A do tego przecież nikt by nie chciał dopuścić. (2021)

HALINA N.
Poznań

Uważam, że na wszystko trzeba patrzeć z rozsądkiem i nie można sprawy stawiać na głowie. Jest bowiem oczywiste, że lekarz, czy nauczyciel nie może z równą odpowiedzialnością i zaangażowaniem (niezbędnymi w tych np. zawodach) pracować przez 18 godzin na dobę. Podobnie zresztą, jak ci wszyscy, których zajęcia wymagają pełnego skupienia uwagi (kierowcy, obsługa maszyn, kasjerki itp.). Nie wyklucza to jednak, by nabyt w takich zawodach nie można było z równą wydajnością (szczególnie po pewnej przerwie oraz odpoczynku) popracować jeszcze dwóch czy trzech godzin poza dzienną normą. (2024)

WŁODZIMIERZ JANIK
Gniezno

Wyda mi się, że autor felietonu pominął pewien bardzo istotny moment w swych rozważaniach: zagadnienie higieny życia, a więc również higieny pracy i wypoczynku. Przedstawiona przez niego sytuacja została z pewnością świadomie przejaśkrawiona (sporadyczne „zarywanie” nocy zdarza się chyba każdemu i to nie tylko z powodu dodatkowej pracy!), chodzi więc o to, żeby nie były takie nocne zajęcia zbyt częste, bo wtedy rzeczywiście może ucierpieć praca zasadnicza. Higiena życia i kierowanie się jej wymogami, pozwoli prawidłowo gościć pracę (nawet tę dodatkową) z odpoczynkiem i zajęciami w swym zakładzie, bez uszczerbku dla ich wyników. Najstuszniejsze jednak byłoby, żeby np. naukowiec (i każdy inny człowiek, pełniący wyżej pujące umysłowo czynności) po

pracował sobie w pozostałych godzinach fizycznie i odwrotnie: ktoś, kto zarabiając wy-czerpuje siły fizyczne — zatrudniał się następnie przez parę godzin umysłowo. Zalewac na leży, że brak u nas tradycji, by można było te odmienne od zajęć zawodowych „fuchy” traktować zarobkowo. Higiena życia i pracy nie kolidowała by wtedy ze względami materialnymi, skłaniającymi do podejmowania dodatkowej pracy. (2035)

dr inż. S. R.
Inowrocław

Autor felietonu pisze tak, jak by wszyscy mieli tyle takie problemy, a mianowicie, czy budować sobie chatę nad jeziorem, a więc pracować na to po godzinach, czy też zrezygnować z tego luksusu i zadowolić się zarobkami w swym zakładzie. Być może, że takie sprawy dręczą projektantów, ale raczej nie dotyczą to ogółu pracujących. Ci, którzy znajdują się jeszcze poniżej krajowej średniej zarobków, pracując „na fuchach” (biórą prace zlecane, nadgodziny, przepisywanie na maszynie itp.) z bardziej prozaicznych powodów, niż chata nad jeziorem, albo kupno samochodu. I bardzo dobrze, że po normalnej pracy w swoim zakładzie mogą sobie coś jeszcze dorobić. (2027)

MARIOLA M.
Poznań

Mamy takiego szefa, który ma zwyżkę z dnia na dzień „zadawać” wykonanie ze stawień i opracowań, na co przeważnie w normalnych godzinach nie starcza czasu i trzeba to brać do domu. Kiedyś np. w piątek przed wolną sobotą również przyszedł z tego rodzaju poleceniem „na wczoraj”. Kiedy powiedziałem, że najwcześniej zdążymy na wtorek, był zdziwiony, bo — jak stwierdził — „przecież są dwa dni wolne, a więc...” Piszę o tym dlatego, gdyż w podobnej (jak nasza) sytuacji, są także ci, którzy sobie dobrowolnie biorą na kark dodatkową robotę, zamiast odpocynąć po pracy. Niby to ich sprawa, ale myślę, że dlatego został wywołany na świecie 8-godzinny dzień pracy (i wszędzie się dąży do jego skracania), by człowiek miał odpowiedni czas na odpoczynek. (2032)

WOJCIECH URBANIAK
Poznań

Wolę po obiedzie przez dwie, trzy godziny popracować „na lewo”, niż chodzić z kąta w kąt, bo przecież całe popołudnie i wieczór trudno się upatrywać w telewizor. Jak się było młodszym, to człowiek chętnie gdzieś wyskoczył z kolegami, albo z żoną do kina, tak jak teraz nasi synowie i córka, bo na wszystko musi być swój czas. A jak kto spędza wolne po pracy godziny na nikogo — oprócz najbliższej rodziny — nie powinno obchodzić. Lepiej przecież uczciwie popracować i sobie dorobić, niż się „bradziżyć” i tracić zdrowie. (2034)

HENRYK U.
Szamotuły

Listy krótkie i rzeczowe mają większe szanse druku. Anonimów nie publikujemy. Zastrzegamy prawo skracania korespondencji. Adres „Głos Wielkopolski”, skrytka pocztowa 1074, 60-959, Poznań.

KSIĄŻKA

Współczesna myśl marksistowska

W serii „Ideologia a Współczesność” ukazała się interesująca książka podejmująca niektóre problemy z marksistowskich dyskusji i ideologicznych polemik, zatytułowana „W kręgu ideologicznych dyskusji”. W skład książki weszły teksty drukowane już w czasopiśmie „Światopoglądowy” i partyjnych oraz nie publikowane opracowania, pisane specjalnie dla Zespołu Ideologicznego Wydziału Pracy Ideowo-Wychowawczej KC PZPR.

W części I książki znalazły się artykuły podejmujące problematykę funkcjonowania partii i społeczeństwa socjalistycznego. Na szczególną uwagę zasługuje artykuł Wiesława Klimczaka pt. „Ideologia marksistowska podstawa pracy ideowo-wychowawczej partii”, podejmujący w najogólniejszym zarysie problemy, dotyczące działalności ideowo-wychowawczej i politycznej oraz ich podstawowych uwarunkowań, zwłaszcza zaś sprzeczności pracy ideowo-wychowawczej z problematyką społeczno-gospodarczego rozwoju kraju.

Wiele uwagi poświęcono aktualnemu dzisiaj zagadnieniu twórczego rozwijania teorii marksistowsko-leninowskiej, stanowiącej bazę, na której dokonuje się umacnianie i przekształcanie świadomości socjalistycznej. W związku z tym właśnie wzrasta rola marksistowskich nauk społecznych, a zwłaszcza marksistowskiej teorii rozwoju społecznego, zarysowującej humanistyczny ideał społeczeństwa wolnego od jakichkolwiek form ucisku czy mistyfikacji. Ideał ów określa również stanowisko państwa socjalistycznego w podstawowych sprawach światopoglądowych. Wiesław Klimczak jeszcze raz ogólnie określa stanowisko partii, podkreślając, iż stoi ona „konsekwentnie na gruncie dalszego umacniania politycznej i ideologicznej jedności ludzi religijnych i niereligijnych w patriotycznym dziele socjalistycznego budownictwa”. Zaś jedynym kryterium oceny wartości obywatelskiej każdego człowieka jest jego stosunek do pracy i postawa moralno-polityczna.

W tej części książki znalazły się także interesujące rozważania Walerego Namiotkiewicza, dotyczące problematyki kształtowania się leninowskiej koncepcji partii klasy robotniczej oraz socjologiczne studium Zbigniewa Sufina, prezentujące wyniki ostatnich badań empirycznych, zatytułowane „Jakość i sposób życia społeczeństwa socjalistycznego”, w którym rozważono różne aspekty „jakości życia”, teoretycznie zanalizowano pojęcia „jakości warunków życia”, ze szczególnym wyeksponowaniem problematyki kształtowania się socjalistycznego sposobu życia oraz prezentacją wartości uznawanych i realizowanych w naszym społeczeństwie.

W drugiej części książki zawarto artykuły, dotyczące zagadnień filozofii marksistowskiej, które otwiera szkice filozofii marksistowskiej Marka Fritzlanda pt. „O niektórych zagadnie-

niach filozofii marksistowskiej w Polsce”, eksponujący problematykę ideologiczną i wychowawczą funkcji filozofii marksistowskiej oraz bardziej ścisłego jej powiązania z praktyką społeczną i doświadczeniami rodzimymi i międzynarodowego ruchu komunistycznego na obecnym etapie rozwoju rozwiniętego społeczeństwa socjalistycznego. Jerzy Ładyka i Stefan Opara dokonują krytycznej analizy poglądów filozoficznych Ericha Fromma jako filozofa „burżuazyjnego pesymizmu”. Pozostałe dwa szkice prezentują czytelnikowi polemikę i spory we współczesnej, polskiej myśli marksistowskiej.

Trzecia część publikacji dotyczy problematyki wzajemnych stosunków zachodzących między marksizmem w sensie ogólnym a chrześcijaństwem. Tadeusz M. Jaroszewski w artykule pt. „Integryzm, antyintegryzm, kultura świecka” podejmuje zagadnienia współpracy i współdziałania na etapie współczesnych kontrowersji filozoficzno-swiatopoglądowych pomiędzy orientacją humanizmu marksistowskiego i chrześcijańskiego. Pogłębieniem problematyki „dialogowej” są dwa dalsze artykuły tej części książki, m. in. rozprawa Janusza Kuczyńskiego zatytułowana „Chrześcijaństwo epoki dialogu”, przedstawiająca niektóre aspekty przemian w katolicyzmie ery posoborowej, który ogłasza swój polityczny neutralizm i dokonuje „otwarcia na Wschód”. Szkic ten jednoznacznie dowodzi, że dialog w płaszczyźnie słowa jest o wiele łatwiejszy, niż w płaszczyźnie praktyki społecznej oraz że ustrojowy neutralizm Kościoła zmierza będzie w kierunku nieuchronnej aprobaty świata socjalistycznego. Z kolei Józef Grudziński w artykule pt. „Kościoł na etapie przystosowania do świata współczesnego” wnikliwie analizuje doktrynalne i społeczne uwarunkowania procesu przystosowania Kościoła rzymskokatolickiego do świata współczesnego.

W części IV: „Z krytyki ideologii burżuazyjnej” znajdujemy interesujące szkice, z których pierwszy Janusza Janickiego, przedstawia poglądy i koncepcje polityczne współczesnych ruchów lewackich, natomiast drugi — Józefa Borgosza, zarysowuje koncepcje ideologiczne liberalizmu klasycznego i neoliberalizmu oraz punktuje podstawowe kierunki zwalczania ideologii liberalistyczno-burżuazyjnej.

Problematyka podejmowana w tej pracy używa coraz wyższą rangę, o czym świadczy chociażby tematyka obrad VII Plenum KC PZPR oraz II Zjazdu SZSP, wybijająca na plan pierwszy zagadnienia patriotycznego wychowania i kształtowania socjalistycznej świadomości młodych pokoleń współczesnych Polaków.

STANISŁAW WANAT

*) „W kręgu ideologicznych dyskusji”, praca zbiorowa, Warszawa, Książka i Wiedza 1975, s. 360.

Argumenty do trafnego wyboru

Ciekawa nauka i praca w rolniczych zawodach

Wspólnie z Wojewódzką Poradnią Wychowawczą Zawodową w Poznaniu staramy się przybliżyć młodzieży niektóre zawody rolnicze mniej popularne, ale bardzo pożądane w gospodarce. Szkoły ponadpodstawowe rozpoczęły przyjmowanie zgłoszeń. W niektórych z nich, jak każdego roku, będzie więcej zgłoszeń niż miejsc. Warto więc jeszcze raz zastanowić się nad tym, jaki wybrać kierunek dalszej nauki. Może za wód mechanizatora rolnictwa lub melioranta w Zespole Szkół Rolniczych w Poznaniu?

Mechanizator rolnictwa to zawód, który jeszcze niedawno nie istniał, a bez którego trudno sobie wyobrazić współczesne rolnictwo, podobnie jak bez melioranta. Często kojarzy się z kopaniem rowów i osuszaniem pól, gdy tymczasem absolwenci techników melioracyjnych stanowią przyszłą kadrę dla budownictwa rolniczego oraz przedsiębiorstw renowacji urządzeń wodno-melioracyjnych. Bez wody nie ma urodzajów w rolnictwie. Zadaniem melioranta naszych czasów jest również zbieranie wody, zatrzymywanie jej w zbiornikach na czas posuchy. Z każdym rokiem przybywać nam będzie zbiorników retencyjnych. Do ich obsługi potrzebni są melioranci.

Technikum o specjalności melioracyjnej mieści się w Zespole Szkół Rolniczych w Poznaniu przy ul. Golecińskiej. Szkoła jest duża, nowoczesna z rozległymi terenami zieleni i nowoczesnym parkiem maszyn nowym. Oprócz technikum melioracji Wodnych znajduje się tu Technikum Mechanizacji Rolnictwa oraz szkoły zasadnicze i policealne. Uczniowie re-

krutują się z całej Wielkopolski, a nawet z województw zleńskich, koszalińskiego, olsztyńskiego. Obecnie uczy się 1200 osób; ponad 700 korzysta z internatu, bowiem wśród uczniów przeważają mieszkańcy wsi. Zawód mechanizatora rolnictwa, w odróżnieniu od technika melioranta, można zdobyć w 2-letniej zasadniczej szkole, 3-letnim technikum na podbudowie szkoły zasadniczej, bądź w 5-letnim technikum lub 2-letnim policealnym studium.

Mechanika przyciąga chłopców. Wybierając ten kierunek dalszej nauki, młody człowiek uczy się eksploatacji i naprawy maszyn, ciągników, kombajnów, budowy pojazdów, budowy maszyn, ekonomiki, a za razem uprawy, agronomii. Świadectwo ukończenia tego kierunku gwarantuje prawo do przejęcia ziemi. Oprócz teoretycznej nauki obowiązujące są zajęcia warsztatowe nauka jazdy (z prawem jazdy włącznie) samochodem, ciągnikiem, kombajnem. Praktyki odbywają się w gospodarstwach własnych, spółdzielczych bądź zagranicznych — w NRD i Czechosłowacji. Po ukończeniu nauki absolwenci mechanizacji rolnictwa są przyjmowani do pracy w PGR, Spółdzielczych Kółkach Rolniczych, Rolniczych Spółdzielniach Produkcyjnych. Często podejmują pracę w służbie rolnej jako doradcy rolników.

W szkolnej bazie stoi „Bizon”, samoobsługowa kosiarka i szereg innych nowoczesnych urządzeń rolniczych. Uczniowie zapoznają się też z maszynami rolniczymi, będącymi nowościami na światowym rynku. Na terenie szkoły zlokalizowany jest Ośrodek Szkoleniowo-Rolniczy, w którym czynnych zawodowo rolników i mechaników zapoznaje się z nowymi maszynami. Ostatnio demon-

go kombajnu. Z pokazów tych korzystają i uczniowie szkół. Ponadto są oni zapoznawani z konstrukcją zagranicznego sprzętu, który trafi na polski rynek.

Dni w Zespole Szkół Rolniczych nie upływają jedynie na nauce. Szkolne organizacje, takie jak ZSMP, HSPS, PTTK, starają się wypełnić czas wolny interesującymi zajęciami. Z powodzeniem działają „Pro Sinfonika”, „Proscenium”, klub filmowy. Uczniowie są stalymi bywalcami teatrów, w szkolnym kinie panoramicznym starannie dobierają premiery. Mała własna orkiestra dęta, zespół akordeonowy. Sobotnie i niedzielne popołudnia przeznacza na zabawy.

W rozgrywkach sportowych zdobyli tyle dyplomów, że eksponowanie ich następcza trudności. Większość uczniów ma swe rodzinne domy poza Poznaniem. Dyrekcja stara się więc aby zadowolili się w szkole i czuli się jej współgospodarzami. Jeden dzień w tygodniu przeznaczają na spotkanie młodzieży z dyrektorem szkoły, zaś co dwadzieścia dni poszczególne grupy młodzieży przejmują rząd w szkole. Tak jak we wszystkich zespołach uczniowskich, zdolniejsi pomagają słabszym. A gdy nie przynosi wyników ani nauczycielska pomoc ani uczniowska, wtedy uczeń może z technikum przenieść się do zasadniczej szkoły, bowiem i jedne i drugie znajdują się w Zespole Szkół Rolniczych w Poznaniu.

Zawód mechanizatora rolnictwa absolwenci klas ósmych mogą zdobyć w zasadniczych szkołach rolniczych, technikach rolniczych, zaś absolwenci liceów ogólnokształcących w policealnych studiach zawodowych. W wydziałach oświaty, w szkołach znajdują się szczególnie informatorzy z adresami szkół rolniczych.

BARBARA GRZEGORZEWSKA

PP POLMOZBYT Poznań

INFORMUJE, ŻE:

STACJA OBSŁUGI NR 13 W POZNANIU
przy ul. Grotkowskiej nr 4, telefon 67-36-16
od dnia 3 V 1977 r. czynna jest na dwie zmiany
i pracuje w godz. 6—22 (soboty 6—18).

STACJA SWIADCZY USŁUGI W ZAKRESIE NAPRAW
i OBSŁUG GWARANCYJNYCH POJAZDÓW JEDNOŚLADOWYCH

WSK, Komar, Jawa, MZ, Verhovina, Piccolo-Duo.

Przeglądy rejestracyjne w/w pojazdów przeprowadzane są
w godz. 6—12 i 14—20 (soboty 6—10 i 12—16).

1843-K1

Komunikaty

Jan REZNEROWICZ s. Bernarda ur. 9. 12. 1948 zam. w Mielżynie gm. Witkowo woj. konińskie ukarany został w dniu 28. 03. 1977 r. przez Kolegium d/s Wykroczeń przy Naczelniku Miasta i Gminy w Witkowie karą grzywny w wys. 3.000,— zł za wykroczenie z art. 51 § 2 Kodeksu Wykroczeń — w dniu 1 lutego 1977 r. około godz. 18.30 w sali zabaw OSP w Mielżynie będąc pod wpływem alkoholu zakłócił ład i porządek publiczny oraz używał słowa wulgarne. 1026-K2

W dniu 22 marca 1977 r. Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Naczelniku Miasta i Gminy w Środzie Wielkopolskiej na podstawie art. 51 § 2 Kodeksu wykroczeń ukarało następujące osoby:

1. Andrzej Kończalik syna Franciszka, urodz. 3. 11. 1955 r. zam. w Środzie Wlkp. przy ul. Czerwonej Armii 28,
2. Marka Kończalik syna Franciszka, urodz. 24. 11. 1954 r. zam. w Środzie Wlkp. przy ul. Czerwonej Armii 28,
3. Romualda Nowaczyka syna Adama, urodz. 23. 1. 1953 r. zam. w Środzie Wlkp. przy ul. Paderewskiego 60

w każdym przypadku karą grzywny 3 500,— zł i karą dodatkową ogłoszenia treści orzeczenia w prasie na koszt ukaranego — za to, że w dniu 28 lutego 1977 r. po godzinie 22 w Środzie Wlkp. na ulicy Wiosny Ludów i ulicy Dąbrowskiego, będąc pod wpływem alkoholu zakłócił spokój publiczny naruszając nietykalność cielesną przechodnia i używając słów obelżywych w miejscu publicznym. 917-K2

Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Poznania na rozprawie w dniu 10. 3. 77 r. ukarało na podstawie art. 51 § 2 kodeksu wykroczeń karą grzywny w wysokości 3 000 zł. ob. Zdzisława ZAWADZKIEGO syna Feliksa zam. w Poznaniu, ul. Mottego 7/9 za to, że w dniu 11. 2. 77 o godz. 1.30 w miejscu zamieszkania będąc w stanie wskazującym na spożycie alkoholu wszczął awanturę z sąsiadami zakłócając spokój i ciszę nocną. 1757-K1

Kolegium do Spraw Wykroczeń przy Prezydencie Miasta Poznania na rozprawie w dniu 4. 4. 77. ukarało na podstawie art. 87 § 1 i 3 kodeksu wykroczeń ob. Waldemara ZMU-DZINSKIEGO syna Floriana zam. w Poznaniu ul. Wysokiego 4/5 karą grzywny w wys. 4 000 zł. za to, że w dn. 11. 1. 77, ok. godz. 20 w Poznaniu, ul. Grunwaldzką kierował samochodem m-kł Nysa będąc w stanie wskazującym na spożycie alkoholu oraz nie posiadając uprawnień do prowadzenia pojazdów mechanicznych. 1752-K1

Praca

Akwizytorów, portretorów, retuszerkę — zatrudnienie. Koncesjonowany zakład portretowy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22326g.

Czeladnika stolarskiego oraz uczniów w zawodzie stolarskim spec. meblowa, na dobrych warunkach przyjmie. K. Kłos-ternik, Swarzędz, ul. Sikorskiego 16. 22367g

Przyjmie uczniów w zawodzie lakiernik samochodowy. Poznań, ulica Czarnakowska 26. 22466g

Zakład galanterijno-złotniczy zatrudni frezera, ślusarzy narzędziowych oraz lutowników z praktyką. Również na 1/2 etatu. Oferty „Prasa”. Grunwaldzka 19 dla 22131g.

Pani do dziecka potrzebna. Grodziska 35. 22176g

Potrzebna pomoc dla chorej w godz. 9—17. tel. 78-06-53 godz. 16—18. 22259g

Fryzjer albo fryzjerka po trzebnia, dział męski, posiada stała. Rynek Łazarzski narożnik Engla. 22266g

Mistrz spawacz puszuje prace dodatkowej godziny obojętne, może być chałupnictwem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22292g.

Tynkarzy, zatrudnimy na stałe. Zgłoszenia — Spółdzielnia Budowlana ul. Mickiewicza 27, Kapczyński. 22301g

Sprzedaż

Sprzedam kanapę z dwoma fotelami — skórzane. Wągrowiec, tel. 208-15, w godz. 18—20. 21944g

Sprzedam chryzantemy Blanche Pontervine, Es-kort, Goldball, Meffo; o-górk Iwa. Swarzędz, Paderewskiego 36. 22214g

Sadzonki goździków holenderskich — sprzedam. Poznań, Kasztelańska 69, tel. 67-92-55. 23047g

Chippendale, komplet stylowy, stołowy osiemnastowieczny, stan idealny, sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22351g

Sprzedam elektryczny komplet pasteryzatorów 100 litrowy do produkcji lodów, schładzany sprężarką. Mirosław Piłarski 62-240 Powiż, woj. konińskie. 22294g

Sprzedam fortepian koncertowy „Blüthner” po kapitalnym remoncie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22304g.

Samochody

Sprzedam Fiat 125p 1500, w idealnym stanie. Muro-wana Goślina, ul. Miłyska 6. 21777g

Kupię korpus silnika samochodowego Wartburg 312. Konin tel. 259-63. 22075g

Sprzedam Renault R 10, stan bardzo dobry. Władysław Tel. 547-66. 22092g

Sprzedam Volvo-Amazonek. Mazowiecka 60. 22102g

Volkswagen Variant 1600 sprzedam. Tel. 640-94, od godz. 17. 22594g

Okazyjnie sprzedam Warszawę Pick-up. Różana 16 m. 20. 22634g

ZAKŁAD NAPRAWCZY
MECHANIZACJI ROLNICTWA
POZNAŃ,

ul. Warszawska nr 39/41

PRZYJMUJE

ZAPISY UCZNIÓW

na pierwszy rok nauki 1977/78

w zawodzie

MECHANIK

SAMOCHODOWO — CIĄGNIKOWY.

Zapisy przyjmuje dział kadr

w godz. od 7—15, tel. 710-71.

1732-K1

UWAGA — ABSOLWENCI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH!

WOJEWÓDZKI

ZAKŁAD DOSKONALENIA ZAWODOWEGO
w Poznaniu, ul. Kościuszki 57

PRZYJMUJE W NAUKĘ ZAWODU:

— SLUSARZ MECHANIK	— chłopców
— SLUSARZ NARZĘDZIOWY	— chłopców
— BLACHARZ	— chłopców
— TOKARZ	— chłopców
— ELEKTROMECHANIK	— dziewczęta
— MECHANIK APARATURY AUTOMATYCZNEJ	— chłopców i dziewczęta

Nauka zawodu w warsztacie jak i w szkole trwa 3 lata, w zawodzie blacharskim — 2 lata.

Chłopcy zamiejscowi mogą korzystać z internatu.

Dodatkowo uczniowie mogą uzyskać kwalifikację spawacza.

Szkolenie praktyczne odbywa się we własnych warsztatach szkoleniowych w oparciu o szeroki asortyment wyrobów rynkowych i usług, w tym tokarki, różne urządzenia, aparaty, przyrządy i ich naprawy.

ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE:

Dyrekcja Zasadniczej Szkoły Zawodowej WZDZ w Poznaniu, ul. Kościuszki 57 (kod 61-891), telefon 594-86.

813-K1

POZNAŃSKIE ZAKŁADY
OPON SAMOCHODOWYCH
„STOMIL”
Poznań, ul. Starołęcka nr 18

PRZYJMUJĄ ZAPISY UCZNIÓW

do Zasadniczej Szkoły Przrzakładowej

na rok szkolny 1977/78 — w zawodzie

APARATOWY PROCESOWY CHEMICZNYCH.

Praktyczna nauka w warsztatach jak i w szkole trwa 3 lata.

Uczniowie zamieszkani mogą korzystać z internatu.

Uczniów chętnych do dalszej nauki kierujemy do Technikum Chemicznego dla Pracujących.

Informacji udzielają i zgłoszenia przyjmują

Działy Osobowy lub Szkolenia — biurowiec, pokój nr 1 lub 2 (parter), telefon 78-75-10, 78-75-11, 78-75-12.

1443-K1

POZNAŃSKIE PRZEDSIĘBIORSTWO INSTALACJI PRZEMYSŁOWYCH

W POZNANIU, ul. Danielaka 2 (Górczyn)

PRZYJMUJE ZAPISY

ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

do klasy I — Zasadniczej Szkoły Budowlanej
na rok szkolny 1977/78

DO NAUKI W ZAWODACH:

- MONTER WEWNĘTRZNYCH INSTALACJI BUDOWLANYCH (instalacje: wody, kanalizacji, centralnego ogrzewania, gazu);
- MONTER WENTYLACJI - KLIMATYZACJI.

Nauka trwa 2 lata. Uczniom zamieszkującym przedsiębiorstwo zapewnia zakwaterowanie w internacie.

WARUNKI PRZYJĘCIA:

- ukończona 8-letnia szkoła podstawowa,
- ukończone 15 lat,
- zgoda rodziców na podjęcie nauki,
- świadectwo lekarskie stwierdzające zdolność do nauki w zawodzie.

Uczniów, chętnych do dalszej nauki kierujemy do Technikum Budowlanego dla Pracujących.

BLIŻSZYCH INFORMACJI udziela i zgłoszenia przyjmuje

Dział Spraw Pracowniczych - Sekcja Szkolenia Zawodowego
Poznańskiego Przedsiębiorstwa Instalacji Przemysłowych
w Poznaniu, ul. Danielaka 2 (pierwsza ulica za wiaduktem
w prawo) — pokój nr 127, telefon 610-41.

576-K1

ZESPÓŁ SZKÓŁ ZAWODOWYCH

Ministerstwa Administracji Gospodarki Terenowej
i Ochrony Środowiska

61-496 Poznań, ul. Dzierżyńskiego 296/298, telefon 33-13-81

A. Zasadnicza Szkoła Zawodowa dla Pracujących
Wojewódzkiego Zjednoczenia Przedsiębiorstw
Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej w Poznaniu,

PRZYJMUJE ZGŁOSZENIA UCZNIÓW

W NAUKĘ ZAWODU O SPECJALNOŚCIACH:

1. MECHANIK KIEROWCA POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH,
2. ELEKTROMECHANIK POJAZDÓW SAMOCHODOWYCH,
3. ELEKTROMECHANIK,
4. ŚLUSARZ,
5. OGRODNIK TERENÓW ZIELENI.

Przyjmowane są dziewczęta i chłopcy po ukończeniu 8-klasowej szkoły podstawowej.

Nauka w Zasadniczej Szkole Zawodowej trwa 3 lata, od poz. 1-4, dwa lata w poz. 5 i obejmuje naukę teoretyczną w szkole i praktyczną w zakładzie pracy, na podstawie umowy o naukę zawodu.

Absolwenci uprawnieni są do nauki w Technikum.

B. Technikum Przrzakładowe dla Pracujących
o specjalności

— OBRÓBKA SKRAWANIEM

przyjmuje do klasy I absolwentów zasadniczych szkół zawodowych odpowiednich specjalności, na podstawie konkursu świadectw bez egzaminu. Pierwszeństwo w przyjęciu mają pracownicy resortu gospodarki komunalnej. Nauka trwa 3 lata.

Absolwenci po zdaniu egzaminu dojrzałości otrzymują dyplom technika odpowiedniej specjalności, co uprawnia do wstępu na wyższe uczelnie.

Nauka w Zasadniczej Szkole Zawodowej i Technikum, rozpocznie się we wrześniu 1977 roku.

Szczegółowych informacji udziela i podania przyjmuje sekretariat Szkoły w Poznaniu, ul. Dzierżyńskiego 296/298.

1009-K1

Praca

Szlifierza - polernika na pół etatu przyjmie warsztat ślusarski, ul. Koscielną 36. 22830g

Pomoc przy produkcji goździków potrzebna. Piewska, Fabianowska 2. 22848g

Przyjmę pracę chałupniczą lub inną 4X w tygodniu. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 22873g.

Przyjmę pracę chałupniczą - zabawkarstwo, two rzywa sztuczne. Oferty „Prasa” Grunwaldzka 19 dla 22910g.

Przyjmę osobę do mycia schodów, I piętro. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22884g.

Przyjmę pracę chałupniczą prócz szucia. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22871g.

Tokarz potrzebny, praca stała, warunki dobre. Poznań - Fabianowo, Kowalewicz 17. 22893g

Gospośia samodzielną uczciwą, przyjmie pracę od 1 czerwca. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22711g.

Przyjmę ucznia w zawodzie blacharz samochodowy Poznań, Dąbrowskiego 183. 22782g

Panię do pracy przyjmie. Ogrodnictwo K. Przybyła Poznań - Szczepankowa, ul. Roślinna 6. 22806g

Zatrudnię instalatora - spawacza. Poznań, ul. Czesłowska 7. 22810g

Poszukuję opiekunki do 1,5-letniego dziecka. Osiedle Czecha 102 m. 3 (blok 7). 22822g

Kupno Sprzedaż

Kupię motorower Simson, najchętniej nowy. Oferty tel. Tarnowo Podgórne 76. 22781g

Sprzedam terakotę 8 m2. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22611g.

Sprzedam nowy mikrociągłnik osrodnicy „Terra” z oszronieniem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22818g.

Powózka polowic na osu mieniu w dobrym stanie oraz szory sprzedam. L. Nowacki, Tarnowo Nowe 8 poczta, stacja kolejowa Czemiń 64-020. 22833g

Sprzedam skuter „Wiatka” Poznań, Rawicka 66. 22640g

Sprzedam akordeon Weltmeister 80 bas, nowy oraz spawarkę nową, niemiecką. Sikorskiego 34 m. 24. 22643g

Sprzedam okazjonalnie sprzęt do filmowania oraz akwarium. Osiedle Kopernika, ul. Jawornicka 11 A m. 17. 22845g

Sprzedam meble antyczne. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22632g.

Sprzedam 2 pokrowce skórzane na siedzenia do samochodu — białe, brązowe, czarne. Annarska. Wiedźmość pod nr tel. 33-02-77.

Nawóz po plecakach sprzedam. Tel. 423-72. 22795g

Sprzedam wzmacniacz „Fonica”. Jeżycka 37 m. 6. 22726g

Sprzedam nowy akordeon „Horch” 120-basowy. Os. Piewska, ul. Wąska 6. 22727g

Sprzedam balans mały. Chwiałkowski 14 m. 5. 22740g

Sprzedam wózek dziecięcy głęboki (niemiecki). Osiedle Kraju Rad 23 m. 51. 22747g

Sprzedam kredens kuchenny trzyczęściowy, stol 162 ka, szafka nocna, lustro i duży obraz. Poznań, Grunwaldzka 28a m. 8. 22749g

Sprzedam w Poznaniu 20 tys. cent. krakowski. Oferty kierować Teodor Szumow, 62-500 Grodzisz, ul. Główna 37. 22771g

Sprzedam MZ 250 TS rok 1975, ul. Świerczewskiego 31 m. 9. 22774g

Sprzedam rower Huragan. Poznań, Krauthofera 40 m. 2. 22783g

Sprzedam nową prasę hydrauliczną. Grunwaldzka 377. 22804g

Sadzonki chryzantem wie lokwistowych sprzedam. Ogrodnictwo K. Przybyła Poznań-Szczepankowa, ul. Roślinna 6. 22807g

Sprzedam nite tarczową do drzewa. ul. Chudoby 2 m. 1. 22809g

Samochody

Sprzedam Wartburga 1000. Poznań, Saperska 39 m. 2. 22837g

Sprzedam Fiat MR-75 — 1500. Poznań, ul. Poznańska 12, tel. 455-48. 22706g

Sprzedam Skodę S-100 no wą, przebieg 3.000 km. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22651g.

Sprzedam Fiata 126p, odbiór Polmozbyt. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22665g.

Przycepe dwukołową do Zuka sprzedam. Poznań - Fabianowo, ul. Kowalewicz 17. 22692g

Korzystnie sprzedam Moskwicę 412, rocznik 1970. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22715g.

Sprzedam Syrenę 105, odbiór Polmozbyt. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22743g.

Części do Citroena 15 oraz opony 165x400 kupię. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22776g.

Sprzedam samochód osobowy Adler 1700 rok produkcji 1932 w bardzo dobrym stanie. Poznań, Dąbrowskiego 183. 22793g

Sprzedam Fiata 126, odbiór Polmozbyt Jarocin. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23013g.

Kupię blok Zastawy 7-0 Poznań - Wola, Sytkowska 37 m. 1. 22069g

Sprzedam Trabant 1972 r. tel. 67-63-42. 22989g

Lokale

Bezdietne małżeństwo — studenci poszukuje niekierującego pokoju do wynajęcia na rok lub dwa od września br. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22569g.

Kupię lub wynajmę własnościową kawalerkę. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22570g.

Poszukuję lokalu na warsztat w obrębie Lubonia. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22587g.

Panie przyjmę na pokój dwuosobowy. Jugosłowiańska 8b. 22586g

Zamienię pokój, kuchnię w nowym budownictwie komfort. Grunwald 1 duży pokój z balkonem w śródmieściu na 2 pokoje z kuchnią, w nowym budownictwie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22593g.

Kupię szych — pomieszczenie do adaptacji na pracownię plastyczną. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22615g.

Ekonomista poszukuje pokoju sublokatorskiego na pobyt tymczasowy. Tel. 12-03-05. 22624g

Zamienię M-3, Winogrody na podobne lub większe na Grunwaldzie lub Jeżycach. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22625g.

M-3, własnościowe, c.o., ciepła woda zamienię na M-2. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22636g.

Dwa mieszkania spółdzielcze M-2 zamienię na jedne 3-4 pokojowe spółdzielcze lub kwaterunkowe w dobrym stanie, z wygodami. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22650g.

Małżeństwo z ośmioletnią córeczką, członkowie SM, poszukują samodzielnego mieszkania na okres dwóch lat. Najchętniej okolice Wildy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22656g.

Kupię mieszkanie własnościowe M-2. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22639g lub tel. 659-50.

Szczecin centrum! samodzielną pokój z kuchnią, łazienką, tel. 50 m kw. za mienie na Poznań, informacje Poznań, Gwardii Ludowej 18 m. 28 od godz. 17. 22694g

Oddam w dzierżawę pokój z kuchnią — z wszelkimi wygodami, pustel, płatne 3 lata z góry. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22719g.

Zamienię mieszkanie 56 m kw., centrum, telefon, na M-3, M-4, tel. 702-37. 22745g

Zamienię pokój z kuchnią z dozorostwem na dwa pokoje również z dozorostwem lub bez. Warunki do uzgodnienia. Poznań, ul. Wyspiańskiego 21 m. 17. 22772g

Poznań, zamienię mieszkanie centrum 2 pokoje kuchnia, łazienka, piec, stare budownictwo na dwie kawalerki. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22778g.

Zamienię pokój 37 m2, c.o., wodn.-kan. gaz, wspólna łazienka, III ptr. centrum — na mniejszy do I ptr. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22837g.

Słoneczny pokój z kuchnią, samodzielną łazienką, na 3 pokoje z kuchnią, Koscielną 54 m. 15. 22892g

Kupię pokój z kuchnią własnościowe w starym budownictwie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22899g.

Małżeństwo z 2,5-letnim dzieckiem wynajmie pokój płatny miesięcznie. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23041g.

Zamienię kwaterunkowe pokój, kuchnia, I ptr., no we budownictwo, 38 m kw. na większe komfortowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22759g.

Szczecin — mieszkanie M-3, w centrum, zamienię na równorzędne w Poznaniu. Wiadomości: Szczecin, pl. Grunwaldzki 4/14. Znakiewicz. 1144-K2

Sprzedam mieszkanie własnościowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22826g.

Krotoszyn, duży pokój z kuchnią, łazienką, przedpokój zamienię na większe w innym mieście. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22837g.

Szamotuły! 1,5 pokoju, kuchnia z przynależnościami, samodzielne, nowe budownictwo zamienię na podobne w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22839g.

Młode, bezdzietne małżeństwo poszukuje M-2. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22943g.

Zamienię mieszkanie 2,5-pokojowe, przynależności, parter, stare budownictwo, c.o. etażowe, Matelki, na 3 pokoje nowe budownictwo. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23003g.

Mieszkanie własnościowe, willowe, komfortowe, 110 m2 wyłączone — Grodzisk Wlkp. sprzedam. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23011g.

Przyjmę panów na wspólny pokój. Masztowa 20 m. 2, I ptr. 23029g

Małżeństwo bezdzietne, członkowie SM, przyjmę na pokój. Poznań - Antoninek, ul. Dobrowita 8. 23039g

Sprzedam pianino czarne, płyta metalowa, tel. 409-21, wew. 2044 godz. 16-18. 23042g

Zamienię dwa mieszkania po pokoju z kuchnią na dwa pokoje kwaterunkowe c.o. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23055g.

Leszno — starsza pracująca osoba poszukuje na rok samodzielnego pokoju, używalność kuchni. Oferty Leszno, tel. 64-72 wieczorem. 23060g

Młode małżeństwo poszukuje samodzielnego pokoju. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23123g.

Mieszkanie M-4, na Ratajach, zamienię na dwa mniejsze. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23127g.

Pokój do wynajęcia Rataje. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23129g.

Nieruchomości

Sprzedam dom dwuczęściowy centrum Grodziska, możliwość wyłączenia, po kupnie wolne mieszkanie, dodatkowe pomieszczenie warsztatowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22663g.

Sprzedam działkę z zabudową gospodarczą do zamieszkania w Umultowie, Poznań, Madziarska 13 m. 1. 22856g

Szamotuły — działka budowlana 462 m2 z przyległą parcelą 0,5 ha sprzedam. Danuta Szyzyska, ul. Rewolucji Październikowej 29 m. 1a 64-500 Szamotuły. 22872g

Leszno! Sprzedam dużą willę z wolnym komfortowym mieszkaniem lub zamienię na M-5 własnościowe w Poznaniu. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22881g.

Kupię mały domek z działką Irena Stepkowska Jasieniec, 63-604 Pabierowice. 22890g

Kupię Poznańską willę lub pół domu bliźniaczego Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22907g.

Zamienię domek jednorodzinny z wszelkimi wygodami, ogródek 400 m2, garaż Minikowo. Na M-3 własnościowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22898g.

Sprzedam działkę pod budowę w Sremie, Wosiński, Masłowo. 22659g

Sprzedam dom, 3 pokoje, kuchnia, zabudowania gospodarcze, w tym 3500 m kw. ziemi. Stacja kolejowa i autobus na miejscu. Franciszek Walczak, 62-010 Pobiedziska, ul. Poznańska 36. 22766g

Kupię lub wydzierżawie gospodarstwo od 15 ha w leszczyńskim. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22770g.

Sprzedam dom 4 pokoje, ogród, 50 arów ziemi, 45 km od Poznania. Trasa Szamotuły - Obrzycko. Droga asfaltowa. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22801g.

UWAGA — ABSOLWENCI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH!

Wielkopolskie Przedsiębiorstwo
Sprzętowe Budownictwa w Poznaniu

ul. Działoszańska 10

INFORMUJE,

że możecie zdobyć w nowym roku
szkolnym ciekawy zawód:

MECHANIK
MASZYN BUDOWLANYCH.

Nauka trwa 3 lata.

Następujące dokumenty należy złożyć

w Zasadniczej Szkole Budowlanej
w Poznaniu, ul. Grunwaldzka 152:

1. podanie o przyjęcie do szkoły,
2. życiorys,
3. zaświadczenie lekarskie o zdolności do wykonywania zawodu.

Sekretariat szkoły czynny codziennie
w godzinach od 9—13, telefon 67-20-48.

Po ukończeniu ZSB można otrzymać
skierowanie do szkoły średniej.

Ilość miejsc w internacie ograniczona.

796-K1

Z powodu wyjazdu sprzedam tanio dom z wolnym mieszkaniem i pomieszczeniem na warsztat w Gnieźnie, tel. 23-04 po godz. 16. 22982g

Kupię pół domu bliźniaczego w Poznaniu lub okolicy Poznania. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22955g.

Sprzedam połowę wyłączonej willi (Poznań-Solacz) wolnym mieszkaniem, ogrodem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22622g.

Sprzedam domek pół morgi ogrodu, do rozliczenia małe mieszkanie własnościowe. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22656g.

Pół domu kupię domek jednorodzinny w Poznaniu lub okolicy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22714g.

Kupię domek, willę woli nioszącą lub działkę Poznań, okolice. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22859g.

Oddam w dzierżawę 0,5 morgi ziemi w tym drzewka owocowe. Junikowo, ul. Junikowska 25a, Rymaniewicz. 22815g

Kupię działkę od 1200 m2 blisko Poznania. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22385g.

Sprzedam działkę ogrodnictwa w Komornikach — 0,57 ha. Prąd, woda, drzewa owocowe, plantacja truskawek. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22410g.

Sprzedam parcelę budowlaną pod dom bliźniaczy. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22437g.

Sprzedam gospodarstwo rolnicze - sadownicze 7 ha 35 arów przy Poznaniu mieście. Warunek uprawnienia nabywcy. Adres Morasko, ul. Słoneczna 1. 22008g

Sprzedam pół domu bliźniaczego w stanie surowym w Kobylnicy k/Poznań 5 min. od przystanku MPK i PKS oraz 10 minut od stacji PKP. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23033g.

Sprzedam dom Jarocin tel. 24-16. 23083g

D

Praca • Nauka

Potrzebny krawiec miarowy, rencista. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22946g.

Zatrudnię murarzy i pomocników. Zmigradzka 6 (Junikowo). 23021g

Ślusarza - emeryta, rencistę umiającego spawać elektrycznie zatrudnię na stałe na 1/2 etatu. Warsztat Mechaniczny, ul. Forteczna 40. 23124g

Potrzebna pomoc domowa do 1 osoby (Rataje). Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22933g.

Korepetycje matematyki, fizyki. Ławicki, telefon 400-88. 23090g

Kupno • Sprzedaż

Kupię pilnie stare przedmioty: srebrną cukiernicę, medalion złoty, pierścionek, korale, lampę naftową, pożądana z tui panem tel. 67-12-06. 22882g

Kupię pianino telefon 33-35-32. 22938g

Komara kupię telefon 33-17-06. 23081g

Sprzedam punkt To-to. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22826g.

Sprzedam tapczan. Osiedle Przyjaźni bl. 4 O1 m. 364. 22827g

Wózek głęboki, łódeczko dziecięce sprzedam. Luboń 4, Akacja 22. 22833g

Sprzedam bony PeKaO, terakotę włoską 5x10 cm. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22835g.

Sprzedam okazjnie tapczan dwuosobowy, dwa fotole głębokie, piękną lampę stojącą nową ul. Tokarska 17 m. 12. 22906g

Korzystnie odstąpię gruz i kamienie na podmurówkę tel. 67-11-51. 22908g

Sprzedam nową betoniarke 150 l. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22909g.

Sprzedam tanio motocykl SHL 175, Osiedle Przyjaźni 70 m. 132. 22916g

Szczeniata po złotych medalach sprzedam. Grochowski 61-016 Koziegłowy — Poznań, ul. Gdynska 29. 22832g

Sprzedam „Trawiatę” stereo, spacerówkę, zbiornik metalowy 50x150x95 cm. tel. 67-43-92. 22957g

Sprzedam motorówkę wraz z wyposażeniem. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22960g.

Sprzedam szafę trzydziwową, nocne stoliki, toaletkę, skrzypce, Czerwonej Armii 71 m. 5. 22970g

Sprzedam pianino z płytą metalową w dobrym stanie, koloru czarnego. Wiadomość: Gniezno tel. 10-35 po godz. 16. 22979g

Sprzedam meble tradycyjne „Zamość”, wózek głęboki stan bardzo dobry. Łęczyska 20 (Osiedle Warszawskie). 22983g

Sprzedam zegar stojący i stół bilardowy z bilami i kijami. Piłszka, Poznań, Lodowa 34A m. 2. 23014g

Sprzedam jadalnię, krosno tkackie, lampę wiszącą kryształ. al. Wielkopolska 36, parter. 23027g

Dzika sprzedam Weber, 62-004 Kicin, Poznańska 5. 23043g

Sprzedam kopaczkę ciągnikową „Key” rozrywacz nawozu „RNZ” kombajn „Vistule” z zbiornikiem, rozrzutnik obornika, zawory c.o. 150 mm do szklarni. Bierzgiełek 39a koto Wrzesni. 23051g

Okazyjnie sprzedam złote kolczyki, wózek głęboki. Tel. 1-2-378. 23071g

Sprzedam motorower Komar, Poznań, ul. Urbanowska 26 m. 10 po godz. 16. 23092g

Castrol sprzedam. Marii Magdaleny 4 m. 9. 23130g

Samochody

Sprzedam Moskwicę 408, Poznań, Oświęcimska 42. 22889g

Sprzedam Warszawę górnozaworową. Osiedle Przyjaźni 18L m. 127 godz. 16-18. 22949g

Zamienię Fiat 1500 na Zastawę 1100. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23008g.

Fiat 126 p sprzedam, tel. 67-95-37. 23113g

Sprzedam BMW 1600 lub zamienię na mniejszy. Włosenna 4. 23025g

Sprzedam Fiat 600 (Multia). Poznań, Piłszka Skargi 10 m. 4. 23067g

Sprzedam Żuka górnozaworowego skrzyniowego. Wiadomość: 66-200 Świebodzin, O. Widok 5 d m. 9. 581p

Lokale

Dziennikarka, wynajmie M-2 lub samodzielny pokój z używalnością kuchni i łazienki. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23731g.

Dwa pokoje, kuchnia, parter, Winogrody, zamienię na równorzędne. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23166g.

Sprzedam mieszkanie własnościowe, dwupokojowe z kuchnią, umeblowane, w Gnieźnie. Oferty „Prasa” Biuro Ogłoszeń, 80-958 Gdansk. 1182-K2

Nieruchomości

Sprzedam dom piętrowy, ogród — instytucji lub rzemieślnikowi, na zakład usługowy. Po kupnie wolne 4 pokoje, kuchnia, łazienka, w.c., względnie inne propozycje. Bronisław Zurek, 88-340 Trzemeszno, Mickiewicza 16, woj. Bydgoszcz. 583p

Kupię domek. Derengowski, Murwaniec, 86-065 Łochowo. 580p

Dom jednorodzinny 3 pokoje, kuchnia, ogród — sprzedam lub zamienię na mniejsze, woj. leszczyńskim — poznańskim. Hele na Balinska, 59-310 Chocianów, Zymierskiego 11, woj. Legnica. 606p

Sprzedam dom mieszkalny, gospodarczy, ogród w Jarząbkowie, gmina Niechanowo. Gniezno, tel. 20-04, po godz. 16. 613p

Sprzedam komfortowy domek parterowy — Grunwald. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 23728g

Przedsiębiorstwu, lub instytucji państwowej sprzedam dużą willę z warsztatem. Oferty „Prasa” — Grunwaldzka 19 dla 23296g

Kupię działkę pod budowę domu lub zabudowa niemi, także na wsi. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 22234g.

Kupię mały domek jedno rodzinny w woj. poznańskim lub bydgoskim. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 1185-K2.

Różne

Czyszczenie dywanów i obić meblowych, na miejscu u klienta. Tel. 454-69, rano, wieczorem. Łukomska. 23348g

Parkiety, podłogi — układam, cyklinuję. Telefon 738-73 — Szaj. 23575g

Układanie parkietu z własnego i powierzonego materiału. Cyklinowanie i malowanie. Antoni Koza, tel. 704-60, po godz. 16. 21626g

Naprawa lodówek. Osiedle Piastowskie 99, tel. 740-87, Łukaszewski. 22678g

Telewizory naprawiam. Telefon 555-38, Kopański. 22723g

Naprawa lodówek. Konin, 278-91, 248-28 — Lesniewski. 23085g

Pasy przepuklinowe, poperacyjne, ciążowe, do sztucznego odbytu, suspenzoria, sznurówki przy schorzeniach kręgosłupa, wkładki elastyczne przy wadach i bólach stóp — wykonuje „Ortopedia” Z. Janaszek, Poznań, Dolna Wilda 20, tel. 33-03-87. 23270g

Sklep galanterijny, poszukuje sumiennych dostawców sukienek teksowych, spodni, spodni, kamizelek, bluzek sportowych, bluz męskich, kurtek męskich i dziecięcych oraz torebek. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23423g.

Matrymonialne

Przystojna, zrównoważona, handlowiec, posiadająca mieszkanie, samochód — pozna pana z wyższym wykształceniem w wieku 55-62. Cel matrymonialny. Oferty z podaniem nr telefonu „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 21437g.

Kawaler 26-letni, wysoki, przystojny — pozna pannę do lat 24, miłej prezencji. Cel matrymonialny. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 611p.

Panna 25-letnia, wykształcenie średnie — pozna pana bez nałogów. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 534p.

Interesujące dziewczyny (23, 25-letnia), poznają nie zależnych, przystojnych panów, po studiach. Cel matrymonialny. Oferty — „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 23408g.

Inteligentna pani, pochodzenia polskiego, zamieszkała za granicą z zamiarem pozostania w kraju, chciałaby zapoznać pana o dobrym charakterze w wieku 65-70 lat. Cel matrymonialny. Oferty „Prasa”, Grunwaldzka 19 dla 1186-K2.

OŚMIOKLASISTO! JEŚLI POCIĄGA CIĘ CIEKAWY ZAWÓD ZGŁOŚ SIĘ

do ZASADNICZEJ SZKOŁY ZAWODOWEJ
FABRYKI SAMOCHODÓW ROLNICZYCH
w Poznaniu, ulica Warszawska 349

ZNAJDZIESZ TU!

- możliwości rozwijania swoich zainteresowań w zakresie budowy samochodów, korzystania z osiągnięć techniki jak: telewizja szkolna i inne środki audiowizualne oraz udział w kółku muzycznym, fotograficznym, turystycznym i innym,
- możliwość dalszego kształcenia się w Średnim Studium Zawodowym.

Szkola prowadzi naukę w następujących zawodach:

- ślusarz narzędziowy oprządzowania, produkcji samochodów — 3-letni okres nauki
- blacharz karoseryjny — 2-letni okres nauki
- malarz - lakiernik — 2-letni okres nauki
- mechanik silników spal. — 3-letni okres nauki

Praktyczna nauka zawodu odbywa się na wydzielonych warsztatach szkolnych i stanowiskach produkcyjno-szkoleniowych w Fabryce.

Po ukończeniu nauki gwarantuje się zatrudnienie przy produkcji samochodów „TARPA”.

Bliższych informacji udziela Dyrekcja Szkoły, tel. 744-95 i Dział Spraw Osobowych, tel. 741-76.

NIE ZWLEKAJ Z DECYZJĄ — ZGŁOŚ SIĘ JUŻ DZIŚ!

1135-K1

POZNAŃSKIE
PRZEDSIĘBIORSTWO BUDOWLANE NR 3
w Poznaniu, ul. Strzelecka 2/6

PRZYJMUJE UCZNIÓW

do Zasadniczej Szkoły Budowlanej
PZB w Poznaniu
na rok szkolny 1977/78

W NASTĘPUJĄCYCH ZAWODACH:

- MALARZ - SZTUKATOR,
- MURARZ - TYNKARZ,
- STOLARZ - CIEŚLA,
- MONTER konstrukcji żelbetowych,
- POSADZKARZ — od lat 16.
- Nauka w tych zawodach trwa 2 lata.
- MONTER MECHANIK maszyn budowlanych,
- ELEKTROMONTER.
- Nauka trwa 3 lata.

Uczniów zdolnych i chętnych do dalszej nauki skierujemy do Technikum Budowlanego dla Pracujących.

INFORMACJI UDZIELA I ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE:
Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 3 - Dział Osobowy i Plac — Poznań, ul. Strzelecka 2/6, pokój 105, telefon 572-91, wewn. 201 lub 205.

1414-K1

ABSOLWENCI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH!

Poznańskie Przedsiębiorstwo Konstrukcji Stalowych
i Urządzeń Przemysłowych MOSTOSTAL
60-167 Poznań, ul. Wołowska 70

ZATRUDNI OD DNIA 1 WRZEŚNIA 1977 ROKU

TEGOROCZNYCH WZGLĘDNIE UBIEGŁOROCZNYCH

ABSOLWENTÓW SZKÓŁ PODSTAWOWYCH

którzy nie przekroczyli 16 roku życia w celu

NAUKI ZAWODU

mechanika maszyn i urządzeń przemysłowych.

NAUKA ZAWODU TRWA 3 LATA.

- Nauka praktyczna realizowana będzie 3 razy w tygodniu w Warsztacie Szkolnym przy Pilemskim Przedsiębiorstwie Budowlanym, natomiast nauka teoretyczna w Zespole Szkół Budowlanych w Pile, ul. Kilińskiego 16.
- Uczniowie zamiejscowi zostaną zakwaterowani w Bur-sie Szkolnictwa Zawodowego w Pile.
- Po ukończeniu nauki wszyscy absolwenci będą mieli zapewnioną interesującą pracę.
- Najzdolniejsi uczniowie, którzy wyrażą chęć dalszej nauki otrzymają skierowania do Technikum Budowlanego na Wydział Mechaniczny lub Technikum Mechanicznego dla Pracujących.

Bliższych informacji udziela i zapisy przyjmuje Sekretariat Dyrekcji Zespołu Szkół Budowlanych w Pile, ul. Kilińskiego 16, telefon 21-81.

1123-K1

KOMUNALNE PRZEDSIĘBIORSTWO
ROBÓT INŻYNIERYJNYCH W POZNANIU
ul. Chudoby nr 29, telefon 539-48

PRZYJMUJE UCZNIÓW

w wieku do 18 lat
z ukończoną 8-klasową szkołą podstawową
W NAUKĘ ZAWODU o specjalności:

- MONTERA zewnętrznej sieci komunalnej,
- ELEKTROMECHANIKA pojazdów samochodowych,
- ŚLUSARZA,
- MECHANIK-KIEROWCY pojazd. samochodowych.

Kandydatów kierujemy do I klasy Zasadniczej Szkoły Zawodowej dla Pracujących na rok szkolny 1977/78. Nauka trwa dla montera — dwa lata, a w pozostałych zawodach — trzy lata.

Dla uczniów zamiejscowych w zaw. montera zapewniamy internat — zakwaterowanie i całodienne wyżywienie.

Po ukończeniu szkoły zapewniamy pracę. Uczniów zdolnych i chętnych do dalszej nauki, skierujemy do Technikum dla Pracujących.

1199-K1

ABSOLWENCI SZKOŁY PODSTAWOWEJ!

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowlane nr 2
w Poznaniu

PRZYJMUJE bez egzaminów wstępnych kandydatów

do Zasadniczej Szkoły Budowlanej
w następujących zawodach:

- MURARZ,
- MALARZ,
- CIEŚLA,
- POSADZKARZ,
- MONTER KONSTRUKCJI ŻELBETOWYCH, nauka trwa 2 lata;
- ELEKTROMONTER, nauka trwa 3 lata.

Uczniom zamiejscowym przedsiębiorstwo zapewnia zakwaterowanie w internacie szkolnym.

Po ukończeniu nauki absolwent ma zapewnioną pracę

Uczniów zdolnych i chętnych do dalszej nauki kierujemy do Technikum Budowlanego dla Pracujących (3 lata).

Bliższych informacji udziela i zgłoszenia przyjmuje

Dział Osobowy i Szkolenia Zawodowego Poznańskiego Przedsiębiorstwa Budowlanego nr 2 w Poznaniu — 60-967, ulica Strzelecka 2/6, III piętro, pokój 306, tel. 572-91, wewn. 320.

1692-K1

UWAGA — ABSOLWENCI SZKÓŁ PODSTAWOWYCH!

Poznańskie Zakłady Drobiarskie w Poznaniu

PRZYJMUJĄ KANDYDATÓW

(dziewczeta i chłopcy)
do Przyzakładowej Zasadniczej Szkoły Zawodowej

w zawodzie
DROBIARZ PRZEMYSŁOWY
na rok szkolny 1977/1978.

- Absolwenci po ukończeniu szkoły, zostaną zatrudnieni w nowoczesnym kombinacie drobiarskim.
- Absolwenci chętni i zdolni, po ukończeniu szkoły, będą mogli kontynuować naukę w Technikum Przemysłu Spożywczego dla Pracujących.
- Dla kandydatów zamiejscowych zapewnia się kwatery.

INFORMACJI UDZIELA I ZGŁOSZENIA PRZYJMUJE:
Dział Spraw Pracowniczych — 60-900 Poznań, ul. Wykopy 2/4, telefon 622-21. — Dojazd autobusem nr 56 i 80.

1642-K1

MEBLARSKA SPÓŁDZIELNIA PRACY POZNAŃ, UL. ŻMIGRODZKA 37

POLECA

W RAMACH USŁUG DLA LUDNOŚCI:

- KANAPOTAPCZANY NAROŻNIKOWE,
- KANAPOTAPCZANY, FOTELIKI
- TABORECIKI, PUFY.
- Wybór materiałów pokryciowych wg. życzeń klienta.

BLIŻSZYCH INFORMACJI UDZIELI:

- Punkt Przyjęć Usług Poznań, Chociszewskiego 43 — tel. 626-29
- Punkt Przyjęć Usług Poznań, Garbary 56 — tel. 545-03
- Zakład Usług Produkcyjnych Poznań, Szczepana 1a — tel. 32-04-22
- Punkt Usługowy Poznań, Kasprzaka 1, — tel. 66-05-13.

1196-K1

Zapisy do szkoły muzycznej!

DYREKCJA PAŃSTWOWEJ SZKOŁY MUZYCZNEJ
II stopnia im. F. Chopina w Poznaniu, ul. Ostrobramska 12/14

OGŁASZA ZAPISY

dla kandydatów na rok szkolny 1977/78 w zakresie wszystkich instrumentów muzycznych, śpiewu solowego i rytmiki specj.

Egzamin wstępny odbędzie się 6 i 7 czerwca 1977 r.

Jednocześnie rekrutuje się na Dział Zaoczny

w zakresie wszystkich instrumentów muzycznych.

Egzamin wstępny dla kandydatów Działu Zaocznego odbędzie się 8 czerwca br.

Blizszych informacji udziela sekretariat szkoły
w godzinach od 8-15, telefon 609-19.

40-B

Praca Nauka

Pomoc do dwuletniego
dziecka pilnie potrzebna
tel. 20-36-53 po godz. 16.
23773g

Przyjmę opiekunkę do 14-
miesięcznego dziecka za-
raz do lipca, tel. 726-51 po
godz. 16.00 23851g

Przedstawiciel handlowej
branzy galanterijnej kwia-
ty sztuczne — potrzebny
zaraz. Oferty „Prasa”
Grunwaldzka 19 dia 23752g.

Szwarka przyjmie — praca
seryjna, może być na pół-
etatu. Oferty „Prasa”
Grunwaldzka 19 dia 23768g.
27. 23195g

Warsztat introligatorski za-
trudni pracownicę z oku-
licy Winograd na jedną
zmiannę, Tomiak, Pasieka
23195g

Lakiernik samochodowy
go mistrza z uprawnieniami
mi oraz lakiernikowi, na
bardzo dobrych warun-
kach przyjmie. Oferty —
„Prasa”, Grunwaldzka 19
dia 23192g.

Kupno Sprzedaż

Spółdzielnia Rzemieślni-
cza Wielobranżowa we
Wrzesni, zakupi kserograf
typu KB-2 lub inny. Zgło-
szenia kierować: Ryszard
Skibiński, 62-300 Wrzesnia,
Konopnickiej 10 m. 4.
569p

Sprzedam magnetofon
ZK-240, na gwarancji o-
raz minikalkulator. Tel.
33-04-59. 23723g

Młocarnię samoczyszczą-
cą z prasą i kosiarką cią-
gnową boczną — sprze-
dam. Lemański, Dąbrow-
ka Wlkp., woj. Zielona
Góra. 575p

Meblówiankę nową o-
rzech, polsk — sprze-
dam. Tel. 67-38-71. 23312g

Sprzedam tanió młocarnię,
stan dobry. Wiado-
mość: Franciszek Perlek,
Lutom, 64-410 Sieraków,
woj. poznański. 514p

Sprzedam ciągnik C-328 z
przyczepą, do jarek Zorza,
nowe aparaty udajowe.
Suikowice 27, 63-840 Kro-
bia, Paoła. 589p

Sprzedam ciągnik Major
z przyczepą lub bez. Wy-
socki, Gniezno, Dębńska
16 (Jelonok). 559p

Posiadam do sprzedaży ca-
150 m² białe oisynowe,
grubość 65 mm, kl. I i II
(przeznaczone były na
eksport). Tartak i Wy-
twórnia Skrzyń 1. Metz-
ler, 64-207 Kaszczor, woj.
Leszno, tel. 83, do godz.
15, a po godz. 15 — 84 Ka-
szczor. 571p

Sprzedam pianino marki
Voikenhauer. Tel. 32-03-89.
23313g

Okazyjnie sprzedam płyty
dewnopodobne (70 m) in-
formacja tel. 625-46 po
godz. 17. 23804g

Sprzedam ziemniaki sadze-
niaki Amosel i drobne na
paszę, większą ilość. Po-
znań, tel. 596-25. 23819g

Sprzedam tanió kuchenne
gazową niemiecką, szafę
3-drzwiową jasną, maszy-
nę gabinetową Singer do
szycia, lodówkę Iglo. Po-
znań, Sienkiewicza 9
m. 6. 23758g

Złota bransoletka 18 k
sprzedam godz. 16-19, tel.
20-20-52. 23481g

Samochody

Okazyjnie sprzedam War-
szawę 224, w dobrym sta-
nie. Czesław Chudziński,
Świerczyna 59, Osieczna,
koło Leszna. 595p

Sprzedam Skodę Spartak,
Kościan, ul. Sierakow-
skiego 27. 579p

Sprzedam Zuka skrzyni-
wego lub Zuka — furgon.
Kazimierz Janaszewicz,
Podpiewki 39, poczta
Pniewy. 567p

Trabant po kapitalnym
remontie sprzedam. Da-
browskiego 30 B m. 10, Bu-
ko. 23737g

Samochód Fiat 125p — 1973
rok sprzedam, stan dobry.
Pasieka 27, Winogrady.
23196g

Lokale

Mieszkanie komfortowe z
telefonem w centrum Po-
znania, I piętro, wydzier-
żawie na okres 3 lat plat-
ne z góry. Oferty „Prasa”
Grunwaldzka 19 dia 23779g

Małżeństwo przyjmie na
pokój, tel. 41-85-45. 23616g

Zamienię M-4 na małą ka-
walerkę. Oferty „Prasa”
Grunwaldzka 19 dia 23820g.

Nieruchomości

Sprzedam poważnemu re-
fektantowi 5-pokojową
willę komfortową przy
Botaniku, pożądaną miesz-
kanie w nowym budow-
nictwie. Oferty „Prasa”
Grunwaldzka 19 dia 2240g.

1 ha ziemi ornej sprze-
dam. Wiadość: Gołecze
wo, ul. 1000-lecia 23, po
godz. 15. 23141g

Zguby Różne

28. 4. na trasie Winogrady-
Śródmiście „Jezyce zgubi-
łem magnetofon MK 122.
Uczciwego znalazcę wynag-
rodzę. Os. Bohaterów II
Wojny Światowej 32 m. 76
tel. 20-01-70 po godz. 16.
23745g

Dnia 7. 05. 77 r. zaginął
mały pudel w okolicy Ry-
nku Wileckiego. Pies jest
w leczeniu. Znalazcę prosi
się o zwrot. Dzierżyńskie-
go 126 m. 6. 23816g

Zaginął pies, czarny dog,
na Winogradach. Za do-
prowadzenie lub wiado-
mość nagroda. Kamiński
Osiedle Przyjaźni 5 m. 103.
23862g

Dnia 5 bm. zgubiono zegar-
zek „Doxa” w okolicy ul.
Garbary. Znalazcę wynag-
rodzę. Adres: Danuta Pio-
trowicz ul. Matejki 12,
62-041 Puszczykowo. 23883g

Poszukuję świadków wy-
padku samochodowego ul.
Głogowska przy Foto-Op-
tyce z dnia 3. 04. 77 r.
Zgłoszenia Urbanowska 22
m. 34. 23808g

Zakład Usługowy — Wie-
lisław Misiewicz — bez
piwowo cyklunę parkie-
ty, malowane podłogi —
lakieruje. Tel. 67-46-28.
23405g

OREPM „P R O M E X” W POZNANIU

ODSTĄPI NA KORZYSTNYCH WARUNKACH
PRZEDSIĘBIORSTWOM PAŃSTWOWYM

ELEMENTY OBUDOWY TARGOWEJ

(drewno, płyty paździerzowe, płyty pilśniowe,
sklejka, konstrukcje stalowe, szkło).

Przedsiębiorstwa zainteresowane przejęciem obudowy
proszone są o przesłanie korespondencji pod adresem
OREPM „PROMEX”, ul. Hibnera 43, 60-213 Poznań.

1858-K1

PRZEDSIĘBIORSTWO PAŃSTWOWE PRACOWNIE KONSERWACJI ZABYTKÓW Oddział w Poznaniu

PRZYJMIE
ABSOLWENTÓW SZKOŁ PODSTAWOWYCH ORAZ
OGÓLNOKSZTAŁCĄCYCH DO NAUKI W ZAWODZIE:

SZTUKATOR, KAMIENIARZ, POZŁOTNIK, KOWAL
METALOPLASTYK, BLACHARZ - DEKARZ.

Przedsiębiorstwo zapewnia wynagrodzenie wg stawek
obowiązujących w budownictwie przy nauce zawodu
oraz zakwaterowanie, a po skończonej nauce zatrud-
nienie w naszym przedsiębiorstwie.

Pisemne zgłoszenia należy składać w Dziale Spraw Pracow-
niczych Przedsiębiorstwa Państwowego Pracowni Konser-
wacji Zabytków - Oddział w Poznaniu, ul. Żydowska nr 1,
do dnia 23 czerwca br. oraz w Zespole Szkół Budowlanych,
Poznań, ul. Raszyńska 41. 1863-K1

Pracownicy poszukiwani

Państwowa Opera im. S. Moniuszki w Pozna-
niu, ul. Fredry 9 — zatrudni natychmiast:

- 2 garderobiane,
- 2 stolarzy,
- 1 obuwnika.

Warunki pracy do uzgodnienia.
Zgłoszenia prosimy kierować w Dziale Służb
Pracowniczych, pok. 106. 1810-K1

Poznańskie Przedsiębiorstwo Budowy Elek-
trowni i Przemysłu „Energoblok” — przyjmie
do pracy pracownika na stanowisko
kierownika Bazy Sprzętowo-Transportowej.
Szczegółowych informacji udziela Dział Kadr
i Szkolenia Konin — Gosławice, pokój nr 44,
telefon Konin 246-63 wewn. 65. 1127-K2

† W dniu 9 maja 1977 r. zmarł po ciężkich cier-
pieniach mój ukochany mąż, nasz kochany
ojciec, brat, wujek, teść, dziadek i pradziadek,
przeżywszy lat 73, sp.

JÓZEF NOWAK

Pogrzeb odbędzie się w środę, 11 bm. o godzi-
nie 17 na cmentarzu w Łusowie.

W smutku pogrążona

RODZINA

Sady. 23854g

† Dnia 8 maja 1977 r. zmarła, opatrzona Sakra-
mentami św., nasza kochana matka, teściowa
i babcia, przeżywszy lat 85, sp.

JADWIGA BŁĄZEJEWSKA

z Szytów

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm. o go-
dzinie 15.30 w Kościele.

W smutku pogrążona

RODZINA

Kościan — Kurzagóra. 23855g

† Dnia 9 maja 1977 roku, zmarła nagle moja
najdroższa żona, nasza ukochana mamusia,
siostra, teściowa i babcia, sp.

MARIA TULISZKA

z domu Maciejewska

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm.
o godz. 9.15 na cmentarzu junistowskim.

Zawiadamiają w smutku pogrążeni

mąż, dzieci i rodzina

ul. Skryta 7. 23924g

† W dniu 7 maja 1977 r. zakończyła swoje pra-
cowite i pełne poświęcenia życie, namaszczo-
na Olejami św., moja ukochana żona, najdroższa
matka, teściowa, babcia, siostra, szwagierka i cio-
cia, przeżywszy lat 72, sp.

JÓZEFA DOLCZEWSKA

z domu Pawlicka

Pogrzeb odbędzie się w środę, 12 maja br.
godz. 14.15 na cmentarzu junistowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Ul. Różana 9a m. 11. 1683-U3

† Dnia 6 maja 1977 roku zasnął w Bogu mój
najukochański mąż, nasz drogi ojciec, teść
i dziadek, przeżywszy lat 67, sp.

JÓZEF TARNOWSKI

kuchmistrz

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 11 bm. o go-
dzinie 12.30 na cmentarzu junistowskim.

W głębokim smutku pogrążona

żona z rodziną

Ul. Młyńska 3 m. 5. 1682-U3

Dnia 9 maja 1977 r. zmarł nasz były długoletni
wzorowy i zasłużony pracownik

HENRYK SKUTECKI

W głębokim smutku, żegnając Go, Rodzinie
Zmarłego wyraży szczerego współczucia skła-
dają

Kierownictwo — Rada Zakładowa — POP
i pracownicy
Zarządu Artystów Sanitarnych
Oddział w Poznaniu.

1696-K3

Dnia 8 maja 1977 r. zmarła po krótkich cierpie-
niach, opatrzona Sakramentami św., przeżywszy
lat 79, moja siostra

PELAGIA KLARY

z domu Nowak

Pogrzeb odbędzie się w środę, 11 bm. o godzi-
nie 10.25 z kaplicy cmentarnej na Junikowie.

Pogrążony w smutku

brat z rodziną

Ul. Obornicka 49 m. 9. 23856g

Dnia 8 maja 1977 roku zmarł

MAKSYMILIAN WALIGÓRA

emerytowany długoletni pracownik naszego Za-
kładu odznaczony Krzyżem Kawalerskim Orde-
ru Odrodzenia Polski, Srebrnym Krzyżem Za-
sługi, Medalem X-lecia PRL.

Pogrzeb odbędzie się dnia 11 maja 1977 roku,
o godz. 11.55 na cmentarzu junistowskim.

Rodzinie Zmarłego wyraży współczucia

składają

Dyrekcja, POP, Rada Zakładowa i pracownicy
Wojewódzkiego Związku Spółdzielni Rolniczych
ZOAPIS w Poznaniu. 1891-K1

Dnia 10 maja 1977 roku, po długich i ciężkich
cierpieniach zakończyła swoje pracowite życie
opatrzona Sakramentami św. troskliwa i pełna
poświęcenia mama, teściowa, babcia, prababcia,
siostra i ciocia, przeżywszy lat 83, sp.

PELAGIA PŁOCIEŃCZAK

z domu Jóźwiak

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm.
o godz. 10.30 z kaplicy cmentarnej na Górczy-
nie.

W smutku pogrążona

dzieci z rodzinami

ul. Palacza 11 m. 4. 23938g

† Dnia 9 maja 1977 roku, zmarł nagle opa-
trzony Sakramentami św. przeżywszy lat 38,
nasz najukochański mąż, tatuś, syn, brat, zięć,
szwagier i wujek, sp.

EDWARD POLASZEK

mistrz elektryk

Msza św. pogrzebowa odprawiona zostanie w
czwartek, 12 bm. o godz. 15.30 w kościele pa-
rafialnym w Zabikowie, po czym o godz. 16.15
pogrzeb.

W głębokim smutku pogrążona

żona z córką i rodziną

Lubon 3, Zabikowska 62 C m. 13. 23937g

† Dnia 8 maja 1977 roku, zmarł przeżywszy
lat 80, nasz drogi wujek, sp.

ADOLF RICHTER

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm.
o godz. 11.55 na Junikowie.

RODZINA

ul. Kwiatowa 12 m. 4. 1685-U3

Dnia 5 maja 1977 r. zmarła długoletnia i ce-
niona pracownica naszego zakładu

JANINA BRUKWICKA

Rodzinie Zmarłej wyraży głębokiego współ-
czucia składają:

Dyrekcja, Samorząd Robotniczy
i współpracownicy
Zakładu Produkcyjno - Remontowego
Energetyki Poznań, w Czerwonaku.

1697-K3

Dnia 7 maja 1977 roku, zmarł nagle nasz ser-
deczny kolega, oddany przyjaciel, długoletni
i wzorowy współpracownik

TADEUSZ ŁĄCZKOWIAK

kontroler trakcji

Rodzinie składamy wyraży głębokiego współ-
czucia

współpracownicy
z Działu Trakcji DRKP
i Lokomotywni Poznań

23859g

Dnia 9 maja 1977 r. zmarł nasz kochany ojciec,
teść, dziadek i pradziadek, przeżywszy lat 82, sp.

WACŁAW POTEMSKI

Pogrzeb odbędzie się w środę, dnia 11 bm. o go-
dzinie 14 na cmentarzu parafialnym w Mosinie.

W głębokim smutku pogrążona

RODZINA

23853g

† Dnia 7 maja 1977 r. po krótkiej chorobie
zmarł mój ukochany mąż i najwierniejszy
przyjaciel, nasz drogi brat, szwagier i wujek,
przeżywszy lat 73, sp.

JÓZEF CYPLIK

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm. o go-
dzinie 13.05 na cmentarzu Junikowo.

W smutku pogrążona

żona z rodziną

1694-U3

Dnia 9 maja 1977 r. zmarł po długich cierpie-
niach mój mąż, nasz ojciec, teść, dziadek i pra-
dziadek, przeżywszy lat 86, sp.

LEONARD PĘCIAK

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm.
o godz. 10.25 na cmentarzu junistowskim.

W smutku pogrążona

RODZINA

Plewiska, ul. Graniczna 1. 23930g

† Dnia 9 maja 1977 r. zmarł nasz ukochany
mąż, ojciec, teść, dziadek i szwagier sp.

JAN MAŁUSZEK

powstaniec wielkopolski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 12 bm.
o godz. 16 na cmentarzu w Środzie Wlkp.

W smutku pogrążona

RODZINA

23934g

† Dnia 7 maja 1977 roku zmarł nagle nasz ko-
chany ojciec, teść i dziadek, sp.

FRANCISZEK KUJAWA

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 12 bm.
o godz. 9.50 na cmentarzu na Junikowie,

o czym zawiadamia w żalu pogrążona

córka z rodziną

Ul. Poranek 17c m. 5. 1697-U3

† Dnia 9 maja 1977 roku przestało bić po dłu-
giej i ciężkiej chorobie serce naszego uko-
chanego męża, ojca, brata, teścia i dziadka, sp.

HENRYKA SKUTECKIEGO

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, dnia 12 bm.
o godz. 11 na cmentarzu na Junikowie.

W głębokim smutku pogrążona

żona z dziećmi i rodziną

Prosimy o nieskładanie kondolencji.

Ul. Jarochońskiego 8 m. 4. 1688-U3

† Dnia 6 maja 1977 r. po długich i ciężkich cier-
pieniach zakończył swe pracowite i pełne po-
święcenia życie, opatrzony Sakramentami św.,
przeżywszy lat 66, mój ukochany mąż, najdroż-
szy, najtroskliwszy ojciec

KAZIMIERZ MUSIELAK

Pogrzeb odbędzie się w poniedziałek, 9 bm. na
cmentarzu sołackim przy ul. Lutycznej.

W głębokim smutku pogrążona

żona z córką

2377g

† Dnia 9 maja 1977 roku, zmarła opatrzona
Sakramentami św. nasza kochana matka,
babcia i prababcia

MAJ	Jakuba
11	Franciszka
Środa	Słońce: 5.05—20.36

TEATRY

POZNAN

OPERA — g. 19 „Wesele Figara”
 MUZYCZNY — g. 19 „Wesele Fensia”
 POLSKI — g. 19 „Poskromienie złośnicy”
 NOWY — g. 19 „Wijuny”
 LALKI i AKTORA — g. 17 „Płam”

KALISZ

TEATR NOWY (z Warszawy) — „Zapomnieć o Herostratesie”

KINA

CHODZIEŻ Notec: „Gwiżdż na wszystko”
 CZARNKÓW: „Dersu Uza”
 GNEZNO Lech: „Ostatni pociąg z Gun Hill”
 POLONIA: „Charley Varrick”
 GOSTYŃ: „Zaginęła dziewczyna”
 GRODZISK: „Nieposkromieni hajduki”
 GÓRA: „Eliksir młodości”
 JAROCIN: „Terror Mechago-dzilli”
 KALISZ Kosmos: „Królowa pszczoł”
 KALISZ: „Zbrodniarka czy ofiara”
 KALISZ: „Wiosna nad Odrą”
 KALISZ: „Sandakan nr 8”
 KALISZ: „Gdzie się podziała siódma kompania”
 KALISZ: „Ziemia obiecana”
 KALISZ: „Libera, moja miłość”
 KALISZ: „Tak zaczyna się miłość”
 KALISZ: „Płonący wieżowiec”
 KONIN: „Górniki”
 KOSCIAN: „Samotnik”
 KROTOSZYN: „Fortepian w powietrzu”
 KROTOSZYN: „Opowieść o prawdziwym człowieku”
 LESZNO: „Ostatnie dni”
 LESZNO: „Szczęśliwego Nowego Roku”
 NOWY TOMYSL: „Serpico”
 NOWY TOMYSL: „Cvrk w cyrku”
 OBORNIKI: „Abu Rajchan Bimuni”
 OSTROW: „Con amore”
 OSTROW: „Tylko wtedy gdy się śmieje”
 OSTROW: „Człowiek z marmuru”
 OSTROW: „Tak szalona, że może zabić”
 PIŁA: „Biały statek”
 PIŁA: „Chinatown”
 PIŁA: „Koral”
 PIŁA: „Romans jakich wiele”
 PIŁA: „Sokół”
 PIŁA: „Rzeczpospolita babska”
 RAWICZ: „Klatka”
 SŁUPCA: „Avanti”
 SREM: „Słonko”
 SREM: „W poszukiwaniu miłości”
 SREM: „Klubowe”
 SREM: „Smuga cienia”
 ŚRODA: „Cudze listy”
 SYCÓW: „Ponad strachem”
 SZAMOTULY: „Czarna karawa”
 SZAMOTULY: „Połednie”
 TRZCIANKA: „Samotnik”
 TUREK: „Biały baszyk”
 WALCZ: „Rafferty i dziewczyna”
 WĄGROWIEC: „Nie ma sprawy”
 WRZEŚNIA: „Zwycięzca”
 WIERUSZÓW: „Klatka”
 WSCHOWA: „Zeznania komisarza policji przed prokuratorem republiki”
 ZŁOTÓW: „Oddział”

RADIO

PROGRAM I: 8.10 Estrada przyjaźni — Moskwa; 9.05 Dla kl. I — II (wych. muz.); 9.25 Muz. upominek — Laos w dniu święta narodowego; 9.30 Koszaliński konc. rozrywk.; 9.45 Muzyczne wycieczki; 10.08 Muz. dawnej Warszawy; 10.30 Nie zapomniane słownice; „Zakęty dwór” — fragm. pow. W. Łozińskiego; 10.40 Terry Gibbs gra Ellingtona; 11.10 Radio Kierowców; 11.10 Refleksy; 11.15 Muz. polskiej melodii z Bydgoszczy; 12.45 Rolniczy kwadrans; 13.00 Gra Jean Luc — Ponty; 13.10 Koncert żywcem; 13.35 Dla was gramy i śpiewamy; 14.08 Popołudnie w „Jedynce”; 15.10 List z Polski; 15.15 Propozycje do Listy Przebojów; 15.35 Muzyka; 16.16 Kalendarz jazzu; 17.25 Radiokurier; 17.45 Przypomnijmy zespół „No to co”; 18.05 Muzyka i Aktualności; 18.35 Przeboje sprzed lat; 19.15 Polskie zespoły jazzowe; 19.40 Z kompozytorskiej teki Cole Portera; 20.05 Naukowcy — rolnicy; 20.20 Konc. z gwiazdą — R. Fratello; 21.20 Konc. chopinowski — z nagran. Artura Rubinsteina; 22.23 Graja — Marek i Wacek; 22.30 Ludzie, epoki, obyczaje — Juliusz Fucik — bohater ruchu oporu; 22.45 Mini-recital Czesława Niemena; 23.00 Minutka; 23.15 Konc. symf. muz. polskiej.
 Wiadomości: 0.01, 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8, 9, 10, 12.05, 15.05, 16.05, 19, 20, 21, 22.
 TRANSM. Z TRASY IV ETAPU WP: 13.30, 14, 14.30, 15, 15.30, 16, 16.30.

PROGRAM II: 8.35 My 77; 8.45 Muz. spod strzechy — ballady ludowe; 8.55 Informacje o programach PR i TV; 9.00 Dziś Radio ZSR; 9.30 Konc. polskiej muzyki kameralnej; 10.00 Sprawy codzienne; 11.00 Konc. studentów Państwowej Wyższej Szkoły Muz. w Krakowie; 11.35 Pieśni weselne różnych narodów; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 Śladami Kolberga — „Gawędziarz z Gogolowa”; 12.45 Wiek XX w muzyce Czechosłowacji; 13.00 Dla kl. I — II (język polski) „O kszczęśliwym motylu” — słuch.; 13.20 A. Dvorak: Uwertura koncertowa op. 62 „Mój dom”; 13.35 Ze wsi i o wsi; 13.50 Południowe rytmy; 14.10 Więcej, lepiej, nowocześnie; 14.30 Studio „Stoncznik”; 14.50 Fragm. mniej znanych oper W. A. Mozarta; 15.30 Studio Plus — program dla dzieci i młodzieży; 16.10 Sylwetka kompozytora: H. Wieniawski; 16.40 Ma-

W okręgu poznańskim

Postęp w usługach telekomunikacyjnych i pocztowych

Telefony, telexy, sprawnie działająca poczta — to środki porozumiewania się, bez których na wielkich budowach, w zakładach pracy, w organach administracji, a także w życiu prywatnym — jak bez ręki. Zapotrzebowanie na usługi łączności systematycznie wzrasta. Dynamika przemian gospodarczych, tempo współczesnego życia i jego nowa jakość stanowią obiektywne przyczyny tego wzrostu. By sprostać coraz większym zadaniom, w okręgu poznańskim poczty i telekomunikacji obejmującym województwa: kaliskie, konińskie, leszczyńskie, piłskie, poznańskie, gorzowskie i zielonogórskie podejmuje się wiele inicjatyw. Rezultat — w ostatnich latach uzyskano znaczny postęp w dziedzinie usług telekomunikacyjnych i pocztowych.

Poznań jest jednym z czterech okręgów w kraju, które już włączyła się w nowoczesny system telekomunikacyjny. Dzięki nowemu węzłowi telekomunikacyjnemu znacznie zwiększył się łączność z miastem — w roku 1976 po raz pierwszy abonenci otrzymali możliwość automatycznego łączenia się z 20 miejscowościami, a w najbliższych latach liczba ta zwiększy się o 50, w tym kilka połączeń międzynarodowych.

Poprawiła się możliwość korzystania z telefonów w terenie. Akcję telefonizacji na linii województwo — gmina za-

kończono przed terminem. Z rocznym wyprzedzeniem wszystkie gminy otrzymały też telexy. Łączność całodobową uzyskało dalszych 75 wsi sołeckich oraz 63 wsie nie będące siedzibami sołectw. Mieszkańcy terenu działania okręgu poznańskiego poczty i telekomunikacji otrzymali w ubiegłym roku 10 836 telefonów (2536 więcej niż przewidywano), niezależnie od automatów strefowych i miejscowych — ogólnie dostępnych.

Na budowę i rozbudowę bazy wydano w minionym roku w tych 7 województwach 683,8 miliona złotych. Z tego do eksploatacji oddano już obiekty wybudowane za kwotę 270,2 mln złotych.

Dla usprawnienia doręczeń zorganizowano w minionym roku 37 autorejów na wsiach, zmodernizowano 50 pocztowych placówek. W miastach zatrudniono dodatkowo 63 doręczycieli osiedlowych, zaś 10 największych poczt dla przyspieszenia obsługi klientów otrzymała minikomputery.

Oprócz działalności usługowej i robót (ich wartość wyniosła w 1976 roku prawie 2 miliardy złotych) wiele uwagi poświęca się poprawie warunków socjalno-bytowych dla 17 000 załogi.

Wyniki osiągnięte przez Okręg Poczty i Telekomunikacji w Poznaniu przyczyniły się do zająć pierwszego miejsca w kraju w socialistycznym współzawodnictwie pracy za rok ubiegły. (len)

Echa naszych publikacji

Bez pobłażania dla pijanych kierowców

W notatce „Jeden autobus i dwóch nietrzeźwych kierowców”, („Głos Wielkopolski” z 16/17 kwietnia br.) opisaliśmy zdarzenie z poprzedniego dnia. Funkcjonariusze Wydziału Ruchu Drogowego KW MO w Lesznie dwukrotnie zatrzymali wówczas autobus PKS, którego dwaj kierowcy znajdowali się w stanie wskazującym na spożycie alkoholu. Na naszą notatkę odpowiedział zastępca dyrektora Oddziału Towarowo-Osobowego PKS w Lesznie. Ze względu na to, iż zawiera ona ważne treści ogólniejszej natury cytujemy ją niemal w całości:

„W dniu 15. 04. 1977... dyspozytor zmianowy wysyłał kierowców do obsługi linii przeprowadził kontrolę stanu trzeźwości... Wystąpił na linię kierowca ob... gdyż jego stan zewnętrzny nie nasuwał podejrzeń co do użycia alkoholu... Drugi kierowca ob... został wysłany na podmieję pierwszego, ponieważ otrzyma-

liśmy informację, że zatrzymano go w Oseźnie i znajdował się pod wpływem alkoholu.

Obaj kierowcy skierowani zostali przez MO do pobrania krwi, przy czym analiza wykazała — według informacji MO — u pierwszego 1,18 promila alkoholu, a u drugiego — 0,5 promila zawartości alkoholu we krwi. W stosunku do obu kierowców dykcja Oddziału PKS w Lesznie wyciągnęła najcięższe sankcje dyscyplinarne, zwalniając ich obu w trybie natychmiastowym.

Kontrolerowi technicznemu i dyspozytorowi pełniącym w opisanym dniu służbę zwrócono uwagę na piśmie, na obowiązek wzmocnienia kontroli kierowców wyjeżdżających w trasę, szczególnie w dniach wypłat. Powyższy przypadek jest omawiany z kierowcami i służbą ruchu w oddziale oraz podległych nam zajeżdżniach i placówkach terenowych”. (ask)

Konińskie

Ślad zbrodni doskonałej?

Ciekawego odkrycia dokonali pracownicy remontujący jeden z domów mieszkalnych przy Moście Toruńskim w Koniń. W czasie pogłębiania jednej z piwnic natrafiono na szkielet kobiety. Ekspertyza pozwoliła stwierdzić, że

szkielet przeleżał pod podłogą ponad 40 lat. Przed 40 laty w budynku tym mieszkał syndyk nutowy i mieszkanie prywatne. Czy była to zbrodnia doskonała? PAP

gazyn informacyjny; 15.50 Radioexpress; 17.00 Muz. ludowa Wschodu — Laos; 17.20 Teatr PR „Odmieniec”; 18.00 Muzyka; 18.40 Świat i my — mag. handlu zagran.; 19.00 Konc. muz. romantycznej; 20.00 Dla wsi i rolnictwa — oszczędności, kredyty, ubezpieczenia; 20.15 Chodroby społeczne nadal groźne; 20.30 Muzyka starych płyt; 21.40 Korespondencja z zagranicy; 22.00 Przegląd filmowy — Kamera; 22.15 Wiersze M. Warszawskiego i Cz. Sobkowiaka; 22.30 Magazyn Studentki; 23.35 Co słychać w świecie; 23.40 Madrygały miłosne C. Monteverdiego.
 Wiadomości: 4.30, 5.30, 6.30, 7.30, 8.30, 11.30, 13.30, 14.30, 21.30, 23.30.

PROGRAM III: 8.05 Mel. z włoskich filmów; 8.30 Co kto lubi; 9.00 „Jedna noc” — pow. W. Bykowskiego; 9.10 Złote przeboje zespołu „The Rolling Stones”; 9.30 Nasz rok 77; 9.45 Utwory fortep. M. Musorgskiego; 10.35 Kiermasz płyt wytwórni Opus; 11.00 Głosy rodzinne — mag.; 11.30 D. Gillespie w duecie, trio i kwartecie; 12.25 Za kierownicą; 13.00 Powt. z rozrywki; 13.50 „Potrzebna atrakcyjna brunetka” — pow.; 14.00 Twórcy A. Skriabin; 15.10 Muz. po-

cztówka z Rygi; 15.30 Herbatka przy samowarze; 15.50 „Błękitna rapsodia” — gra E. Deodato; 16.00 Rozsyfrowujemy piosenki; 16.20 Powracający temat „Słownik śpiewa na placu Berkeley”; 16.45 Nasz rok 77; 17.05 Muz. pocztą UKF; 17.40 Tele-radio-test; 18.00 Muzykowanie; 18.30 Polityka dla wszystkich; 18.45 Aktualn. muz. z Paryża; 19.00 Pow. w wyd. daw. „Przywrażliwe życie pięknej Heleny”; 19.35 Opera tygodnia: A. Dworzak — „Jakobin”; 19.50 „Jedna noc” — pow. W. Bykowskiego; 20.00 Fonoteka XX wieku; 20.40 Na poboczu wielkiej polityki fel.; 20.50 Jak za dawnych lat — gra zespół Come Back; 21.00 Divertimento; 22.00 Śpiewa H. Hegerova; 22.15 Trzy kwadransy jazzu — problemy; 23.00 Poezje T. Eliota przedstawia T. Borowski; 23.05 Czas relaksu; 23.50 Śpiewa M. Polnareff.
 Wiadomości: 5, 6, 7, 8, 10.30, 12.05, 15, 17, 19.30, 22.

PROGRAM IV: 6.45 Radioexpress; 11.00 Dla kl. III lic. (język polski) „Kurtyna w górę” cz. II; 11.30 Alois Haba — obrazy 8, 9 i 10 z opery „Matka”; 11.55 Gra Harbie Mann; 12.05 Czas dobrych gospodarzy; 12.25 Giedla płyt; 13.15 Z ra-

Kaliskie

Bukiet majowych imprez

Zgodnie z tradycją majowych „Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy”, w Kaliszu oraz innych miastach i gminach województwa przygotowano wiele imprez. Każdy dzień miesiąca ma swoje hasło, określające charakter tych imprez. 4 maja np. był „Dniem bibliotek i czytelnictwa”. W Muzeum Okręgowym Ziemi Kaliskiej otwarto wystawę „50 lat pracy twórczej Józefa Krzyżanowskiego”, w Jarocinie natomiast odbyła się inauguracja „Dni kultury Jarocina”.

7 maja przebiegał pod hasłem „Dzień kultury w Ludowym Wojsku Polskim”. W Krotoszyńskim Domu Kultury wystąpiła z tej okazji z programem rozrywkowym „Estrada Łódzka”. Mieszkańcy Ostrowa i miejscowości Kakowa spotkali się natomiast z pisarzami, autorami powieści o

tematyce wojennej. Spotkania autorskie w klubach MPiK oraz w domach kultury i świetlicach różnych miast województwa będą zresztą odbywały się prawie każdego dnia do końca maja.

12 bm. będzie w Kaliszkim „Dniem rzemiosła artystycznego”. W Krotoszyńskim Domu Kultury zorganizowano teatyczną wystawę sztuki ludowej i amatorskiej oraz wyrobów artystycznych. W Kaliszu w filii nr 2 Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej czynna będzie wystawa ekslibrisów. Natomiast 14 maja, to „Dzień domów kultury i amatorskiego ruchu artystycznego”. W licznych placówkach kulturalnych województwa odbędą się koncerty i występy zespołów amatorskich oraz ludowych. 15 maja przebiegać będzie pod hasłem polskiej muzyki i plastyki, a towarzyszyć mu mają

wystawy i spotkania z artystami z Poznania i Kalisza.

Na ostatnią dekadę maja zaplanowano przegląd społecznych ognisk muzycznych, któremu nadano charakter konkursowy. Młodzi muzycy — laureaci konkursu — wystąpią na koncercie z okazji „Dnia działacza kultury”. Od 26 maja do końca miesiąca trwać będą imprezy pod hasłem „Dni kultury młodzieży szkolnej”. 29 bm. w Góluchowie oraz w wielu gminach odbędą się liczne koncerty i występy artystyczne oraz inne imprezy kulturalne i rozrywkowe — ten dzień poświęcono bowiem kulturze wsi.

Jak co roku w maju przewidymano również kiermasze książek i prasy, a także spotkania z dziennikarzami. Podczas trwania majowych „Dni Kultury, Oświaty, Książki i Prasy” odbędzie się w Kaliszkim około 100 różnych imprez. (par)

Poznańskie

Bibliotekarska sesja w Śremie

Okazją do podsumowania znacznego dorobku Biblioteki Publicznej Miasta i Gminy w Śremie (woj. poznańskie), która służy mieszkańcom tego rejonu od 30 lat, było niedawne spotkanie pracowników tamtejszego bibliotekarstwa i działaczy kultury. W jego programie znalazło się m. in. nagrodzenie odznaczeniami i dyplomami wyróżniających się pracowników śremskiej BPMiG. Odznaką honorową „Za Zasługi dla Rozwoju Województwa Poznańskiego” udekorowana została Waleria Morek, która związana jest z tą biblioteką od jej powstania, a sama ta placówka — przodująca w Poznaniu — otrzymała specjalny dyplom.

Głównym jednak akcentem spotkania była sesja popularno-naukowa, poświęcona problemom bibliotekarstwa. Wygłoszono na niej trzy referaty, traktujące o jego rozwoju w Polsce, współczesnej funkcji oraz osiągnięciach bibliotek publicznych Ziemi Śremskiej. Nad referatami tymi wywodziła się ożywiona dyskusja, podczas której przedstawiano też najbliższe perspektywy tych placówek.

Omawiano również wiele interesujących inicjatyw tamtejszej BPMiG, podejmowanych dla popularyzacji czytelnictwa i szerszego zainteresowania literaturą fachową. (bop)

Wspólnie — pół wieku

Jedna z najstarszych par małżeńskich w gminie Granowo (woj. poznańskie) doczekała niecodziennego jubileuszu. Władysław i Szczepan Kałkowie z Granówki obchodzą dzisiaj 50-lecie pożycia. Z tej okazji odwiedzili ich członkowie licznej rodziny, znajomi oraz przedstawiciele tamtejszych władz i organizacji społecznych. Mimo sędziwego wieku, jubilaści cieszą się dobrym zdrowiem i samopoczuciem. (bop)

Reymontowe dni w Kołaczku

Po wojnie spełniły się długoletnie marzenia twórcy — wspominają współcześni Reymontowi — w których jak zarłobliwie twierdził, i jak mawiali o nim przyjaciele, tkwił kawałek hreczkosieja; za dochody pochodzące z wydawanych dzieł zakupił niewielki majątek w Kołaczku pod Wrześnią.

Bywał w tym swoim dworze przede wszystkim latem, zapraszał doń przyjaciół, znajomych — pisarzy, malarzy. W spokoju, wśród wielu pięknych książek, obrazów i przede wszystkim kwiatów — znajdował wytchnienie.

Obecnie, choć z dawnego dworku niezbývá wiele się zachowało, pamięć o pisarzu i jego pobycie w Kołaczku jest pieczołowicie kultywowana. W domu mieści się izba wypełniona zachowanymi sprzętami i książkami, obok biblioteka, a w pozostałych pomieszczeniach — Gminny Ośrodek Kultury.

Atmosfera dawnych dni ożyła szczególnie podczas imprez obchodzonych z okazji 110 rocznicy urodzin pisarza. Otwar-

Na zdjęciu: w tym domu w latach 1920—1925 żył i pracował Władysław Reymont. Fot. — H. Kamza

to w Kołaczku wystawę jego dzieł i pamiątek po nim. Odbyła się sesja popularno-naukowa, podkreślająca związki pisarza z Wielkopolską. W domu twórcy „Chłopów” — wyświetlony został oparty na tej powieści kolorowy film i pokazano kostiumy z „Ziemi obiecanej” — wypożyczone z Wytwórni Filmów Fabularnych w Łodzi. W ciągu trzech kolejnych dni odbyły się ponadto: turniej poetycki „Wierzbowy Liść”, festyn ludowy pod hasłem „Zabawa u Boryni” oraz wystawa kwiatów tak przez pisarza lubianych. W programie obchodów rocznicy urodzin Reymonta organizatorzy przewidzieli cykl imprez kulturalno-sportowych „Dzień Młodości” oraz kiermasz książki. (len)

„GŁOS WIELKOPOLSKI”, przedstawiciele w województwach
 KALISZ: Bogdan Pardus, ul. Widok 69, tel. 22-79.
 LESZNO: Tomasz Talarczyk, ul. Słowiańska 38, tel. 28-25.
 PIŁA: Władysław Wrzask, ul. Okrzei 56, tel. 43-56.

niem” (powt.); 7 — TTR — Uprawa roślin — 1. 50, sem. 4 „Znaczenie i rodzaje doświadczeń” (powt.); 7.30 — „Świadectwo martwych oczu” — film fab. prod. CSRS; 9 — Chemia — kl. VII „Sole” (kol.); 11.05 — Fizyka — kl. VIII „Przyrządy optyczne”; 12 — Chemia — kl. VIII „Chemia w przemyśle” (kol.); 12.45 — R-TV Szkoła Średnia — Matematyka — 1. 28, sem. 2; „Układy nierówności liniowych”; 13.25 — R-TV Szkoła Średnia — Fizyka 1. 16 „Energia elektryczna”; 15.05 — NURT — Psychologia — „Wytwarzanie u uczniów zainteresowań zdobywania wiedzy”. Wykład prof. Antoniny Guryskiej; 15.40 — „Obiektyw”; 16 — Dziennik (kol.); 16.10 — Studio Sport — XXX Węścig Pokoju — 4 etap — Toruń — Poznań; 17.15 — Dla dzieci: Co to jest? — konkurs z zabawą; 17.45 — Losowanie Małego Lotka; 18 — Telewizyjne Studio „Debiuty”; „Piękne życie” — prog. muzyczny-rozrywkowy (kol.); 18.35 — „Skarby Słonnego kontynentu”; „Mieczniki z ciepłych mórz” — franc. film dok. (kol.); 19 — Dobranoc dla najmłodszych i program dla młodzieży (kol.); 19.30 — Kronika Węścig Pokoju; 22.20 — Śladami Piastów — „Dzieje Pomorza Zachodniego”; 22.50 — Język angielski — 1. 29, kurs podstawowy; 23.20 — NURT — Nauki polityczne — „Partie polityczne i systemy partyjne” — wykl. doc. dr Michała Sadowskiego.

TELEWIZJA

PROGRAM I: 6.30 — TTR — Fizyka — 1. 36 „Cząstki elementarne. Ochrona przed promieniowa-